

ODLUKA KOMISIJE (EU) 2015/1827**od 23. ožujka 2015.****o državnoj potpori SA.28876 (12/C) (ex CP 202/09) koju je provela Grčka u korist trgovačkih društava Piraeus Container Terminal S.A. i Cosco Pacific Limited***(priopćeno pod brojem dokumenta C(2015) 66)***(Vjerodostojan je samo tekst na grčkom jeziku)****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 108. stavak 2. prvi podstavak,

nakon što je pozvala zainteresirane stranke da dostave svoje primjedbe u skladu s člankom 6. Uredbe Vijeća (EZ) br. 659/1999 od 22. ožujka 1999. o utvrđivanju detaljnih pravila primjene članka 108. Ugovora o EZ-u ⁽¹⁾ i uzimajući u obzir primjedbe zaprimljene od Grčke i trgovačkog društva Piraeus Container Terminal S.A.,

budući da:

1. POSTUPAK

- (1) Dopisom od 30. travnja 2009., prefekt grada Pireja podnio je Komisiji pritužbu u kojoj je tvrdio da je grčka država dodijelila nezakonitu državnu potporu novom koncesionaru dijela luke Pirej, trgovačkom društvu Piraeus Container Terminal S.A. (dalje u tekstu: „PCT”), društvu kćeri za posebne svrhe trgovačkog društva COSCO Pacific Limited (dalje u tekstu: „COSCO”). Navodna državna potpora dodijeljena je u obliku oslobođenja od plaćanja poreza i povoljnih odredbi koje su umetnute u ugovor o koncesiji nakon natječaja.
- (2) Sindikat grčkih lučkih radnika poslao je 7. svibnja 2009. dopis ⁽²⁾ kojim je obavijestio Komisiju o navodnim poreznim pogodnostima koje je grčka država odobrila PCT-u. U dopisu od 31. kolovoza 2009. sindikat grčkih lučkih radnika potvrdio je da bi njegov prvi dopis trebalo smatrati pritužbom i tvrdio je da je potpora dodijeljena u obliku poreznih pogodnosti, ali i u obliku povoljnih odredbi umetnutih u ugovor o koncesiji.
- (3) Dopisom od 23. rujna 2009. ⁽³⁾, Međunarodno vijeće lučkih radnika podnijelo je pritužbu s detaljnim opisom mjera koje navodno čine državnu potporu.
- (4) U dopisu od 14. listopada 2009. Komisija je od Grčke zatražila informacije o navodnim mjerama državne potpore. Dopisom od 12. studenoga 2009. grčka nadležna tijela tražila su produljenje roka za odgovor. Komisija je odobrila produljenje u svom dopisu od 18. studenoga 2009. Komisija je 3. veljače 2010. poslala podsjetnik u vezi s tim zahtjevom i grčka nadležna tijela odgovorila su na taj zahtjev za informacije 23. veljače 2010.
- (5) Službe Komisije sastale su se 5. svibnja 2010. s predstavnicima grčkih nadležnih tijela radi daljnjih pojašnjenja.
- (6) Komisija je od grčkih tijela vlasti zatražila dodatne informacije u dopisu od 27. listopada 2010. Grčka nadležna tijela zatražila su produljenje roka dopisom od 18. studenoga 2011., što je Komisija prihvatila u dopisu od 2. prosinca 2011. Grčka nadležna tijela odgovorila su na taj zahtjev za informacije 8. veljače 2011.

⁽¹⁾ SL L 83, 27.3.1999., str. 1.

⁽²⁾ Komisija ga je registrirala 13. svibnja 2009.

⁽³⁾ Komisija je dopis registrirala isti dan.

- (7) Dopisom od 11. srpnja 2012. ⁽⁴⁾ Komisija je obavijestila Grčku da je odlučila da razlike između ugovora o koncesiji i obavijesti o sklapanju ugovora te fiskalne mjere povezane s oslobođenjem od plaćanja poreza na dobit na robu i usluge pružene društvu PCT izvan Grčke ne čine državnu potporu. Također je odlučila pokrenuti postupak iz članka 108. stavka 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije u pogledu svih drugih navodnih mjera državne potpore.
- (8) Odluka Komisije o pokretanju postupka objavljena je 5. listopada 2012. u Službenom listu Europske unije ⁽⁵⁾. Komisija je pozvala zainteresirane stranke da dostave svoje primjedbe na mjere.
- (9) Komisija je 5. studenoga 2012. zaprimila primjedbe korisnika. Te su primjedbe 14. siječnja 2013. prosljeđene Grčkoj koja je imala priliku očitovati se. Njezine primjedbe i dodatne informacije zaprimljene su u dopisima od 2. studenoga 2012., 27. ožujka 2013. i 10. srpnja 2013. Dana 13. rujna 2013. održan je sastanak između službi Komisije i grčkih nadležnih tijela u pratnji korisnika. Grčka nadležna tijela dostavila su dodatne informacije 23. listopada 2013. Komisija je 17. siječnja 2014. poslala podsjetnik u vezi s informacijama koje su još nedostajale. Grčka nadležna tijela odgovorila su 4. veljače 2014. i 10. veljače 2014. održan je još jedan sastanak. Nakon tog sastanka, grčka nadležna tijela dostavila su dodatne informacije 10. ožujka 2014. te je 12. ožujka 2014. održan još jedan sastanak. Nakon tog sastanka, grčka nadležna tijela dostavila su dodatne informacije 31. ožujka 2014., 16. travnja 2014. i 28. travnja 2014. Dodatni sastanci s grčkim nadležnim tijelima i korisnicima održani su 19. svibnja 2014. i 8. prosinca 2014.

2. OPIS KORISNIKA I NAVODNE MJERE POTPORE

2.1. Luka Pirej

- (10) Luka Pirej podijeljena je na dva dijela: teretnu luku i putničku luku. Teretna luka sastoji se od 3 terminala: kontejnerski terminal, terminal za opći teret i terminal za automobile.
- (11) Kontejnerski terminal ima dva pristaništa. Trgovačko društvo Piraeus Port Authority (dalje u tekstu: „PPA“) odlučilo je proširiti infrastrukturu kontejnerskog terminala proširenjem pristaništa I, nadogradnjom opreme pristaništa II i izgradnjom pristaništa III.

2.2. Trgovačko društvo Piraeus Port Authority S.A.

- (12) Trgovačko društvo Piraeus Port Authority S.A. osnovano je zakonom 2688/1999 pretvorbom javnog tijela Piraeus Port Authority osnovanog 1930. u javno trgovačko društvo.
- (13) Grčka država i društvo PPA potpisali su 13. veljače 2002. ugovor o koncesiji na 40 godina. Ugovor je potvrđen zakonom 3654/2008. U skladu s tim ugovorom, PPA ima isključivo pravo uporabe i iskorištavanja zemljišta, zgrada i infrastrukture u području zemljišta luke Pirej ⁽⁶⁾. U ugovoru o koncesiji posebno je predviđeno pravo društva PPA na podugovaranje upravljanja dijelom luke trećoj stranci uz naknadu ⁽⁷⁾.

2.3. Ugovor o koncesiji između društava PPA i PCT i ulagački projekt

- (14) U svrhu davanja na korištenje pristaništa II i III, društvo PPA provelo je europski javni natječaj ⁽⁸⁾ za usluge upravljanja lukom. Tijekom natječaja društvo PPA zaprimilo je dva zahtjeva, od društva COSCO i od konzorcija trgovačkih društava koji se sastojao od trgovačkih društava Hutchinson Port Holdings L.T.D., Hutchinson Ports Investments S.A.R.L., Alapis Joint Stock Company S.A. i Lyd S.A.

⁽⁴⁾ Odluka Komisije od 11. srpnja 2012. C(2012) 4217 završna verzija, u predmetu SA.28876 (12/C) (ex CP 202/09) – Grčka – Container Terminal Port of Piraeus i Cosco Pacific Limited, (SL C 301, 5.10.2012., str. 55.).

⁽⁵⁾ Vidjeti bilješku 4.

⁽⁶⁾ Vidjeti članak 1.1. ugovora o koncesiji u vezi s područjem primjene i odjeljak 3. o pravu uporabe i iskorištavanja.

⁽⁷⁾ Vidjeti članak 3.1. iii. ugovora o koncesiji.

⁽⁸⁾ Objavljen u Službenom listu. Uputa 2008/S 20-026332 od 30. siječnja 2008., izmijenjena uputom 2008/S 54-072476 od 18. ožujka 2008. kojom je produljen rok za podnošenje ponuda do 19. svibnja 2008.

- (15) U pozivu na podnošenje ponuda predviđen je žalbeni postupak. Međutim, sudionici nisu podnijeli nikakve žalbe sudu u vezi s natječajnim postupkom ili konačnim rezultatom. Nadalje, grčki revizorski sud provjerio je i potvrdio postupak i nacrt ugovora.
- (16) U studenome 2008. društvo PPA potpisalo je s društvom PCT ugovor o koncesiji kojim je društvo PPA dalo društvu PCT na korištenje i isključivu uporabu takozvani „novi kontejnerski terminal (NCT)” kojim je obuhvaćeno postojeće pristanište II, koje će biti nadograđeno, i novo pristanište III, koje će biti izgrađeno, i povezana područja te je dalo na uporabu i susjedni morski prostor za manevriranje u kojem je omogućeno sigurno vezivanje i servisiranje brodova.
- (17) U skladu s ugovorom o koncesiji, društvo PCT ima obvezu nadograditi postojeće pristanište II, izgraditi novo pristanište III i pružati cijeli raspon lučkih usluga povezanih s radom kontejnerskog terminala. Nadalje, koncesionar će u postupnosti na vlastiti trošak financirati svu nadogradnju pristaništa II te gradnju i rad pristaništa III. Stoga je u natječaju i u ugovoru o koncesiji predviđeno da koncesionar neće dobiti javna sredstva za svoja ulaganja.
- (18) Nadalje, predviđeno je da će koncesionar preuzeti sve (poslovne) rizike u odnosu na nadogradnju i izgradnju nužne infrastrukture. On također preuzima niz obveza u pogledu osiguranja zajamčenog kapaciteta novog kontejnerskog terminala.
- (19) Ugovor o koncesiji između društava PPA i PCT potvrđen je Zakonom 3755/2009 (dalje u tekstu: „Zakon”). U članak 1. Zakona ugrađen je potpisani ugovor o koncesiji, u članku 2. navedena su posebna oslobođenja od plaćanja poreza za društvo PCT, a u članku 3. predviđena je mogućnost da ulaganja društva PCT povezana s ugovorom o koncesiji mogu uživati posebni zaštitni režim stranih ulaganja utvrđen u uredbi 2687/1953.

3. OSNOVE ZA POKRETANJE FORMALNOG ISTRAŽNOG POSTUPKA

- (20) Komisija je odlučila u svojoj odluci od 11. srpnja 2012. ⁽⁹⁾ da razlike između ugovora o koncesiji i obavijesti o sklapanju ugovora te dvije fiskalne mjere ⁽¹⁰⁾ ne čine državnu potporu. Komisija je u istoj odluci izrazila sumnje i pokrenula formalni istražni postupak u pogledu drugih navodnih mjera državne potpore:
1. oslobođenje od plaćanja poreza na dobit na dospjele kamate do datuma puštanja u promet pristaništa III ⁽¹¹⁾;
 2. pravo na povrat PDV-a bez obzira na fazu provedbe predmeta ugovora; definicija pojma „sredstva rada” u svrhe primjene pravila o PDV-u; pravo na zatezne kamate od prvog dana nakon 60. dana od zahtjeva za povrat PDV-a ⁽¹²⁾;
 3. prijenos poreznog gubitka bez vremenskog ograničenja ⁽¹³⁾;
 4. izbor između tri metode amortizacije troškova ulaganja u obnovu pristaništa II i izgradnju pristaništa III ⁽¹⁴⁾;
 5. oslobođenje od plaćanja administrativne pristojbe za ugovore o zajmovima i sve dodatne ugovore u vezi s financiranjem projekta ⁽¹⁵⁾;

⁽⁹⁾ Vidjeti bilješku 4.

⁽¹⁰⁾ i) oslobođenje od poreza na dobit za robu, radove i usluge koje društvu PCT izvan Grčke pružaju trgovačka društva ili zajednički pothvati s poslovnim nastanom izvan Grčke, ako postoji bilateralni fiskalni ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja između Grčke i država u kojima su ta društva registrirana, ii) povrat PDV-a u roku od 60 dana od datuma podnošenja zahtjeva i kamatna stopa koja se primjenjuje na obračun kamata ako država ne izvrši povrat PDV-a u roku od 60 dana od podnošenja odgovarajućeg zahtjeva.

⁽¹¹⁾ Članak 2. stavak 1. Zakona.

⁽¹²⁾ Članak 2. stavci 3. i 4. Zakona.

⁽¹³⁾ Članak 2. stavak 5. Zakona.

⁽¹⁴⁾ Članak 2. stavak 6. Zakona.

⁽¹⁵⁾ Članak 2. stavak 8. Zakona.

6. oslobođenje od plaćanja poreza, administrativne pristojbe, doprinosa i drugih prava u korist države ili trećih stranaka u vezi s ugovorima između vjerovnika ugovora o zajmu u skladu s kojima se prenose obveze i prava koja iz njih proizlaze ⁽¹⁶⁾;
 7. oslobođenje od plaćanja administrativne pristojbe za bilo koju naknadu koju je društvo PPA platilo društvu PCT u skladu s ugovorom o koncesiji, koja je izvan područja primjene zakona o PDV-u ⁽¹⁷⁾;
 8. zaštita u skladu s posebnim režimom zaštite stranih ulaganja ⁽¹⁸⁾;
 9. izuzeće od primjene općih pravila o prisilnom izvlaštenju.
- (21) Komisija je posebno smatrala da se predmetnim mjerama pruža selektivna prednost društvu PCT jer one čine odstupanje od pravila oporezivanja koja se uobičajeno primjenjuju koje se ne može opravdati pitanjima gospodarske politike na koja se pozivaju grčka nadležna tijela. Komisija je posebno smatrala da je cilj poticanja ulaganja koja se poduzimaju u okviru velikih infrastrukturnih projekata povezan s gospodarskom politikom koja nije sastavni dio predmetnog poreznog sustava i kojom se ne može opravdati različito postupanje u korist društva PCT.
- (22) Nadalje, Komisija je smatrala da za dokazivanje opravdanosti tih mjera s obzirom na logiku grčkog fiskalnog sustava nije nevažna činjenica da su neka od tih ili slična oslobođenja od plaćanja poreza bila uključena u prethodne javne ugovore u donosu na koje je Komisija donijela pozitivne odluke.
- (23) Nadalje, Komisija je izrazila sumnje u spojivost predmetnih mjera s člankom 107. stavkom 3. točkama (a) i (c) UFEU-a, što su tvrdila grčka nadležna tijela. Komisija je posebno izrazila sumnje u vezi s primjenom članka 107. stavka 3. točke (a) UFEU-a jer je Komisija utvrdila uvjete za spojivost s ovim člankom u svojim Smjernicama za nacionalne regionalne potpore za 2007.–2013., a grčka nadležna tijela nisu dostavila relevantne argumente o spojivosti mjera s uvjetima iz tih Smjernica. U pogledu primjenjivosti članka 107. stavka 3. točke (c) Komisija je izrazila sumnju u nužnost i razmjernost mjera.

4. PRIMJEDBE ZAINTERESIRANIH STRANAKA I GRČKE

- (24) Grčka i korisnik u ovom su slučaju dostavili zajedničke primjedbe. Nakon pokretanja formalnog istražnog postupka, Komisija nije zaprimila primjedbe niti od jedne treće stranke.

4.1. U vezi s postojanjem državne potpore

Nepostojanje prednosti

- (25) Grčka nadležna tijela i PCT tvrde da se izuzećem od primjene opće primjenjivog poreznog pravila ne daje nužno selektivna prednost i da Komisija ne razlikuje između postojanja selektivnosti i prednosti. Prema tome, kada je utvrđena selektivna mjera, ne može se reći da se njome automatski osigurava prednost i obrnuto. Primjenom istog općeg pravila na različite situacije mogla bi se uzrokovati diskriminacija ili bi se određene osobe na koje se primjenjuje to pravilo stavile u nepovoljan položaj. Svrha izuzeća može biti osigurati da se prema objektivno različitim situacijama može drugačije postupati i stoga ne nastaje diskriminacija ni nenamjerno uzrokovani nepovoljan položaj.
- (26) Nadalje, oni tvrde da poduzetnici kojima su povjerene dugotrajne koncesije za gradnju i upravljanje javnom infrastrukturom iz privatnih sredstava, kao i poduzetnici kojima je povjereno obavljanje usluga od općeg gospodarskog interesa, preuzimaju ugovorne obveze ulaganja znatnih iznosa novca u infrastrukturu koja će po

⁽¹⁶⁾ Članak 2. stavak 9. Zakona.

⁽¹⁷⁾ Članak 2. stavak 10. Zakona.

⁽¹⁸⁾ Članak 3. Zakona.

isteku koncesije biti vraćena državi. Stoga je svrha predmetnih poreznih mjera nadoknaditi „strukturne nedostatke” tih trgovačkih društava. U pogledu toga upućuju na presudu u predmetu *Combust* ⁽¹⁹⁾, u kojoj je Opći sud izjavio da se uklaňanjem „strukturnog nedostatka” ne dodjeljuje „prednost” obuhvaćena člankom 107. stavkom 1. UFEU-a.

Nepostojanje selektivnosti i/ili opravdanja prema logici poreznog sustava

i. U vezi s „referentnim sustavom” predmetnih mjera

- (27) Prema grčkim nadležnim tijelima i društvu PCT, ispravni referentni sustav je opći režim koji se primjenjuje na javne infrastrukturne projekte u Grčkoj, uključujući javno-privatna partnerstva. Ovaj se sustav primjenjuje na sva trgovačka društva koja sudjeluju u velikim infrastrukturnim projektima i javno-privatnim partnerstvima i ne radi između njih razlike. Fiskalne odredbe Zakona 3755/2009 predstavljaju pojedinačnu primjenu tog općeg sustava.
- (28) Budući da ti projekti imaju posebne značajke ⁽²⁰⁾ po kojima se razlikuju od ostalih projekata, poduzetnici odgovorni za javne infrastrukturne projekte objektivno su u očito različitoj pravnoj i činjeničnoj situaciji za razliku od drugih poduzetnika koji se bave drugim vrstama djelatnosti. Stoga se opća primjenjiva oprezna pravila ne mogu smatrati valjanim „referentnim sustavom”. Ispravni referentni sustav onaj je u kojem su uzete u obzir te značajke koje su priznate i u zakonodavstvu EU-a ⁽²¹⁾ u kojem je predviđeno posebno postupanje ⁽²²⁾.
- (29) Prema tome, mehanizam koji je Grčka uspostavila kako bi osigurala ispravno postupanje s određenim značajkama infrastrukturnih projekata, zbog kojih se oni razlikuju od drugih aktivnosti, uvođenje je određenih fiskalnih odredbi kojima se pojašnjavaju pravila koja se primjenjuju u određenim područjima oporezivanja i) čija bi primjena mogla dovesti do diskriminacije protiv javnih infrastrukturnih projekata, ii) koja je obilježena nedovoljnom jasnoćom i usklađenosti s općim načelima poreznog sustava ili iii) nad kojima prevladava prethodno navedeni obvezni zahtjev u smislu osiguranja najučinkovije uporabe/dodjele javnih sredstava.
- (30) Nadalje, oni ističu da zakonodavna tehnika kojom je uvedena porezna mjera ne utječe na opću prirodu mjere. Upućivanjem na presudu u predmetu *Gibraltar* ⁽²³⁾, oni tvrde da država članica uvođenjem izuzeća od opće primjenjivih pravila ne uzrokuje automatski selektivnost i davanje prednosti. Jednostavno praćenje pristupa „utemeljenog na odstupanjima” predstavljalo bi formalističku metodologiju koju bi bilo lako zaobići.

ii. Cilj predmetne mjere

- (31) Grčka nadležna tijela i društvo PCT tvrde da je, u svjetlu sudske prakse iz predmeta *Adria-Wien*, cilj mjere u okviru koje treba ocjenjivati odredbe u korist društva PCT promicanje uspješne provedbe javnih infrastrukturnih projekata. Oni odbacuju procjenu Komisije u odluci o pokretanju postupka da je ovakva vrsta cilja „nerelevantna” i „nevažna”.

⁽¹⁹⁾ Predmet T-157/01, *Danske Busvognmaend* protiv Komisije, [2004.] ECR I – 917.

⁽²⁰⁾ i) dugoročna priroda ugovora; ii) potrebe za znatnim prethodnim ulaganjima, što u praksi znači da će u početnom razdoblju biti manje prihoda ili uopće neće biti prihoda, iii) potreba za osiguranjem vanjskog financiranja; iv) nesiguran financijski povrat, v) opći javni interes za stvaranje nove javne infrastrukture; vi) snažan i javni interes u uspješno i profitabilno okončanje projekta.

⁽²¹⁾ Uredba (EU) br. 670/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2012. o izmjeni Odluke br. 1639/2006/EZ o utvrđivanju Okvirnog programa za konkurentnost i inovacije (2007. – 2013.) te Uredbe (EZ) br. 680/2007 o utvrđivanju općih pravila za dodjelu financijske potpore Zajednice u području transeuropskih prometnih i energetskih mreža (SL L 204, 31.7.2012., str. 1.) i Uredba (EZ) br. 1370/2007 od 23. listopada 2007. o uslugama javnog željezničkog i cestovnog prijevoza putnika i stavljanju izvan snage uređaba Vijeća (EEZ) br. 1191/69 i (EEZ) br. 1107/70 (SL L 315, 3.12.2007., str. 1.).

⁽²²⁾ Posebno spominju da je u Uredbi (EZ) br. 1370/2007 o obvezi obavljanja javnih usluga priznato da je to opravdano amortizacijom kapitala u vezi s izvanrednom infrastrukturom, željezničkim vozilima ili ulaganjem u vozila, odnosno ako je ugovor o javnim uslugama dodijeljen poštenim konkurentskim postupkom nadmetanja.

⁽²³⁾ Spojeni predmeti C-106/09 P i C-107/09 P, Komisija (C-106/09) i Kraljevina Španjolska (C-107/09 P) protiv Vlade Gibraltara i Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske, [2011.], ECLI:EU:C:2011:732, stavci 90. – 92.

- (32) Oni upućuju i na cilj koji se nastoji ostvariti ekološkim porezima kao argument da bi se na temelju zaključka Komisije u odluci o pokretanju postupka moglo zaključiti prirodom općeg poreznog sustava nikada ne bi mogla biti opravdana porezna mjera koja ima drugi cilj osim prikupljanja poreznih prihoda. Države članice mogu putem svojih poreznih sustava provoditi politiku koju smatraju primjerenom, ako je to u skladu s pravom EU-a.
- (33) Nadalje, oni tvrde da Komisija nije bila u pravu kada je zaključila da je navedeni cilj poreznog sustava „nerelevantan” ⁽²⁴⁾, jer sud u predmetu Azores ⁽²⁵⁾ nije izjavio da cilj nije važan. Cilj analize selektivnosti nije utvrditi je li „cilj” mjere koja se razmatra „sama po sebi” „valjan” i „relevantan”. „Cilj” mjere sastoji se od „osnove” na kojoj se temelji „pravna i činjenična situacija” trgovačkih društava.
- (34) Oni tvrde da Komisija nije objasnila zašto „cilj” politike nije „valjan” ili „relevantan” u svrhe procjene selektivnosti. U pogledu toga upućuju na presude Adria-Wien ⁽²⁶⁾, Regione Sardegna ⁽²⁷⁾ i British Aggregates ⁽²⁸⁾ tvrdeći da Sud nije izrazio protivljenje tim ciljevima već je samo ocijenio da su predmetne mjere selektivne.

iii. *Pravna i činjenična situacija društva PCT s obzirom na cilj predmetne mjere*

- (35) Grčka nadležna tijela i društvo PCT tvrde da su, s obzirom na cilj uspješne provedbe javnih infrastrukturnih projekata, društvo PCT i drugi poduzetnici koji preuzimaju velike infrastrukturne projekte u drukčijoj pravnoj i činjeničnoj situaciji od drugih poduzetnika. Na osnovu toga, oni tvrde da je Komisija u svojoj odluci o pokretanju postupka previdjela okolnosti/posebne značajke tih projekata. Poreznim tretmanom društva PCT i ostalih u usporedivoj situaciji ne može im se osigurati konkurentna prednost pred drugim poduzetnicima koja nemaju takav tretman budući da se druge dvije vrste poduzetnika ne natječu za provođenje predmetnih javnih infrastrukturnih projekata.
- (36) Taj se sustav jednako primjenjuje na sve poduzetnike koji provode takve projekte i nitko neće biti isključen te nema ograničenja u pogledu regije ili područja primjene, proračuna ili vremenskih ograničenja. Stoga ne postoji *de facto* selektivnost.
- (37) Nadalje, grčka tijela nisu zadržala diskrecijske ovlasti u pogledu primjene tih fiskalnih odredbi koje su nekoliko godina sustavno uvođene u sve javne infrastrukturne projekte.

iv. *Logika poreznog sustava*

- (38) Grčka nadležna tijela i društvo PCT tvrde da su predmetne fiskalne odredbe i sustav čiji su dio u skladu s osnovnim ili vodećim načelima na kojima se temelje relevantna grčka porezna pravila budući da (a) svrha im je ostvarivanje cilja javne politike koji je u skladu s osnovnim načelima općeg poreznog sustava, posebno s načelom razmjernosti, ekonomičnosti i ciljem poreznog sustava koji se sastoji od povećanja prihoda te s ključnim politikama Grčke u pogledu izgradnje javne infrastrukture, (b) cilj im je osigurati drugačiji tretman objektivno drugačijih situacija i tako primijeniti načela jednakosti i razmjernosti i osigurati da rezultati koji se nastoje ostvariti poreznim sustavom nisu narušeni, (c) primjenjuju se na temelju objektivnih kriterija, (d) posebno su osmišljeni kao zakonodavni mehanizam kojim su uređeni ključni financijski problemi koji nastaju tijekom provedbe javnih infrastrukturnih projekata, kojima se ugrožava sudjelovanje javnog sektora ⁽²⁹⁾.

⁽²⁴⁾ Uvodna izjava 115. odluke Komisije o pokretanju postupka.

⁽²⁵⁾ Predmet C-88/03 Portugal protiv Komisije [2006.] ECR I-7115, stavak 81.

⁽²⁶⁾ Predmet C-143/99, Cjevovod Adria-Wien, [2001.] ECR I-8384.

⁽²⁷⁾ Predmet C-169/08, Presidente del Consiglio del Ministri protiv Regione Sardegna, [2009.] ECR I-10821.

⁽²⁸⁾ Predmet T-210/02 RENV, British Aggregates Association protiv Europske komisije [2012.].

⁽²⁹⁾ Vidjeti, na primjer, analizu suda u tom pogledu u predmetu T-210/02 RENV, British Aggregates Association protiv Europske komisije, [2012.], stavci 83. – 91.

- (39) Nadalje, pružanjem pravne sigurnosti tim odredbama i zaštitom mogućnosti poreznih obveznika da plate porez, promiče se ulaganje privatnog sektora u javnu infrastrukturu, a tako i proširenje porezne osnovice i prikupljanje većih poreznih prihoda. Prema tome, relevantne mjere opravdane su logikom sustava.

Nepostojanje procjene uvjeta relevantnih za narušavanje tržišnog natjecanja i učinak na trgovinu

- (40) Grčka nadležna tijela i društvo PCT tvrde da Komisija nije utvrdila usluge i zemljopisna tržišta koji su mjerodavni za ocjenu tržišnog natjecanja, nije analizirala uvjete tržišnog natjecanja na mjerodavnim tržištima i nije utvrdila da su konkurentne luke EU-a navedene u odluci o pokretanju postupka stvarni ili potencijalni konkurenti luke Pirej i društva PCT.
- (41) Oni dalje tvrde da Komisija nije analizirala mjerodavna tržišta na kojima posluje kontejnerski terminal društva PCT te uvjete tržišnog natjecanja na mjerodavnom tržištu. Takva bi analiza pokazala da predmetne fiskalne odredbe nemaju negativan utjecaj na tržišno natjecanje i trgovinu u EU-u.
- (42) U pogledu uvjeta tržišnog natjecanja na tržištu, oni tvrde da na temelju presude WAM⁽³⁰⁾ sama činjenica da postoji trgovina kontejnerskim teretom između država članica EU-a i da se različite luke natječu u pružanju usluga kontejnerskih luka ne znači automatski da svaka potpora dodijeljena operatoru luke ispunjuje kriterij utjecaja na trgovinu i/ili narušavanja tržišnog natjecanja iz članka 107. stavka 1. UFEU-a. Oni stoga tvrde da Komisija nije analizirala učinke fiskalnih odredbi na tržišno natjecanje i trgovinu na mjerodavnim tržištima.
- (43) Društvo PCT dostavilo je detaljne primjedbe u vezi s navedenim tvrdnjama.

Definicija mjerodavnog tržišta

- (44) U odnosu na definiciju mjerodavnog tržišta, društvo PCT upućuje na odluke Komisije u području spajanja⁽³¹⁾ kako bi moglo tvrditi da postoje dva različita mjerodavna tržišta lučkih usluga kontejnerskog terminala promet prema unutrašnjosti i prekrajni promet.
- (45) Ono također tvrdi da se čini da je Komisija, u odnosu na promet prema unutrašnjosti, u svojoj odluci o pokretanju postupka smatrala da su zemljopisnim područjem primjene tržišta obuhvaćeni „Grčka i istočno Sredozemlje”, ali nije objasnila zašto ga definira drugačije od grčkog Povjerenstva za zaštitu tržišnog natjecanja, koje je odlučilo da je zemljopisno područje primjene tržišta usluga utovara i istovara u odnosu na promet prema unutrašnjosti ograničeno na središnju i južnu Grčku.⁽³²⁾
- (46) Nadalje, društvo PCT tvrdi da, s gledišta ponude i potražnje, srednja i južna Grčka čine zemljopisno tržište koje se razlikuje od sjevernog dijela Grčke zbog a) sposobnosti lučkog kontejnerskog terminala društva PCT da prihvati znatno veću količinu prometa luke u Solunu i od bilo koje druge grčke luke te pod konkurentnijim uvjetima zbog velikog tehničkog kapaciteta, b) koncentracije industrije, trgovine i stanovništva većinom u širem području oko Arene i općenito u središnjem/južnom dijelu zemlje, c) grčke topografije zbog koje prijevoz kontejnera između luke Soluna na sjeveru Grčke i srednjeg i južnog dijela zemlje i obrnuto podrazumijeva dodatne troškove.

⁽³⁰⁾ Spojeni predmeti T-304/04 i T-316/04, Italija WAM SpA protiv Komisije, [2006.] ECR II-64.

⁽³¹⁾ Predmeti COMP/M.5398 – HUTCHINSON/EVERGREEN, COMP/M.5450 – KUHNE/HGV/TIU/HAPAG-LLOYD, COMP/JV.55 – HUTCHINSON/RCPM/ECT, COMP/JV.56 – HUTCHINSON/ECT, COMP/M.3863 – TUI/CP SHIPS, COMP/M.5398 – HUTCHINSON/EVERGREEN, COMP/M.3576 – ECT/PONL/EUROMAX, COMP/M.3973 –CMA CGM/DELMAS, COMP/M.3829 MAERSK/PONL, COMP/M.1674 – MAERSK/ECT, IV/M.831 – P&O/ROYAL NEDLLOYD.

⁽³²⁾ Predmet 409/V/2009, Odluka od 23. siječnja 2009., str. 22.

- (47) U pogledu usluga pretovara kontejnera, društvo PCT upućuje na odluke Maersk/ECT i Hutchinson/Evergreen Commission u kojima je Komisija definirala istočno Sredozemlje i područje oko Crnog Mora mjerodavnim tržištem za kontejnerske usluge prekrcaja. Ono također smatra da Komisija u svojoj odluci o pokretanju postupka smatra da su zemljopisnim područjem primjene tržišta obuhvaćene „Grčka i istočni Mediteran”.

Tržišno natjecanje na mjerodavnom tržištu

- (48) U pogledu prekrcajnog prometa, društvo PCT tvrdi da se kontejnerski terminal ne natječe na tržištu s lukama EU-a za pružanje usluga prihvata kontejnerskog prekrcajnog prometa u istočnom Sredozemlju, osim terminala za kontejnere pristaništa I društva PPA. Nadalje, tvrdi da Komisija nije objasnila zašto smatra da u državama članicama EU-a⁽³³⁾ na ovom tržištu postoje različite luke koje se natječu s kontejnerskom lukom društva PCT. Društvo PCT smatra da je Komisijina izjava da se „...Luka u Solunu, luka u Costanza u Rumunjskoj, luka Koper u Sloveniji i niz luka u Italiji mogu smatrati izravnim konkurentima” u suprotnosti s nalazima Komisije u predmetu C 21/2009⁽³⁴⁾. Luka Italija i luka Koper u Sloveniji ne nalaze se u segmentu tržišta istočnog Sredozemlja koje je, prema društvu PCT, utvrdila Komisija već na tržištu srednjeg Sredozemlja. Nadalje, prekrcajni promet usmjeren prema unutrašnjosti koji je obuhvaćen tim lukama („područje prihvata”) trenutno ne prolazi kroz luku Pirej⁽³⁵⁾.
- (49) S gledišta ponude, društvo PCT tvrdi da bi se te luke u određenoj mjeri mogle smatrati zamjenskim lukama za lučki kontejnerski terminal društva PCT jer bi mogle opsluživati određene vrste kontejnerskih brodova koje bi mogla opsluživati kontejnerska luka društva PCT, ali ne sve vrste brodova zbog nedovoljne dubine mora i kapaciteta dizalica⁽³⁶⁾. S gledišta potražnje, te se luke ne mogu smatrati zamjenama za luku Pirej iz sljedećih razloga: (a) luka Pirej nudi najkraće i najjeftinije⁽³⁷⁾ zaobilaznje osi Sueskog kanala/Gibraltarskog prolaza koji su glavni put za pomorski prijevoz kontejnera u Sredozemnom moru⁽³⁸⁾, (b) Pirej nudi najniže cijene pogonskog ulja u svijetu, (c) Constanza bi posebno donosila dodatne troškove pilota u tjesnacima Dardaneli i Bospor.
- (50) S obzirom na navedeno, društvo PCT tvrdi da se luke navedene u odluci o pokretanju postupka ne mogu smatrati stvarnim ili potencijalnim zamjenskim lukama za kontejnersku luku društva PCT u pogledu pružanja usluga prihvata prekrcajnog prometa u istočnom Sredozemlju.
- (51) Osim toga, društvo PCT upućuje na odluku Komisije koja se odnosi na ulaganja u luku Pirej u kojoj je Komisija smatrala da je tržišno natjecanje između određenih luka i luke Pirej neznatno⁽³⁹⁾. Nadalje, tvrdi da Komisija nije analizirala učinke fiskalnih odredbi na tržišno natjecanje i trgovinu na mjerodavnim tržištima. Osim toga, za ocjenjivanje tog učinka trebalo bi analizirati istovjetne porezne sustave koji se primjenjuju na mjerodavnim tržištima jer druge luke možda uživaju slične ili istovjetne fiskalne pogodnosti.

⁽³³⁾ Luka Solun, luka Costanza u Rumunjskoj, luka Koper u Sloveniji i niz luka u Italiji (vidjeti bilješku 173. odluke o pokretanju postupka).

⁽³⁴⁾ Odluka Komisije od 18. prosinca 2009. o predmetu C 21/09 (ex N 105/08, N 168/08 i N 169/08) – Grčka – Javno financiranje infrastrukture i opreme u luci Pirej (SL C 402, 29.12.2012., str. 25.).

⁽³⁵⁾ Iz sljedećih razloga: udaljenost Pireja od tih područja; nepostojanje moderne željezničke veze i usluga, dodatni značajni trošak koji bi mogao biti uključen i sporazumi operatora kontejnerskog prijevoza koji opslužuju područje srednjeg Sredozemlja putem kontejnerskih lučkih terminala u Malti (npr. Maersk), Tarantu (npr. Evergreen), Veneciji (npr. MSC) i Gioia Tauro (npr. MSC).

⁽³⁶⁾ Na primjer, u luci Koper dubina mora je otprilike 9 metara za razliku od 15 – 19 metara u Pireju (kojoj je obično potrebno znatno više od 12 metara za brodove koje opslužuje). U luku Pirej svaki tjedan pristaju kontejnerski brodovi 13 500 TEU, koje ne bi mogla opsluživati niti jedna od navedenih luka.

⁽³⁷⁾ Dodatni troškovi prijevoza tereta za prekrcaj u bilo koju od drugih navedenih luka umanjili bi privlačnost tih luka za takvu vrstu prometa.

⁽³⁸⁾ Dvosmjerna udaljenost luke Pirej od te brodarske linije za obični brod za prijevoz na duge udaljenosti iznosi samo otprilike 16 sati plovidbe, dok bi do Soluna iznosila 44 sata, do Kopera 120 sati i nekoliko dana do Costanze (zbog putovanja kroz Dardaneli i Bospor i tamošnje probleme sa zagušenjem prometa).

⁽³⁹⁾ U skladu sa stavkom 117. odluke Komisije: „Jedine luke EU-a koje su dio pomorskog tržišta istočnog Sredozemlja one su koje se nalaze na Crnom moru (kao što je Constanza u Rumunjskoj, Varna u Bugarskoj). Međutim, zbog posebne situacije prolaza koji povezuju Crno i Egejsko more, luke u Crnom moru nisu glavni konkurenti luke Pirej. Slično tome, iako se ne može potpuno isključiti mogućnost da bi se druge luke u EU-u, kao što su sredozemne luke u Italiji i Sloveniji, mogle natjecati na tržištu s lukom Pirej, tržišno natjecanje između njih i luke Pirej neznatno je”.

- (52) Tvrdi isto da je na predmetnim tržištima konkurent društva PCT samo društvo PPA, koje upravlja kontejnerskim terminalom na pristaništu 1 u luci Pirej. Međutim, u odnosu na društvo PPA, Komisija je potvrdila da će se davanjem koncesije društvu PCT povećati tržišno natjecanje na tržištu usluga prihvata za kontejnerski promet u luci Pirej ⁽⁴⁰⁾.
- (53) U pogledu mogućih konkurenata koji bi mogli nastati privatizacijom društva PPA i drugih grčkih luka, društvo PCT tvrdi da grčki upravitelji luka kojima nisu dodijeljene slične koncesije nisu u sličnom položaju i stoga ne može nastati konkurentna prednost ili narušavanje tržišnog natjecanja zbog predmetnih fiskalnih pogodnosti.
- (54) Također tvrdi da Komisija ne spominje dokaze da bi drugi upravitelji luka bili zainteresirani za poduzimanje većih ulaganja u stvaranje glavnog lučkog kontejnerskog terminala u Grčkoj. Društvo PCT tvrdi da je mala vjerojatnost da bi nastalo takvo tržišno natjecanje jer niti jedna druga postojeća luka u Grčkoj ne bi imala značajke Pireja ⁽⁴¹⁾.
- (55) I konačno, u pogledu tržišnog natjecanja s društvom PPA, tvrdi da je stajalište Komisije netočno jer se društvo PCT već natječe na tržištu s kontejnerskim terminalom pristaništa I društva PPA i učinak koncesije bilo je otvaranje tržišta, a ne narušavanje tržišnog natjecanja. U tom pogledu isto tvrdi da društvo PPA ima koristi od određenih zakonski odredbi fiskalne prirode, u svjetlu čega je donošenje nekih od predmetnih fiskalnih odredbi bilo nužan mehanizam kako društvo PCT ne bi bilo u nepovoljnom položaju na tržištu.

4.2. O usporedbi navodnih mjera državne potpore sa sličnim odredbama u drugim ugovorima o velikim infrastrukturnim projektima ⁽⁴²⁾

- (56) Grčka nadležna tijela i društvo PCT navode da su odredbe slične odredbama članaka 2. i 3. Zakona bile uključene u grčke zakone kojima je potvrđeno nekoliko javnih infrastrukturnih projekata te u Zakon 3389/2005 o javno-privatnim partnerstvima. Budući da je Komisija analizirala te zakone u skladu s člankom 107. stavkom 1. UFEU-a i odlučila da zbog njih ne nastaje državna potpora, zaključkom da odredbe u korist društva PCT čine selektivnu mjeru i da se njima dodjeljuje neopravdana prednost obuhvaćena člankom 107. stavkom 1. UFEU-a ugrozila bi se pravna sigurnost i to bi bilo protivno praksi Komisije i prethodnim izjavama o primjeni takvih odredbi na javne infrastrukturne projekte u Grčkoj.
- (57) U vezi s predmetom zračne luke Atena ⁽⁴³⁾, u kojem je Komisija smatrala da su se fiskalne povlastice primjenjivale na usluge zračne luke koje u to vrijeme nisu bile liberalizirane, oni tvrde da se isti zaključak može donijeti i u pogledu infrastrukturnih usluga luke u predmetnom slučaju. Nadalje, grčka nadležna tijela ostaju pri svojim tvrdnjama da je Komisija u predmetnom slučaju razmotrila navedene odredbe.
- (58) U vezi s predmetom o atenskoj obilaznici ⁽⁴⁴⁾ i predmetom o nadvožnjaku autoceste Rio Antirrio, Komisija je prema njihovom mišljenju pažljivo razmotrila financijske doprinose javnog i privatnog sektora troškovima projekta i predmetne fiskalne odredbe. Komisija je zatim zaključila da je iznos doprinosa javnog sektora (u obliku bespovratnih sredstava i državnih jamstava) utvrđen kao „tržišna cijena” (tj. najniži potrebni iznos doprinosa javnog sektora) u otvorenom, nediskriminacijskom i konkurentnom natječaju. U odluci u predmetu o atenskoj obilaznici, Komisija je zaključila da fiskalne odredbe čine pojašnjenje primjenjivog poreznog sustava i da bi bez njih bio ugrožen uspjeh projekta i nije ih smatrala dijelom naknade koncesionara. Financijska vrijednost koja se mogla povezati s primjenom donesenih fiskalnih odredbi nije se mogla smatrati doprinosom javnog sektora jer se

⁽⁴⁰⁾ Stavci 114. i 115. odluke Komisije u predmetu C 21/2009 spomenute u bilješki 4.

⁽⁴¹⁾ i. njegova lokacija u središtu najvećeg gradskog područja Grčke u kojem živi više od 5 milijuna ljudi i najvećeg industrijskog/trgovačkog područja s najboljim željezničkim i cestovnim vezama u zemlji, ii. prostrani vezovi, skladišni prostori i sidrišta, iii. najveća dubina mora, iv. najmanja udaljenost do osi Sueskog kanala/Gibraltarskog prolaza, v. jedno od najkonkurentnijih tržišta pogonskog ulja na svijetu, vi. prostrani objekti za popravlanje brodova i veliki raspon usluga koje su potrebne brodarima.

⁽⁴²⁾ Odluke Komisije u predmetima N 508/07 Ionia Odos, N 45/08 – Autocesta Elefsina-Korinthos-Pirgos-Tsakona, N 566/07 Autocesta Korinthos-Tripoli-Kalamata i Lefktro-Sparta Branch, N 565/07 Središnja grčka autocesta, N 633/07; Ugovor o koncesiji za odjeljak Maliakos-Kleidi autoceste Patras-Athens-Solun-Evzonat, N 134/07, Ugovor o koncesiji za podzemni tunel u Solunu N 462/99 Attiki Odos, NN 143/97, Nadvožnjak autoceste Rio Antirrio, NN 27/96 Međunarodna zračna luka Spata.

⁽⁴³⁾ Odluka Komisije u predmetu NN 27/96, međunarodna zračna luka Spata

⁽⁴⁴⁾ Odluke Komisije u predmetima N 462/99 Attiki Odos i NN 143/97 Nadvožnjak autoceste Rio Antirrio.

mogla točno utvrditi tek nakon isteka razdoblja trajanja koncesije. Te su odredbe bile samo nužno pojašnjenje kako se ne bi obeshrabrili prihvatni ulagači, posebno u slučaju ovakve vrste neodrživih i visokorizičnih građevinskih projekata. Stoga se društvo PCT ne može razlikovati od koncesionara u tim slučajevima jer su te odredbe u svim slučajevima bile „pojašnjenje”, a ne „naknada”, kako je Komisija smatrala u svojoj odluci o pokretanju postupka.

- (59) Nadalje, sudska praksa ⁽⁴⁵⁾ koju Komisija spominje u svojoj odluci o pokretanju postupka u odnosu na činjenicu da neizjašnjava Komisije u pogledu određenih mjera ne znači da su one odobrene ⁽⁴⁶⁾, ne može se primjenjivati u prijavljenim slučajevima kao što su oni koje spominju grčka nadležna tijela i društvo PCT.
- (60) U odnosu na naknadne odluke o državnim potporama u odnosu na ostale infrastrukturne projekte, Komisija nije morala detaljno spominjati predmetne fiskalne odredbe jer nije promijenila svoje stajalište izraženo u predmetima o nadvožnjaku autoceste Rio Antirrio i o atenskoj zaobilaznici ⁽⁴⁷⁾.
- (61) Oni tvrde da se javlja pitanje mogu li se, u svjetlu Komisijinog odobrenja u navedenim prethodnim odlukama, predmetne fiskalne odredbe smatrati spojivima s pravilima o državnim potporama, a ne jesu li te odredbe obuhvaćene prethodnom procjenom Komisije, kako je navedeno u odluci o pokretanju postupka. Nadalje, da su te odredbe bile uključene u natječajnu dokumentaciju za dodjelu koncesije, Komisija bi zaključila isto kao i u prethodnim odlukama.
- (62) Oni također tvrde da Komisija u svojoj odluci o pokretanju postupka navodi samo formalnu razliku između trenutnog slučaja i prethodnih slučajeva, odnosno, donošenje fiskalnih odredbi u Zakonu 3755/2009 u odnosu na njihovo uključivanje u ugovor o koncesiji. Nadalje, navodi sljedeće: i. ponuditelji su bili svjesni primjene tih fiskalnih odredbi kao standardnog okvira koji Grčka upotrebljava za javne infrastrukturne projekte i u odnosu na javno-privatna partnerstva u Grčkoj; ii. društvo PCT kontaktiralo je u vezi s koncesijama za kontejnerske luke Pirej i Solun na razini grčkog premijera i ministra pomorstva koji su predstavljali taj projekt ulagačima na međunarodnoj razini i nudili cijeli paket mjera koje Grčka ima za javne infrastrukturne projekte koji se financiraju iz privatnih izvora; iii. društvo PCT bilo je svjesno da je Komisija pregledala sve takve prethodne projekte i da nije imala primjedbi; iv. društvo PCT tražilo je od grčke vlade i društva PPA tijekom natječajnog postupka da te odredbe budu uključene u ugovor o koncesiji; v. društvo PCT opet je o tome razgovaralo s grčkim premijerom i ministrom prometa koji su još jednom potvrdili da će biti doneseni takvi zakoni; vi. u svjetlu tih uvjeravanja i za vrijeme trajanja natječaja i pripreme svoje ponude, društvo PCT uzelo je u obzir činjenicu da će se ugovor o koncesiji provoditi na istoj osnovi kao i sve druge koncesije za javnu infrastrukturu i da će, stoga, zajmodavci biti upoznati s uvjetima za davanje koncesije.
- (63) Prema tome, natječajni postupak za dodjelu ugovora o koncesiji društvu PCT ne može se razlikovati od prethodnih slučajeva jer je standardni fiskalni okvir za velike infrastrukturne projekte bio poznat svim ponuditeljima. Zatim navode da nije bilo posebnog razloga voditi evidenciju o tim razmjenama u kontekstu natječajnog postupka jer društvo PPA nema ovlasti donositi takve odredbe i njihova primjena u svakom je slučaju bila pitanje utvrđene prakse u Grčkoj u skladu s presedanom Komisije.
- (64) Prema tome, ako Komisija samo na temelju te formalne razlike smatra da postoji razlika između društva PCT i ostalih poduzetnika koji provode javne infrastrukturne projekte u Grčkoj, ta bi formalnost bila protivna načelu pravne sigurnosti i zakonitih očekivanja.
- (65) U odnosu na izjavu Komisije da „dokazi koje su dostavila grčka nadležna tijela potvrđuju zaključak da ponuditelji nisu uzeli u obzir posebne prednosti...” ⁽⁴⁸⁾, društvo PCT tvrdi da nije svjesno spomenutih dokaza i da donošenje tih odredbi u zakonu kojim se potvrđuje ugovor o koncesiji ne čini dokaz.

⁽⁴⁵⁾ Spojeni predmeti T-427/04 Francuska protiv Komisije i T-17/05 France Telecom protiv Komisije, ECR [2009] II-0435, stavci 264. – 266., C-474-09 P do C-476/09 P, Territorio Historico de Vizcaya, ECLI:EU:C:2011:522, stavak 70.

⁽⁴⁶⁾ Vidjeti uvodnu izjavu 221. odluke o pokretanju postupka.

⁽⁴⁷⁾ Na istoj osnovi, Komisija je odobrila i mjere za infrastrukturu širokopojasnog pristupa internetu u ruralnim područjima (SA.32866 (11/N) kojoj je pravna osnova bila Zakon 3389/2005 o PPP-ovima koji sadržava fiskalne odredbe slične Zakonu 3755/2009.

⁽⁴⁸⁾ Vidjeti uvodne izjave 225. i 226. odluke o pokretanju postupka.

4.3. O spojivosti navodnih mjera državne potpore

- (66) Grčka nadležna tijela i društvo PCT tvrde da bi se, ako Komisija zaključi da je zbog predmetnih fiskalnih odredbi nastala državna potpora, takva potpora trebala smatrati spojivom s unutarnjim tržištem na temelju članka 107. stavka 3. točaka (a) i (c) s obzirom na važnost relevantnih ulaganja, infrastrukture i usluga za gospodarski razvoj Grčke i, posebno, za razvoj i modernizaciju sektora pomorskog kontejnerskog prijevoza.
- (67) Svrha je predmetnog ulagačkog projekta pretvoriti luku Pirej u moderni kontejnerski terminal u Sredozemnom moru s više kapaciteta i skladišnog prostora, jačajući njezinu učinkovitost u pogledu djelotvornog prihvata i otpreme pomorskog kontejnerskog prometa. Podaci o učinkovitosti prometa pristaništa II ⁽⁴⁹⁾ već pokazuju da je taj cilj ostvaren. Nadalje, ovaj je projekt usmjeren na ostvarenje cilja Komisije od zajedničkog interesa u odnosu na prometnu politiku EU-a, što je analizirano u različitim uredbama i komunikacijama EU-a.
- (68) Kupnja opreme i izgradnja pristaništa III smatraju se početnim ulaganjem u skladu s mjerodavnim pravilima EU-a o regionalnim državnim potporama o primjeni članka 107. stavka 3. točke (a) UFEU-a. Ono iznosi [...] (*) milijuna EUR i zahvaljujući njemu stvoreno je oko 900 izravnih i neizravnih stalnih radnih mjesta na tridesetpetogodišnje razdoblje trajanja koncesije. S obzirom na visok iznos ulaganja, svaki mogući iznos potpore bio bi znatno ispod gornje granice potpore od 30 % koja se primjenjivala u regiji Atika do kraja 2010. ili ispod maksimalnih iznosa potpore koje je Komisija odobrila u odlukama koje se odnose na lučku infrastrukturu ⁽⁵⁰⁾. Stoga mjere potpore čine nužni minimum i smatraju se primjerenim mjerama za podupiranje tako velikog infrastrukturnog projekta. Vlastiti doprinos društva PCT projektu nalazi se u okvirima pragova utvrđenih pravilima o regionalnim državnim potporama. Nadalje, svaka moguća potpora bila bi spojiva sa zajedničkim tržištem na temelju članka 107. stavka 3. točke (a) UFEU-a na istoj osnovi kao i potpora dodijeljena društvu PPA koju je Komisija odobrila u predmetu C 21/2009 ⁽⁵¹⁾.
- (69) Potpora se posebno može smatrati nužnom u svjetlu potrebe za javnim financiranjem razvoja lučke infrastrukture tijekom financijske krize u skladu s politikom EU-a u tom području ⁽⁵²⁾, te kako bi se osigurala jasnoća, fleksibilnost i predvidljivost primjenjivog poreznog sustava na koncesije kao što je ova. U pogledu nužnosti mjera potpore, tvrde da se fiskalnim odredbama osigurala usklađenost s mehanizmima za financiranje projekata u privatnom sektoru i izbjegla situacija da trgovačko društvo ne otplaćuje zajmove i moguće obveze. Bez tih fiskalnih odredbi, mehanizmi za financiranje projekta koje bi društvo PCT postiglo bili bi više opterećujući, što bi moglo ugroziti njegovu ponudu ili provedbu ugovora o koncesiji (tržišni nedostatak). U praksi su fiskalne odredbe bile nužne za osiguravanje pristupa koncesionara nužnom financiranju ulagača iz privatnog sektora ⁽⁵³⁾. Naposljetku, da su umjesto tih mjera bila dodijeljena bespovratna sredstva u novcu to bi bio neprimjeren i nepotreban poticaj jer bi bilo teško točno unaprijed izračunati zahtjeve za financiranje koji proizlaze iz tog nedostatka na tržištu.
- (70) Nadalje, tvrde da mjere imaju jasni učinak poticaja jer je primjena i provedba ugovora o koncesiji i ulagačkih radova počela tek nakon donošenja fiskalnih odredbi. U svjetlu gospodarske krize i manjka financijskih kredita u

⁽⁴⁹⁾ Tijekom 2012. a) promet na pristaništu II povećao se za 76,5 % u odnosu na 2011. (2,108 milijuna TEU 2012. za razliku od 1,188 milijuna TEU 2011.), b) kapacitet je bio 700 000 TEU veći nego što je predviđeno u ugovoru o koncesiji, c) prihodi su se povećali za 43 % u usporedbi s 2011. (s 72,87 milijuna EUR na 104,3 milijuna EUR). Godine 2012. društva PCT, TRAINOSE i Hewlett Packard potpisala su sporazum u skladu s kojim bi društvo Hewlett Packard usmjeravalo svoje proizvode preko Grčke do drugih susjednih zemalja.

(*) Obuhvaćeno obvezom čuvanja poslovne tajne.

⁽⁵⁰⁾ Odluke Komisije u predmetima C 39/2009 – Latvija – Ventspils Free Port Authority (50 % intenziteta potpore), SA 30742 Izgradnja infrastrukture za trajektni terminal u Klaipėdi (65 % intenziteta potpore), SA 34940 (2012/N) Luka Augusta (68,87 % intenziteta potpore), N 649/2001 Bespovratna sredstva za objekte za teret (94 % intenziteta potpore), C 21/2009 Javno financiranje infrastrukture i opreme u luci Pirej.

⁽⁵¹⁾ Vidjeti bilješku 34.

⁽⁵²⁾ Uredba (EU) br. 670/2012.

⁽⁵³⁾ Za to upućuju na činjenicu da je Kineska banka za razvoj, jedan od vjerovnika društva PCT, čekala donošenje zakona o potvrđivanju prije potpisivanja svog zajma društvu PCT. Nadalje, oni u e-pošti upućuju na [...] poslan društvu PCT u siječnju 2009. u kojem su izrazili svoju zabrinutost u vezi s financiranjem predmetnog ugovora o koncesiji. U toj poruci e-pošte tvrde da se ugovorom o koncesiji nije osigurala zaštita od opće ili diskriminacijske promjene zakona i tvrde da se to odnosilo na fiskalni okvir ugovora o koncesiji.

Grčkoj i cijelom svijetu 2008./2009., društvo PCT imalo je poticaja nastaviti s provedbom koncesije tek nakon donošenja zakona. U protivnom bi napustilo koncesiju po cijenu gubitka bankovnog jamstva od 5 milijuna EUR. Poticajni učinak dokazuje i činjenica da je društvo PCT preuzelo rizik financiranja cijelog projekta.

- (71) Oni tvrde da je u dostavljenim procjenama ⁽⁵⁴⁾ prikazano da se fiskalnim odredbama osigurava iznos između [...] milijuna EUR i [...] milijuna EUR ⁽⁵⁵⁾ za cijelo razdoblje trajanja koncesije, odnosno [...] % do [...] % ukupnih troškova ulaganja u iznosu od [...] milijuna, što je mnogo niže od iznosa potpore koje je Komisija odobrila u predmetima koji se odnose na ulaganja u zračnim lukama.
- (72) Nadalje, tvrde da *ex-ante* količinsko određenje posebnih prednosti nije bilo nužno za njihovo odobrenje ili za provedbu ulaganja. Oni tvrde da je ovaj *ex-ante* pristup u svrhe procjene, u skladu s člankom 107. UFEU-a, navodne koristi za koju se može reći da je nastala zbog fiskalnih odredbi neprimjeren u skladu s utvrđenom sudskom praksom ⁽⁵⁶⁾.
- (73) Također upućuju na određene odluke Komisije ⁽⁵⁷⁾ u kojima je Komisija odobrila neprijavljenu državnu potporu utvrđivanjem poticajnog učinka i nužnih i razmjernih obilježja takve potpore, u slučajevima kada potpora nije bila količinski određena na *ex-ante* osnovi i/ili nije mogla biti količinski određena ni u trenutku donošenja konačne odluke Komisije. Stoga izračun ⁽⁵⁸⁾ financijske koristi nije bio nužan za utvrđivanje poticajnog učinka i razmjernosti.
- (74) Naposljetku su naveli da niti jedna od predmetnih mjera nije primijenjena u praksi.

5. PROCJENA ČINE LI MJERE DRŽAVNU POTPORU

- (75) U članku 107. stavku 1. UFEU-a državna potpora definirana je kao svaka potpora koju dodijeli država članica ili koja se dodjeljuje putem državnih sredstava u bilo kojem obliku kojim se narušava ili prijeti da će se narušiti tržišno natjecanje stavljanjem određenih poduzetnika ili proizvodnje određene robe u povoljniji položaj u mjeri u kojoj to utječe na trgovinu među državama članicama. Stoga, kako bi se odredilo čine li predmetne mjere državnu potporu u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a, moraju biti ispunjeni svi kriteriji navedeni u nastavku.

⁽⁵⁴⁾ Dostavljene procjene bile su utemeljene na studiji društva PricewaterhouseCoopers Business Solutions S.A. Procjene su se sastojale od usporedbe pretpostavki Costcovog poslovnog plana u trenutku objave zakona o potvrđivanju (ožujak 2009.) i opće primjenjivih odredbi. Od rezultata tih usporedbi oduzeli su iznos koji odgovara dodatnim potrebama za financiranjem koje bi društvo PCT imalo da nije bilo fiskalnih mjera. Iznos dobiven tim izračunima na kraju je izračunan u diskontiranim vrijednostima (primjenom godišnje diskontne stope od 9,0 %, odnosno, diskontne stope koju je društvo PPA upotrijebio za diskontiranje minimalnih zajamčenih naknada za koncesiju koje je društvo PCT ponudilo tijekom natječaja, ali i godišnje diskontne stope od 4,47 % iz ožujka 2009., odnosno, referentne stope koja je navedena u komunikaciji Komisije). Naposljetku, ti izračuni ne uključuju mjere iz članaka 2.3, 2.5, 2.9, 2.10 i članka 3. Zakona.

⁽⁵⁵⁾ U scenariju najgoreg slučaja.

⁽⁵⁶⁾ Na primjer, predmet C-143/99 *Adria-Wien Pipeline GmbH* i *Wieterdorfer & Peggauer Zementwerke GmbH* protiv *Finanzlandesdirektion für Kärnten*, [2001.] ECR I-8365, stavak 41.; predmet T-335/08 *BNP Paribas* i *Banca Nazionale del Lavoro SpA (BNL)* protiv Komisije, [2010.] ECR II-3323, stavak 204.; i predmeti T-425/04, T-444/04, T-450/04 i T-456/04, *France, France Télécom, Bouygues SA, Bouygues Télécom SA* and *AFORS Télécom* protiv Komisije, [2010.] ECR II-2009, stavak 216.

⁽⁵⁷⁾ Odluka Komisije u predmetu SA.21918 – *Francuska – Regulirane cijene električne energije* u *Francuskoj* (SL C 398, 22.12.2012., str. 10.), Odluka Komisije 98/353/EZ od 16. rujna 1997. o državnoj potpori za društvo *Gemeinnützige Abfallverwertung GmbH* (SL L 159, 3.6.1998., str. 58.), Odluka Komisije C(2007) 134 od 24. siječnja 2007. u predmetu državne potpore NN 67/05 – *Litva – smanjenje stope poreza na dobit za društvo UAB „Bite GSM“*, Odluka Komisije 2003/227/EZ od 2. kolovoza 2002. o različitim mjerama i državnoj potpori koju je *Španjolska* uložila u društvo *Terra Mítica SA*, zabavni park u blizini *Benidorma (Alicante)* (SL L 91, 8.4.2003., str. 23.), Odluka Komisije od 14. travnja 2010. u predmetu državne potpore NN 30/09 – *Irska – Kapitalni odbici za hotel Ritz-Carlton Hotel, Powerscourt, Co. Wicklow*, Odluka Komisije 2003/590/EZ od 5. ožujka 2003. o državnoj potpori koju *Ujedinjena Kraljevina* planira odobriti društvu *CDC Group plc* (SL L 199, 7.8.2003., str. 28.), Odluka Komisije 2009/476/EZ od 28. siječnja 2009. o potpori koju je proveo *Luksemburg* u obliku stvaranja kompenzacijskog fonda za organizaciju tržišta električne energije (C 43/02 (ex NN 75/01)) (SL L 159, 20.6.2009., str. 11.), Odluka Komisije 98/212/EZ od 16. travnja 1997. o potpori koju je *Italija* odobrila društvu *Enirisorse SpA* (SL L 80, 18.3.1998., str. 32.), Odluka Komisije od 1. ožujka 2007. o državnoj potpori NN 4/07 – „*Delitissue Sp. z o.o.*” pod brojem dokumenta C(2007) 769.

⁽⁵⁸⁾ Prema izračunima društva PCT, procijenjeno je da učinak donošenja fiskalnih odredbi na stvarnu internu stopu povrata („IRR”) uzetu u obzir u modelu poslovnog plana društva PCT iz ožujka 2009. iznosi [...] baznih bodova (tj. [...] %) što odražava povećanje ovog IRR-a izračunatog bez predmetnih fiskalnih odredbi od otprilike [...] % (tj. s [...] % na [...] %).

Mjera mora biti a) dodijeljena putem državnih sredstava, b) njome se poduzetnik stavlja u povoljniji položaj, c) selektivna je, d) narušava ili prijeti da će narušiti tržišno natjecanje i utječe na trgovinu među državama članicama.

5.1. Pojam poduzetnika

- (76) Na temelju članka 107. stavka 1. UFEU-a, pravila o državnim potporama primjenjuju se samo ako je primatelj potpore „poduzetnik”. Prema utvrđenoj sudskoj praksi, poduzetnik je svaki subjekt koji obavlja gospodarsku djelatnost, bez obzira na pravni položaj subjekta i način njegovog financiranja ⁽⁵⁹⁾. Osim toga, sve aktivnosti koje se sastoje od nuđenja robe i/ili usluga na tržištu gospodarske su djelatnosti ⁽⁶⁰⁾.
- (77) Komisija je već smatrala da se izgradnja i upravljanje određenim vrstama infrastrukture mogu smatrati gospodarskom djelatnošću ⁽⁶¹⁾. Nadalje, u skladu s utvrđenom sudskom praksom ⁽⁶²⁾, pružanje infrastrukturnih objekata trećim strankama uz naknadu smatra se gospodarskom djelatnošću.
- (78) Budući da je društvo PCT nadogradilo postojeće pristanište II., izgradilo novo pristanište III. i pruža cijeli niz lučkih usluga povezanih s upravljanjem kontejnerskim terminalom, može se smatrati poduzetnikom u svrhe pravila o državnim potporama. Stoga se na društvo PCT primjenjuju pravila o državnim potporama.

5.2. Državna sredstva

- (79) U skladu s člankom 107. stavkom 1. UFEU-a, navodnu mjeru državne potpore mora dodijeliti država ili se mora dodijeliti putem državnih sredstava. O mjeri odlučuje država i može se pripisati državi. Omogućujući društvu PCT poseban porezni tretman, grčka država odriče se državnih sredstava koje bi dobila da nije donijela navodne povoljne fiskalne odredbe. Stoga predmetne mjere uključuju gubitak državnih sredstava i mogu se smatrati odobrenima putem državnih sredstava.

5.3. Postojanje selektivne prednosti

- (80) U skladu s ustaljenom sudskom praksom, kako bi se moglo utvrditi čini li državna mjera državnu potporu, nužno je utvrditi ostvaruje li poduzetnik primatelj gospodarsku prednost koju ne bi ostvario u uobičajenim tržišnim uvjetima, odnosno, da nije bilo državne intervencije ⁽⁶³⁾.
- (81) Važan je jedino učinak mjere na poduzetnika, a ne uzrok i cilj intervencije države ⁽⁶⁴⁾. To se procjenjuje na način da se financijska situacija poduzetnika nakon mjere uspoređuje sa financijskom situacijom koja bi nastala da

⁽⁵⁹⁾ Spojeni predmeti C-180/98 to C-184/98, Pavlov i ostali, [2000] ECR I-6451.

⁽⁶⁰⁾ Predmeti 118/85 Komisija protiv Italije [1987] ECR 2599, stavak 7., C-35/96 Komisija protiv Italije [1998] ECR I-3851, stavak 36., spojeni predmeti C-180/98 do C-184/98, Rec.2000, str. I-6451.

⁽⁶¹⁾ Odluke Komisije u sljedećim slučajevima državnih potpora: N 44/10 – Javno financiranje lučke infrastrukture u Krievu Sala (SL C 215, 21.7.2011., str. 21.), stavci 60. – 68.; C 39/2009 – Javno financiranje lučke infrastrukture u luci Ventspils (SL C 62, 20.3.2010., str. 7.), stavci 53. – 58., N 60/06 – Luka Rotterdam (SL C 196, 24.8.2007., str. 1.), stavci 42. – 52.; N 520/03 Flamanske luke (SL C 176, 16.7.2005., str. 12.), stavci 34. – 54.

⁽⁶²⁾ Vidjeti, *inter alia*, presudu od 24. listopada 2002., predmet C-82/01P Aéroport de Pariz, ECR 2002, I-9297, te presudu od 24. ožujka 2011. u spojenim predmetima T-455/08 Flughafen Leipzig-Halle GmbH i Mitteldeutsche Flughafen AG c/Komisija i predmetu T-443/08 Freistaat Sachsen i Land Sachsen-Anhalt protiv Komisije, [2011] II-1311.

⁽⁶³⁾ Predmet C-39/94 SFEI i ostali [1996.] ECR I-3547, stavak 60.; predmet C-342/96 Španjolska protiv Komisije [1999] ECR I-2459, stavak 41.

⁽⁶⁴⁾ Predmet 173/73 Italija protiv Komisije [1974.] ECR 709, stavak 13.

mjera nije uvedena. Pojmom potpore nisu obuhvaćene samo pozitivne koristi već i mjere kojima se, u različitim oblicima, mogu umanjiti naknade koje su obično predviđene u proračunu poduzetnika i koje su, ako nisu subencionirane u užem smislu riječi, sličnog karaktera i sličnog učinka ⁽⁶⁵⁾. U pogledu poreza, Sud EU-a objasnio je da mjera kojom javna tijela određenim poduzetnicima odobravaju oslobođenje od poreza kojim se primatelj stavlja u povoljniji položaj od drugih poduzetnika čini državnu potporu u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a. Nadalje, mjera kojom se određenim poduzetnicima odobrava smanjenje poreza ili odgađanje plaćanja poreza može činiti državnu potporu ⁽⁶⁶⁾.

- (82) Predmetne mjere sastoje se od oslobođenja ili odgađanja plaćanja uobičajenih poreza ili naknada koje bi društvo PCT moralo platiti da nema predmetnih odredbi ili od različitog postupanja kojim se društvu PCT omogućuje da osigura bolji protok novca tijekom prvih godina faze izgradnje (vidjeti dalje u tekstu opis uobičajenog poreznog sustava ili referentnih sustava). Prema tome, ovim se mjerama financijska situacija društva PCT poboljšala u odnosu na situaciju bez mjera. Stoga se njima osigurava prednost društvu PCT.
- (83) Postojanje prednosti može se isključiti ako predmetni poduzetnik pruža usluge od općeg gospodarskog interesa u skladu s kriterijima utvrđenima u sudskoj praksi u predmetu *Altmark* ⁽⁶⁷⁾ ili kada je državna intervencija u skladu s uobičajenim uvjetima na tržištu ⁽⁶⁸⁾. Međutim, ta se dva scenarija ne mogu primijeniti na predmetni slučaj.
- (84) U odnosu na „strukturni nedostatak” koji spominju korisnik i grčka nadležna tijela, Komisija prvo napominje da u skladu sa sudskom praksom Suda, postojanje strukturnog nedostatka nije relevantno za isključivanje postojanja prednosti, a tako i državne potpore ⁽⁶⁹⁾. Nadalje, predmet *Combust* svejedno se ne primjenjuje u predmetnom slučaju. U tom slučaju, *Combust* je zaista imao strukturni nedostatak u odnosu na svoje konkurente u privatnom sektoru i mjerom je u tom slučaju zaista isključeno postojanje prednosti. To je zato što je većina vozača *Combusta* bila stalno zaposlena zbog čega je društvo imalo veće troškove zaposlenih nego da je imalo ugovorne vozače, kao što je slučaj s ostalim autobusnim prijevoznicima. Međutim, društvo PCT nema strukturni nedostatak u usporedbi sa svojim konkurentima jer činjenica da je preuzelo obvezu ulaganja u veliki javni infrastrukturni projekt ne uzrokuje sama po sebi strukturni nedostatak već odluku privatnog ulagača koju je donijelo njegovo matično društvo *Cosco* u kontekstu svojih uobičajenih poslovnih aktivnosti. Stoga se u ovom slučaju ne primjenjuju zaključci iz sudske prakse u predmetu *Comus*.
- (85) Posebno u odnosu na mjeru koja je predmet oslobođenja od poreza, doprinosa i svih prava u korist države i trećih stranaka u pogledu ugovora između vjerovnika, a posebno matičnog društva *Costco*, ugovora o zajmovima u skladu s kojima su prenesena prava i obveze koje iz njih proizlaze ⁽⁷⁰⁾, Komisija smatra da je ova odredba istovjetna odobravanju ugovora o osiguranju koji država besplatno dodjeljuje vjerovnicima društva PCT. Vjerovnici društva PCT, a posebno društvo *Cosco*, u osnovi mogu uživati oslobođenje od plaćanja poreza, doprinosa i svih prava u korist države ili trećih stranaka koje grčka država može odlučiti odrediti u budućnosti te ne moraju platiti nikakvu naknadu za to oslobođenje. Stoga se zbog te mjere društvo *Cosco* nalazi u povoljnijem položaju od vjerovnika drugih ulagača jer ne mora državi platiti premiju za to oslobođenje.
- (86) S obzirom na prirodu mjere čija je primjena predviđena u slučaju da država donese opće primjenjiva pravila kojima se na takve vrste transakcija primjenjuju neizravni porezi, ona u osnovi predviđa oslobođenje od poreza u korist vjerovnika društva PCT, posebno *Cosca*, u usporedbi s trgovačkim društvima koja se nalaze u istoj pravnoj ili činjeničnoj situaciji kao i ostali vjerovnici trgovačkih društava koja provode ulaganja. Ako država donese opća primjenjiva pravila na temelju kojih se naplaćuju neizravni porezi na prijenos obveza po osnovi zajmova koje izvršavaju trgovačka društva, vjerovnici svih drugih ulagača morat će platiti takve neizravne poreze u slučaju prijenosa takvih prava po osnovi zajmova. S druge strane, u slučaju društva PCT, na prijenos prava koja proizlaze

⁽⁶⁵⁾ Predmeti C-143/99 *Cjevovod Adria-Wien* [2001.] ECR I-8365, stavak 38.; C-387/92 *Banco Exterior de España* [1994] ECR I-877, stavak 13.; i predmet C-200/97 *Ecotrade* [1998.] ECR I-7907, stavak 34.

⁽⁶⁶⁾ Predmet C-222/04 *Cassa di Risparmio di Firenze* i ostali, [2006] ECR I-289, stavak 132.

⁽⁶⁷⁾ Predmet C-280/00 *Altmark Trans* [2003] ECR I-7747.

⁽⁶⁸⁾ Predmet C-39/94 *SFEI* i ostali [1996.] ECR I-3547, stavci 60. – 61.

⁽⁶⁹⁾ Vidjeti spojene predmete C-71/09 P, C-73/09 P i C-76/09 P *Comitato „Venezia vuole vivere”, Hotel Cipriani Srl i Società Italiana per il gas SpA (Italgas) protiv Komisije*, [2011.] I-4727, stavci 92. i 94. do 96., i Nalog predsjednika Općeg suda u predmetu T-172/14 R *Stahlwerk Bous protiv Komisije*, stavci 59. i 60.

⁽⁷⁰⁾ Članak 2. stavak 9. Zakona.

iz zajma kojim se financira ulaganje između vjerovnika i posebno Cosca neće se plaćati porez i državi neće biti plaćena naknada za odobravanje takvog oslobođenja. Prema tome, predmetna prednost selektivna jer se odnosi samo na vjerovnike društva PCT, posebno na Cosco, koji prenose prava i/ili obveze na osnovi zajmova koji se odnose na financiranje ugovora o koncesiji i društva PCT.

- (87) Da bi bila unutar područja primjene članka 107. stavka 1. UFEU-a, državnom mjerom mora se „stavljati određeni poduzetnik ili proizvodnja određene robe” u povoljniji položaj u usporedbi s drugima koji su, u svjetlu cilja koji se nastoji ostvariti tim sustavom, u sličnoj pravnoj i činjeničnoj situaciji ⁽⁷¹⁾. Stoga, u načelu, Komisija mora, u odnosu na fiskalne mjere, ocijeniti materijalnu selektivnost mjere pomoću analize od tri koraka.
- (88) Prvo je nužno utvrditi uobičajeni ili „normalni” režim u okviru primjenjivog poreznog sustava („referentni sustav”). Drugo, treba ocijeniti odstupa li mjera od tog referentnog sustava ako se njome stvara razlika između gospodarskih subjekata koji su, u svjetlu cilja sustava, u sličnoj pravnoj i činjeničnoj situaciji ⁽⁷²⁾.
- (89) Ako je utvrđeno takvo odstupanje, odnosno, ako je predmetna mjera *prima facie* selektivna, u trećoj fazi mora se ispitati je li negativna mjera rezultat prirode ili opće strukture pravog sustava čiji je dio i bi li stoga možda mogla biti opravdana. U tom kontekstu, u skladu sa sudskom praksom Suda, država članica mora pokazati proizlazi li razlika izravno iz osnovnih ili vodećih načela tog sustava ⁽⁷³⁾.
- (90) Grčka nadležna tijela i društvo PCT dostavili su opsežne argumente da je za sve fiskalne mjere ispravni referentni sustav opći sustav koji se primjenjuje za velike javne infrastrukturne projekte u Grčkoj kako bi im se olakšao pristup financiranju s obzirom na velike rizike koje donosi ti projekti te da slijedi iz presude u predmetu Gibraltar ⁽⁷⁴⁾ da je država članica uvođenjem izuzeća od opće primjenjivih pravila ne uzrokuje nužno selektivnost i prednost.
- (91) Komisija će prvo analizirati mogu li se takvi argumenti prihvatiti u odnosu na sve elemente analize selektivnosti, odnosno, referentni sustav, cilj sustava, usporedbu slične pravne i činjenične situacije u svjetlu tog cilja i opravdanja na temelju tog cilja. Zatim će uslijediti analiza selektivnosti svake mjere zasebno.

i. O „referentnom sustavu” i njegovu cilju

- (92) Referentni sustav okvir je u odnosu na koji se ocjenjuje selektivnost mjere. U njemu su definirane granice na temelju kojih se ispituje uživaju li određeni poduzetnici izuzeće od uobičajenih pravila koja zajedno čine taj referentni sustav i stoga se nalaze u povoljnijem položaju od drugih poduzetnika na koje se primjenjuju opća pravila sustava.
- (93) Kada se utvrđuje taj referentni porezni okvir, njegovo se područje primjene mora utvrditi na dosljedan način kako bi se izbjeglo da se kao osnova za definiciju okvira uzmu ciljevi koji nisu dio sustava. Ako je definicija referentnog sustava utvrđena u svjetlu cilja politike koji države članice ostvaruju u svakom slučaju koji je izvan logike poreznog sustava, u tom se slučaju članak 107. stavak 1. UFEU-a ne bi u praksi primjenjivao na sve fiskalne mjere koje su države članice uspostavile radi promicanja određenih sektora, djelatnosti ili vrsta poduzetnika ⁽⁷⁵⁾.

⁽⁷¹⁾ Predmeti C-143/99 Cjevovod Adria-Wien [2001.] ECR I-8365, stavak 41.; C-308/01 GIL osiguranje i ostali [2004.] ECR I-4777, stavak 68.; C-172/03 Heiser [2005.] ECR I-1627, stavak 40.

⁽⁷²⁾ Vidjeti predmeti C-143/99 Adria-Wien, stavak 41., predmet C-308/01 GIL osiguranje [2004.] ECR I-4777, stavak 68., C-172/03, Heiser [2005.] ECR I-1627, stavak 40., C-88/03, Portugal protiv Komisije [2006.] ECR I-7115, stavak 54., T-233/04, Nizozemska protiv Komisije, stavak 86.

⁽⁷³⁾ Vidjeti, primjerice, predmet C-279/08P, Komisija protiv Nizozemske (NOx) [2011.] ECR I-7671, stavak 62.

⁽⁷⁴⁾ Spojeni predmeti C-106/09 P i C-107/09 P Komisija i Španjolska protiv vlade Gibraltara i Ujedinjene Kraljevine [2011.] ECR I-11113.

⁽⁷⁵⁾ Vidjeti spojene predmete T-92/00 i T-103/00, Territorio Histórico de Álava – Diputación Foral de Álava, Ramondín, SA i Ramondín Cápsulas protiv Komisije, [2002.] II-1385, stavak 51.

- (94) U ovom je slučaju cilj olakšavanja trgovačkim društvima koja sudjeluju u velikim infrastrukturnim projektima pružanjem pravne sigurnosti i dodatnih novčanih tokova u fazi izgradnje, koji spominju grčka nadležna tijela i društvo PCT, cilj politike koji je izvan poreznog sustava i ne može se upotrijebiti u svrhe analize selektivnosti. Značajke velikih javnih infrastrukturnih projekata izvan su poreznog sustava i ne mogu služiti kao osnova za utvrđivanje primjenjivog referentnog sustava. U svakom slučaju, činjenica da grčka država donosi poseban zakon svaki puta kada želi omogućiti poseban porezni tretman određenom trgovačkom društvu ne može se smatrati općim okvirom koji uprava na sve primjenjuje.

ii. *Pravna i činjenična situacija društva PCT s obzirom na cilj predmetne mjere*

- (95) Kada je utvrđen referentni sustav, u sljedećem se koraku provodi analiza stvara li se predmetnom mjerom razlika između poduzetnika koji odstupaju od tog sustava. Za to je nužno utvrditi stavljaju li se mjerom određeni poduzetnici ili proizvodnja određene robe u povoljniji položaj u usporedbi s drugim poduzetnicima koji su u sličnoj činjeničnoj i pravnoj situaciji, s obzirom na svojstveni cilj referentnog sustava. Međutim, u tu svrhu, u analizi različitog postupanja prema poduzetnicima u okviru određenog poreznog sustava nije se moguće osloniti na vanjske ciljeve politike.
- (96) S obzirom na „horizontalni” karakter predmetnog sustava koji se primjenjuje na sve poduzetnike koji provode velike infrastrukturne projekte, utvrđena je sudska praksa ⁽⁷⁶⁾ da postojanje velikog broja trgovačkih društva koja mogu tražiti određeno pravo u okviru mjere ili pripadaju različitim sektorima djelatnosti nije dovoljno da bi se dovela u pitanje selektivna priroda te mjere i da se ona stoga ne bi mogla smatrati državnom potporom ⁽⁷⁷⁾. Stoga činjenica da trgovačka društva koja provode velike infrastrukturne projekte mogu imati koristi od nekoliko poreznih oslobođenja nije dovoljna da bi se mogao isključiti selektivni karakter predmetnih mjera. S druge strane, kriteriji na temelju kojih ta trgovačka društva dobivaju pristup tim izuzećima mogu podrazumijevati *de facto* selektivnost ⁽⁷⁸⁾.
- (97) Stoga je usporedivu pravnu i činjeničnu situaciju društva PCT svaki puta potrebno ispitati u svjetlu cilja mjerodavnog primjenjivog poreznog sustava, a ne na temelju ciljeva vanjske politike.

iii. *Opravdanost prema logici poreznog sustava*

- (98) Za mjeru koja odstupa od referentnog sustava i koja je stoga *prima facie* selektivna može se svedjedno utvrditi da nije selektivna ako je to opravdano zbog prirode ili opće strukture tog sustava. To je slučaj kada mjera proizlazi izravno iz svojstvenih ili osnovnih načela referentnog sustava ili kada je rezultat svojstvenih mehanizama koji su nužni za funkcioniranje i učinkovitost sustava ⁽⁷⁹⁾. S druge strane, u tu se svrhu nije moguće osloniti na ciljeve vanjske politike koji nisu svojstveni sustavu ⁽⁸⁰⁾. Zbog toga se oslobođenjima od poreza koji su rezultat cilja koji nije povezan s poreznim sustavom čiji ona dio ne mogu zaobići zahtjevi članka 107. stavka 1. UFEU-a.
- (99) U tom je pogledu Sud EU-a utvrdio da čak i ako je cilj politike jedan od bitnih ciljeva Europske unije, činjenica da taj cilj treba uzeti u obzir ne može služiti kao opravdanje da se selektivne mjere ne smatraju državnom potporom ⁽⁸¹⁾. Uspješna provedba velikih infrastrukturnih projekata i pravna sigurnost za provedbu tih projekata ne mogu se smatrati svojstvenim ciljem poreznog sustava. Nadalje, grčka nadležna tijela i društvo PCT nisu dokazali kako je taj cilj u skladu s načelom jednakosti i razmjernosti općeg poreznog ustava, a posebno s

⁽⁷⁶⁾ Vidjeti predmet C-279/08 P, Komisija protiv Kraljevine Nizozemske, [2011.], I-7671, stavak 50.

⁽⁷⁷⁾ Predmeti C-75/97 Belgija protiv Komisije [1999.] ECR I 3671, stavak 32.; predmet C-143/99 Adria Wien Pipeline i Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke [2011.] ECR I 8365, stavak 48.; predmet C-409/00 Španjolska protiv Komisije [2003.] ECR I 1487, stavak 48.

⁽⁷⁸⁾ Spojeni predmeti T-92/00 i T-103/00 Ramondin SA i Ramondin Cápsulas SA protiv Komisije [2002.] ECR II-1385, stavak 39.: Sud je u svojoj presudi odlučio da primjena porezne mjere samo na ulaganja koja premašuju određeni prag znači da je mjera *de facto* rezervirana za poduzetnike sa znatnim financijskim sredstvima.

⁽⁷⁹⁾ Vidjeti, na primjer, spojene predmete C-78/08 do C-80/08 Paint Graphos i ostali [2011.] ECR I-7611, stavak 69.

⁽⁸⁰⁾ Vidjeti spojene predmete C-78/08 do C-80/08 Paint Graphos i ostali [2011.] ECR I-7611, stavci 69. i 70.; predmet C-88/03 Portugal protiv Komisije [2006.] ECR I-7115, stavak 81.; predmet C-279/08 P, Komisija protiv Nizozemske (NOx) [2011.] ECR I-7671; predmet C-487/06 P British Aggregates protiv Komisije [2008.] ECR I-10515.

⁽⁸¹⁾ Vidjeti, između ostalog, predmete C-279/08P Komisija protiv Kraljevine Nizozemske [2011.] I-07671, stavak 75, C-487/06 P, British Aggregates protiv Komisije [2008.] I-10505, stavak 92.; C-241/94 Francuska protiv Komisije [1996.] ECR I-4551, stavak 21.; C-342/96 Španjolska protiv Komisije [1999.] ECR I-2459, stavak 23.; C-75/97 Belgija protiv Komisije, stavak 25.

njegovim ciljem prikupljanja prihoda. Potonji je cilj teško uskladiti s odobravanjem poreznih olakšica ⁽⁸²⁾. Ključna financijska pitanja trgovačkih društava koja provode infrastrukturne projekte isto se ne mogu smatrati ciljevima kojima se može opravdati drugačije postupanje prema tim određenim trgovačkim društvima, posebno prema društvu PCT.

- (100) Prema tome, ako fiskalne mjere koje će se razmatrati u nastavku čine selektivne mjere, ne mogu se smatrati opravdanim zbog cilja opće politike koji su navela grčka nadležna tijela i korisnik.

5.3.1. Oslobođenje od plaćanja poreza na dobit na dospjele kamate do datuma puštanja u promet pristaništa III ⁽⁸³⁾ ⁽⁸⁴⁾

Referentni sustav

- (101) U skladu s grčkim sustavom poreza na dobit, u načelu se sva dobit dioničkih društava, društava s ograničenom odgovornošću i društava privatnog kapitala koja imaju poslovni nastan u Grčkoj zarađena u Grčkoj i inozemstvu, uključujući dobit u obliku kamata, oporezuje ⁽⁸⁵⁾ po primjenjivoj stopi u predmetnoj financijskoj godini i preostali se iznos dobiti nakon poreza može podijeliti dioničarima, akumulirati u obliku rezervi ili ugraditi/pretvoriti u vlasnički kapital povećanjem kapitala. Nakon podjele dobiti nakon oporezivanja dioničarima ili njezine ugradnje/pretvorbe u vlasnički kapital, ta se dobit ponovno oporezuje po primjenjivoj stopi u predmetnoj financijskoj godini ⁽⁸⁶⁾.
- (102) Stoga se na oporezivanje kamata zarađenih do datuma puštanja u promet pristaništa III primjenjuje kao referentni sustav grčki sustav poreza na dobit, posebno dobiti trgovačkih društava, uključujući primitke od kamata.

Odstupanje od referentnog sustava

- (103) „Dospjele kamate” ⁽⁸⁷⁾ dio su bruto oporezivog prihoda društva PCT i obično bi se oporezivale. Međutim, društvo PCT oslobođeno je plaćanja poreza na dobit na dospjele kamate do puštanja u promet pristaništa III ⁽⁸⁸⁾, što predstavlja odstupanje od referentnog sustava, odnosno od poreza na dobit koji se naplaćuje u skladu s grčkim Zakonom o porezu na dobit („GITC”). Može se smatrati da se društvo PCT nalazi u usporedivoj pravnoj i činjeničnoj situaciji kao i sva trgovačka društva čija se dobit oporezuje u skladu s opće primjenjivim okvirom. Stoga se može zaključiti da mu je dodijeljena selektivna prednost.
- (104) Grčka nadležna tijela i društvo PCT tvrde da je u članku 99. GITC-a predviđeno da se na prihod oslobođen od poreza naplaćuje porez na dobit u trenutku podjele ili kapitalizacije. Na temelju toga tvrde da se predmetnom odredbom društvu PCT omogućuje samo odgoda plaćanja poreza jer će društvo PCT, kada kapitalizira ili podijeli dobit, morati platiti porez na dobit na svu dobit, uključujući na porez po odbitku za dividende dioničara.

⁽⁸²⁾ Vidjeti u tom pogledu spojene predmete T-92/00 i T-103/00 Ramondin SA i Ramondin Cápsulas SA protiv Komisije [2002.] ECR II-1385, stavak 62.

⁽⁸³⁾ Ili najkasnije do 31. listopada 2015.

⁽⁸⁴⁾ Članak 2. stavak 1. Zakona 3755/2009.

⁽⁸⁵⁾ Članak 99. stavak 1. točka (a) prva alineja u kombinaciji s člankom 12. stavkom 1., člankom 105. stavkom 1. točkom (b) i člankom 109. stavkom 1. grčkog Zakona o porezu na dobit; taj je porez na dobit iznosio 25 % u financijskoj godini 2010., 24 % u financijskoj godini 2011., 20 % u financijskoj godini 2012., 22 % u financijskoj godini 2013., 26 % u financijskoj godini 2014. i dalje.

⁽⁸⁶⁾ U tom se trenutku naplaćuje porez po odbitku, u skladu s člankom 99. stavkom 1. točkom (a) GITC-a.

⁽⁸⁷⁾ Grčka nadležna tijela tvrde da se pojmom „dospjele kamate” opisuju računovodstvena metoda koja se upotrebljava za izračun akumuliranih kamata pri čemu se kamate pripisuju ovisno o datumima novčanih tokova i uključenim iznosima. Drugim riječima, „dospjela kamata” označava kamatu na određeni iznos u određenom vremenskom razdoblju (bez obzira na to duguje li se dospijeva ili kamata ili je dospjela). Grčka nadležna tijela tvrde da društvo PCT očekuje da će te kamate naplatiti od pologa u gotovini u kreditnim institucijama.

⁽⁸⁸⁾ Oslobođenje od plaćanja poreza na dospjele kamate primjenjivat će se na određeno vremensko razdoblje koje se može razlikovati, ovisno o ranom ili kasnom završetku radova, ali koje je ograničeno. U skladu s člankom 12. ugovora o koncesiji, pristanište III trebalo bi biti pušteno u promet 48 mjeseci nakon datuma početka gradnje i u svakom slučaju ne nakon 31. listopada 2015.

- (105) Komisija napominje da je u članku 99. stavku 1. točki (a) trećoj alineji GITC-a navedeno da se u slučaju trgovačkih društava koja su oslobođena plaćanja poreza na dobit u skladu s posebnim zakonom (u ovom slučaju predmetna odredba) oporezuje samo kapitalizirana ili podijeljena dobit, nakon oduzimanja odgovarajućeg iznosa poreza na dobit od njezine vrijednosti. To stoga znači da na temelju te odredbe društvo PCT ne mora platiti porez na dobit na dospjele kamate do kapitalizacije ili podijele dobiti ili najkasnije do puštanja u promet pristaništa III. To znači da se odgoda plaćanja poreza odnosi samo na dobit koja bi mogla biti podijeljena ili kapitalizirana. U skladu s tom odredbom, društvo PCT može iskoristiti svoju dobit koja proizlazi iz dospjelih kamata do puštanja u rad pristaništa III kako bi akumuliralo rezerve bez plaćanja poreza na dobit. Nadalje, budući da prema grčkim nadležnim tijelima u grčkom zakonodavstvu nije propisana obveza pretvaranja rezervi u dionički kapital ili obveza podjele dobiti, društvo PCT može zbog te odredbe dobiti potpuno oslobođenje od plaćanja poreza na sve dospjele kamate nastale u Grčkoj ili u inozemstvu ⁽⁸⁹⁾. U svakom slučaju, odgoda plaćanja poreza predstavlja selektivnu prednost društvu PCT.
- (106) Grčka nadležna tijela i društvo PCT navode da društvo PCT mora držati znatne iznose novca na računu kako bi moglo financirati ulaganja u fazi izgradnje i razdoblju prije puštanja u rad pristaništa III. i cilj je tog oslobođenja olakšati ta ulaganja u javnu infrastrukturu. U tom smislu smatraju da se društvo PCT nalazi u pravno i činjenično sličnoj situaciji kao i sva trgovačka društva koja provode velika ulaganja u javnu infrastrukturu.
- (107) Međutim, činjenica da je mjera dostupna svim trgovačkim društvima koja ulažu u javnu infrastrukturu ne znači da mjera nije selektivna. Čak naprotiv, utvrđeno je da od mjere mogu imati koristi samo određene kategorije trgovačkih društava, odnosno, trgovačka društva koja ulažu u javnu infrastrukturu. Druga trgovačka društva koja ne posluju u ovom području djelatnosti ne mogu imati koristi od iste mjere. Nadalje, kao što je prethodno analizirano ⁽⁹⁰⁾ cilj politike koji se sastoji od olakšavanja trgovačkim društvima koja sudjeluju u velikim infrastrukturnim projektima u fazi izgradnje ne može se smatrati ciljem svojstvenim fiskalnom sustavu na temelju kojeg se može utvrditi slična pravna i činjenična situacija trgovačkih društava.

Opravdanost prema logici poreznog sustava

- (108) Grčka nadležna tijela i društvo PCT navode da se oslobođenje od plaćanja poreza na dospjele kamate temelji izravno na općoj odredbi GITC-a ⁽⁹¹⁾ u koju su, među određenim vrstama prihoda oslobođenih od poreza, uključeni „prihodi oslobođeni na temelju ugovora potvrđenog zakonom”. Oni tvrde da, budući da grčki zakonodavac dosljedno upotrebljava to opće izuzeće kako bi uveo oslobođenja od plaćanja poreza koja se primjenjuju posebno na sve velike infrastrukturne projekte koji se provode u Grčkoj, predmetnom odredbom ne uvodi se posebno oslobođenje od poreza. Čak naprotiv, ono je dio općeg sustava koji se temelji na općem poreznom sustavu čiji je cilj olakšati i podržati provedbu velike javne infrastrukture ili ulagačkih projekata. Ta se odredba dosljedno primjenjivala na sve javne infrastrukturne projekte kako bi se njome osiguralo da trgovačka društva koja provode te projekte nisu izložena diskriminaciji ili da nisu stavljena u strukturni nepovoljni položaj.
- (109) Iz sudske prakse sudova EU-a proizlazi da diskrecijsko postupanje prema gospodarskim subjektima može značiti da primjena opće mjere u pojedinačnom slučaju preuzima značajke selektivne mjere, posebno ako se ostvarenjem diskrecijskih ovlasti premašuje jednostavno upravljanje poreznim prihodima primjenom objektivnih kriterija ⁽⁹²⁾.
- (110) S obzirom na ovu sudsku praksu, može se zaključiti da se navodnom „općom” odredbom zakonodavcu daje potpuna diskrecijska ovlast da bilo koji prihod može izuzeti od plaćanja poreza, što znači u praksi svaki puta kada država ispregovara i sklopi bilo koju vrstu ugovora s bilo kojim poreznim obveznikom. Stoga su u praksi tom „općom” odredbom dopuštena izuzeća koja nisu u okvirima logike općeg poreznog sustava već u okvirima

⁽⁸⁹⁾ Ako se ne primjenjuje ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja.

⁽⁹⁰⁾ Vidjeti uvodne izjave 95. do 97.

⁽⁹¹⁾ Tj. članak 103. stavak 1. točka (m).

⁽⁹²⁾ Predmet C-241/94, Francuska protiv Komisije (Kimberly Clark) [1996.], ECR I-4451. Vidjeti isto uvodnu izjavu 21. Porezne obavijesti.

logike kojom se pogoduje određenom trgovačkom društvu s kojim se svaki puta može sklopiti i potpisati ugovor. Prema tome, navodna „opća” odredba GTC-a ne može se smatrati dijelom logike sustava poreza na dobit.

- (111) U pogledu opravdanja da je mjera svojstvena cilju javne politike koji se sastoji od olakšavanja provedbe javnih infrastrukturnih projekata, Komisija smatra da ti argumenti možda nisu bili uzeti u obzir kod ocjenjivanja pojma potpore.
- (112) Stoga Komisija zaključuje da mjera čini selektivnu prednost u korist društva PCT koja je jednaka iznosu poreza na dobit koji bi društvo PCT uobičajeno platilo na dospjele kamate do puštanja u rad pristaništa III.

5.3.2. *Povrat PDV-a bez obzira na fazu provedbe ugovora protivan je „dobru jednog ulaganja” – povrat PDV-a u roku od 60 dana od zahtjeva; naplaćuju se kamate na kašnjenje* ⁽⁹³⁾

Referentni sustav

- (113) U skladu s grčkim sustavom PDV-a, porezni obveznik može odbiti ulazni PDV koji je izravno povezan s izvršavanjem oporezivih radnji ⁽⁹⁴⁾ ili onih koje nisu oporezive ali kojima se osigurava pravo na odbitak. Odbitak se odobrava za dio roba i usluga koje se zaista upotrebljavaju za izvršenje radnji koje podliježu oporezivanju. Nadalje, PDV-a koji je rezultat odbitka ulaznog PDV-a i izlaznog PDV-a u određenom poreznom razdoblju ne vraća se već se prenosi u sljedeće porezno razdoblje ⁽⁹⁵⁾. Povrat je dopušten samo ako trgovačko društvo ne može prebiti pretplaćeni PDV os izlaznim PDV-om u razdoblju od 3 godine i nakon završetka tog razdoblja ⁽⁹⁶⁾.
- (114) Pretplaćeni PDV može se vratiti, a ne prenositi u sljedeće porezno razdoblje samo u skladu s izuzećima iz članka 34. Zakona o PDV-u. Jedno od izuzeća odnosi se na PDV plaćen na „sredstva rada” koja je definirana u Zakonu o PDV-u ⁽⁹⁷⁾ kao „opipljiva roba koja je u vlasništvu trgovačkog društva i stalno se iskorištava te zgrade i ostale građevine koje je izgradilo oporezivo trgovačko društvo na zemljištu koje mu ne pripada, ali koje može upotrebljavati na temelju pravnog odnosa tijekom razdoblja od najmanje 9 godina... Troškovi popravka i održavanja nisu uključeni u vrijednost sredstva rada”.
- (115) U skladu s člankom 5. Ministarske odluke 1073/2004 ⁽⁹⁸⁾, u predviđenim iznimnim slučajevima ⁽⁹⁹⁾, povrat pretplaćenog PDV-a moguć je u sljedećim slučajevima: a) u slučaju 1. zahtjeva za povrat PDV-a, u roku od 2 mjeseca od datuma zahtjeva; b) za naknadne zahtjeve za povrat koji premašuje 6 000 EUR: i. 90 % vraćeno u roku od 1 mjesec od datuma podnošenja zahtjeva i ii. preostalih 10 % u roku od 2 mjeseca od datuma podnošenja zahtjeva; c) za naknadne zahtjeve za povrat PDV-a u iznosu manjem od 6 000 EUR, cijeli iznos PDV-a u roku od 1 mjesec od datuma podnošenja zahtjeva.
- (116) Kako su ispravno istaknula grčka nadležna tijela i društvo PCT, povrat PDV-a za izgradnju nepokretne imovine izvršava se nakon početka radova i do iznosa koji odgovara izdacima povezanima s radovima koji su izvršeni i za koje je izdan račun u razdoblju za koje je moguće tražiti povrat PDV-a ⁽¹⁰⁰⁾.
- (117) Posebno u odnosu na sredstva rada, o pravu na odbitak PDV-a konačno se odlučuje u trenutku kada se sredstva rada stave u uporabu. Nadalje, kako bi se izbjegla zlouporaba mehanizma povrata PDV-a, ako se sredstva za rad ne stave u uporabu u roku od 5 godina od nastanka troškova za njihovo stjecanje ili izgradnju, odbijeni ulazni PVD mora se vratiti državi jer se smatra da nije iskorišten za oporezive radnje ⁽¹⁰¹⁾.

⁽⁹³⁾ Članak 2. stavci 2. i 3. Zakona 3755/2009.

⁽⁹⁴⁾ Članak 30. stavak 1. Zakona o PDV-u.

⁽⁹⁵⁾ Članak 32. stavak 3. Zakona o PDV-u.

⁽⁹⁶⁾ Budući da postoji trogodišnje ograničenje na prenošenje iznosa pretplaćenog PDV-a.

⁽⁹⁷⁾ Članak 33. stavak 4. Zakona o PDV-u.

⁽⁹⁸⁾ U skladu s ovom Odlukom na dan kada je donesen zakon o potvrđivanju.

⁽⁹⁹⁾ Uključujući slučaj koji se odnosi na uloženu robu.

⁽¹⁰⁰⁾ Članak 2. stavak 7. Ministarske odluke 1073/2004.

⁽¹⁰¹⁾ Članak 33. stavak 3. Zakona o PDV-u Ovo petogodišnje ograničenje ne primjenjuje se na javna poduzeća.

- (118) Naposljetku, u skladu s općim primjenjivim okvirom, izračun kamata na porez ili povrat neispravno plaćenih iznosa počinje 6 mjeseci od prvog dana mjeseca nakon porezne prijave poreznog obveznika ⁽¹⁰²⁾. Grčki upravni sudovi svejedno su smatrali da ta odredba nije u skladu s ustavnim načelom ravnopravnosti poreznih obveznika ⁽¹⁰³⁾. Zato su ukinuli odredbu smatrajući da bi se kamata trebala izračunavati od dana kada je porezni obveznik podnio prigovor protiv rješenja porezne uprave u kojem je navedeno da traženi pretplaćeni PDV neće biti vraćen ⁽¹⁰⁴⁾.
- (119) Komisija smatra da su te odredbe referentni sustav u pogledu povrata pretplaćenog PDV-a u Grčkoj.

Odstupanje od referentnog sustava

— O povratu pretplaćenog PDV-a bez obzira na fazu provedbe predmeta ugovora

- (120) U skladu s člankom 2. stavkom 3. Zakona 3755/2009, društvo PCT ima pravo na povrat pretplaćenog PDV-a bez obzira na fazu provedbe građevinskog projekta ili pojedinačnih struktura ili dijelova tog projekta. Nadalje, u skladu s istim člankom, društvo PCT ne gubi svoje pravo na povrat pretplaćenog PDV-a ako nije iskoristilo sredstva rada u roku od 5 godina od datuma nastanka povezanih troškova, iako bi to bio slučaj u skladu s općim primjenjivim pravilima.
- (121) Grčka nadležna tijela i društvo PCT tvrde da, budući sva trgovačka društva imaju pravo na povrat PDV-a nakon nastanka odgovarajućih izdataka i izdavanja računa, odredbom se društvu PCT ne osigurava nikakva dodatna prednost jer bi društvo PCT u svakom slučaju imalo pravo na povrat PDV-a nakon početka radova, a ne tek nakon njihovog završetka.
- (122) Na temelju dodatnih informacija i objašnjenja, Komisija je došla do zaključka da bi društvo PCT zaista u svakom slučaju imalo pravo na povrat PDV-a nakon početka radova na projektu i to do iznosa koji odgovara izdanim računima. Međutim, o tom se pravu odlučuje kada se sredstvo rada stavi u uporabu. Budući da društvo PCT ima pravo na povrat PDV-a bez obzira na dovršetak ulagačkog projekta i istodobno ne gubi to pravo ako u roku od 5 godina ne iskoristi sredstva rada, kao što bi to bio slučaj u skladu s pravilima koja se uobičajeno primjenjuju, ono uživa selektivnu prednost.
- (123) Ta se prednost sastoji od povrata PDV-a koji društvo PCT ima pravo zadržati ako provedba projekta nije počela 5 godina nakon nastanka povezanih troškova dok bi druga trgovačka društva u slučaju da provedba projekta ne počne u roku od 5 godina (od nastanka povezanih troškova) vraćeni PDV-a morala vratiti grčkoj državi. Podsjeća se da se, u skladu s opće primjenjivim pravilima, mjerodavne radnje (na koje se odnose troškovi) više ne bi smatrale oporezivim radnjama (vidjeti prethodnu uvodnu izjavu 117.). To znači da u sličnim okolnostima druga trgovačka društva ne bi mogla iskoristiti preplaćeni PDV povezan s tim troškovima za prebijanje duga PDV-a u sljedećem razdoblju. Prema tome, prednost koju društvo PCT uživa zbog te odredbe odgovara potpunom iznosu povrata PDV-a koji smije zadržati (u skladu s ovom odredbom) ako provedba ovog projekta nije počela u roku od 5 godina od nastanka povezanih troškova.
- (124) Grčka nadležna tijela i društvo PCT tvrde da se ovo odstupanje primjenjuje i na javna poduzeća jer ona u većini slučajeva grade infrastrukturne projekte koji će trajati duže od ovog opće primjenjivog petogodišnjeg razdoblja.

⁽¹⁰²⁾ Članak 38. stavak 2. Zakona 1473/1984.

⁽¹⁰³⁾ Presude 1948/1992, 3035/1992, 1274/2002, 1207/2012, 1501/2012 Conseil d'Etat, te 222/2009, 223/2009 i 2141/2009 Upravnog suda u Ateni, 4793/2013 Upravnog suda u Solunu. To je tumačenje utemeljeno na članku 21. Uredbe 26-6/10-7/1944 (šifra za državne sudske postupke) u skladu s kojim „zakonska kamata i zatezna kamata ... obračunavaju se od trenutka kada je država obaviještena u sudskom postupku”.

⁽¹⁰⁴⁾ U skladu sa Zakonom o upravnom poreznom postupku, porezni obveznik može podnijeti prigovor u roku od 20 dana od datuma dostave rješenja.

Oni tvrde da se ista logika primjenjuje i na društvo PCT koje bi izgradilo veliki infrastrukturni projekt za čiju će izgradnju trebati duže od 5 godina. To je jedan od razloga zašto je ova odredba ubačena u sve ostale ugovore o koncesiji koji se odnose na velike infrastrukturne projekte. Zato smatraju da ovo odstupanje od opće primjenjivih pravila nije iznimka već drugačiji način primjene pravila na različite situacije koje nisu usporedive.

- (125) Komisija smatra da ovo odstupanje čini selektivnu prednost jer se društvu PCT njime osigurava mogućnost da dobije povrat pretplaćenog PDV-a bez obzira na to je li stavilo u uporabu sredstva rada, odnosno, na neograničeno vrijeme. Na taj način, čak i da nikada ne stavi u uporabu sredstva rada, o njegovu pravu na povrat pretplaćenog PDV-a nikada se ne bi konačno odlučivalo i on se ne bi prilagođavao, što u praksi znači da čak i nije završilo provedbu projekta, ono ne bi imalo obvezu vratiti povrat pretplaćenog PDV-a koji je dobivalo za cijelo vrijeme trajanja gradnje. Činjenica da bi javna poduzeća mogla ostvarivati istu prednost ne znači da ta prednost nije selektivna. Javna poduzeća kategorija su poduzeća koja mogu imati koristi od mjere. To znači da je takva mjera selektivna.

— O definiciji sredstva rada

- (126) U članku 2. stavku 3. Zakona 3755/2009 predviđeno je da se u svrhe Zakona o PDV-u, građevinski projekt obuhvaćen ugovorom o koncesiji i isporuka roba, radova, usluga i dodatnih radova povezanih s gradnjom smatraju „jedinstvenim sredstvom rada”. U toj je odredbi u osnovi navedeno da u svrhe ugovora o koncesiji, pojam „sredstva rada” predviđen u Zakonu o PDV-u uključuje sve aktivnosti povezane s predmetnom ugovora o koncesiji, odnosno ne samo izgrađenu „opipljivu robu” ⁽¹⁰⁵⁾ već i pružanje sve robe, radova i usluga koji su povezani s predmetom ugovora o koncesiji ili su dodatni.
- (127) Grčka nadležna tijela i društvo PCT tvrde da se u svjetlu članka 34. i 33. stavka 4. Zakona o PDV-u koji se odnose na „sredstvo rada”, predmetna odredba sastoji samo od pojašnjenja opće primjenjivih pravila kako bi se spriječilo da porezna tijela neispravno primjenjuju pravila o povratu PDV-a s obzirom na posebnosti i velike iznose uključene u velike infrastrukturne projekte. Oni smatraju da je, u svjetlu posebnih značajki ugovora o koncesiji, svrha predmetne mjere da se svaki element troška ulaganja smatra jedinstvenom poslovnom jedinicom u svrhe PDV-a. Budući da su u svakom slučaju s računovodstvenog stajališta svi troškovi povezani s projektom ulaganja uključeni u sredstvo rada, ovom se odredbom pojašnjava ono što je već primjenjivo. Društvo PCT izvršilo je znatna ulaganja koja bi uključivala zasebne radnje i faze i vrste izdataka za robu i usluge i kada bi se ti troškovi promatrali zasebno, prema društvu PCT postupalo bi se drugačije u svrhe primjene sustava PDV-a nego prema bilo kojem drugom poduzetniku koji ulaže u svrhu bavljenja određenom gospodarskom djelatnošću.
- (128) Grčka nadležna tijela podupiru svoje argumente sudskom praksom u predmetu INZO ⁽¹⁰⁶⁾, u skladu s kojom se gospodarske djelatnosti u svrhe Direktive o PDV-u „...mogu sastojati od nekoliko uzastopnih transakcija i pripremnih radnji...” ⁽¹⁰⁷⁾ na temelju kojih se može dobiti odgovarajući povrat pretplaćenog PDV-a u razdoblju gradnje. Nadalje, ističu da je na temelju iste logike 2011. ⁽¹⁰⁸⁾ izmijenjen zakon o javno-privatnim partnerstvima kako bi se predvidjelo da javno-privatna partnerstva imaju pravo tražiti povrat preplaćenog PDV-a svake godine nakon podnošenja porezne prijave, bez potrebe za prenošenjem pretplaćenog iznosa u sljedeće računovodstveno razdoblje.
- (129) Naposljetku, tvrde da čak i ako se nije smatralo da je ulaganje unutar područja primjene definicije „sredstva rada”, društvo PCT imalo bi pravo tražiti povrat i. svake godine ako bi moglo dokazati da ne bi moglo prebiti preplaćeni PDV s izlaznim PDV-om u razdoblju od tri godine i ii. po isteku trogodišnjeg razdoblja.
- (130) Komisija napominje da predmetna odredba uključuje posebnu definiciju pojma „sredstava rada” koji je širi za društvo PCT nego za druga trgovačka društva koja se nalaze u istoj pravnoj i činjeničnoj situaciji. U praksi je

⁽¹⁰⁵⁾ U skladu s definicijom iz članka 33. stavka 4. Zakona o PDV-u.

⁽¹⁰⁶⁾ Predmet C-110/94, *Intercommunale voor Zeewaterontziltling (INZO)*, [1997.] ECR – I 870.

⁽¹⁰⁷⁾ Stavak 15. presude u predmetu C-110/94.

⁽¹⁰⁸⁾ Vidjeti članak 29. stavak 3. Zakona 3389/2005 kako je posljednji put izmijenjen člankom 18. stavkom 2. Zakona 4013/2011.

posljedica te definicije da društvo PCT ima pravo na povrat pretplaćenog PDV-a za sve radove, usluge i robu povezane s predmetom gradnje, iako bi u skladu s opće primjenjivim pravilima ta mogućnost postojala samo u odnosu na opipljivu robu, a ne za troškove usluga, radova, popravaka i održavanja. Budući da bi u skladu s opće primjenjivim pravilima društvo PCT imalo pravo na povrat pretplaćenog PDV-a na godišnjoj osnovi ako dokaže da ne bi moglo prebiti preplaćeni PDV s izlaznim PDV-om u razdoblju od tri godine i nakon isteka tog trogodišnjeg razdoblja, posljedica šire definicije sredstva rada u svrhe ugovora o koncesiji u praksi znači da društvo PCT ima pravo na dodatna sredstva na ime pretplaćenog PDV-a koji bi u uobičajenim okolnostima bio vraćen kasnije ⁽¹⁰⁹⁾.

- (131) Zahvaljujući toj odredbi, društvo PCT može dobiti povrat poreza ne samo za opipljivu robu već i za troškove povezane s uslugama, radovima, popravkom i održavanjem, dok bi druga trgovačka društva za takve troškove mogla samo poravnati ulazni s izlaznim PDV-om ili čekati 3 godine da dobiju povrat. Prema tome, prednost koju uživa društvo PCT zahvaljujući toj odredbi jednaka je dospjelim kamatama za vraćeni PDV za sve troškove, osim za opipljivu robu (koja je povezana sa sredstvima rada), od trenutka kada je društvo PCT moglo dobiti povrat do trenutka kada bi imalo pravo na takav povrat, odnosno, 3 godine kasnije, ili do trenutka kada bi društvo PCT moglo poravnati svoj preplaćeni PDV (koji se odnosi na te izdatke) s izlaznim PDV-om.
- (132) Činjenica da bi porezna tijela, da nema ove definicije, mogla na drugačiji način primjenjivati pravila o povratu pretplaćenog PDV-a pokazuje da ta definicija donosi selektivnu prednost društvu PCT koju ne uživaju sva trgovačka društva. Nadalje, činjenica da je zakon o javno-privatnim partnerstvima koji se uglavnom primjenjuje na infrastrukturne projekte izmijenjen kako bi se predvidjelo pravo javno-privatnih partnerstava da traže povrat i izbjegnu prijenos pretplaćenog PDV-a na sljedeću godinu isto dokazuje da se, u skladu s opće primjenjivim pravilima, svi troškovi povezani s infrastrukturnim projektom neće smatrati „jedinstvenim sredstvom rada” u svrhe primjene pravila o povratu pretplaćenog PDV-a. Iz dopisa Ministarstva pomorske trgovine Ministarstvu gospodarstva ⁽¹¹⁰⁾ u kojem se traži uvođenje posebnih mehanizama povrata pretplaćenog PDV-a za društvo ⁽¹¹¹⁾ PCT i tadašnjeg uspješnog ponuditelja u luci Solun, očito je da opće primjenjiva pravila koja se odnose na povrat ne bi bila ista. Naposljetku, činjenica da nakon Ministarske odluke iz 2013. nema razlike u pogledu pravila o povratu bez obzira na definiciju sredstva rada isto pokazuje da je ta definicija u trenutku kada je donesena činila selektivnu prednost u korist društva PCT.
- (133) Komisija isto primjećuje da se u spomenutoj sudskoj praksi u predmetu INZO spominje pravo na odbitak PDV-a za transakcije podložne plaćanju PDV-a koje se odnose na gospodarsku djelatnost poreznog obveznika, a ne na pravo na povrat.

— O izračunu kamata od 1. dana nakon isteka roka od 60 dana

- (134) Predmetnom odredbom društvu PCT daje se pravo na kamate od pretplaćenog PDV-a koje plaća država i koje nastaje automatski po isteku roka od 60 dana pri čemu nije potrebno ispuniti postupovne ili vremenske zahtjeve utvrđene u opće primjenjivom okviru za povrat pretplaćenog PDV-a, odnosno ranije nego za druga trgovačka društva i bez potrebe za provođenjem upravnog sudskog postupka. Time se stoga osigurava društvu PCT dodatna selektivna prednost.
- (135) Ta se prednost sastoji od kamata koje društvo PCT može tražiti (u skladu s ovom odredbom) od grčke države nakon isteka roka od 60 dana od trenutka podnošenja porezne prijave (u kojoj traži povrat PDV-a), dok druga trgovačka društva u sličnoj situaciji ne bi imala prava na kamate u istom vremenskom razdoblju.

⁽¹⁰⁹⁾ To također donosi pravnu sigurnost da će se sve vrste izdataka društva PCT tretirati na isti način, iako to ne bi bio slučaj u skladu s opće primjenjivim pravilima.

⁽¹¹⁰⁾ Dopis je od 31. listopada 2008. i dostavila su ga grčka nadležna tijela tijekom postupka prije otvaranja formalnog istražnog postupka kao Dodatak 2. podnesku od 1. veljače 2011. Komisija ga je registrirala 8. veljače 2011. pod brojem 2011/013591.

⁽¹¹¹⁾ Posebno su tražili 90 % povrata pretplaćenog PDV-a u roku od mjesec dana od datuma podnošenja zahtjeva i preostalih 10 % u roku od godine dana. Taj povrat u biti odgovara povratu koji se primjenjuje na sredstva rada.

- (136) Grčka nadležna tijela ostaju pri svojim tvrdnjama koje podržava društvo PCT upućujući na sudske praksu EU-a o PDV-u ⁽¹¹²⁾ u kojoj je navedeno da povrat pretplaćenog PDV-a predstavlja povrat sredstava poreznog obveznika, a ne državnih sredstava. Dalje tvrde da je rok od 60 dana u skladu s načelom neutralnosti i jednakosti koje proizlazi iz sudske prakse EU-a o PDV-u ⁽¹¹³⁾. Ako država odgodi povrat pretplaćenog PDV-a nakon razdoblja koje se smatra „razumnim razdobljem”, ona bi trebala plaćati zatezne kamate kao nadoknadu poreznom obvezniku koji traži taj povrat. Stoga plaćanje takve vrste zateznih kamata na iznos pretplaćenog PDV-a ne čini državna sredstva.
- (137) Komisija smatra da izračun kamata na zakašnjelo plaćanje povrata PDV-a podrazumijeva državna sredstva zbog dodatnih kamata koja će država morati platiti društvu PCT zbog te odredbe. U praksi će zbog te odredbe država automatski plaćati kamate od sljedećeg dana nakon isteka razdoblja od 60 dana, a ne od datuma kad bi društvo PCT podnijelo žalbu u tome pogledu, što bi bio slučaj u skladu s primjenjivim pravilima. Budući da društvo PCT automatski ostvaruje to pravo koje je inače moguće i općenito, ali samo nakon podnošenja žalbe, odredbom društvo PCT ostvaruje selektivnu prednost.
- (138) Grčka nadležna tijela i društvo PCT tvrde da se ovom odredbom samo osigurava da država ne ostvaruje financijske koristi na štetu društva PCT. U slučaju ugovora o koncesiji ovakva bi vrsta velikog kašnjenja s povratom pretplaćenog PDV-a predstavljala veliki trošak i time bi se društvo PCT stavljalno u ozbiljni strukturni nepovoljni položaj. Nadalje, mogućnošću plaćanja manjih iznosa zateznih kamata drugim poduzetnicima ne smanjuje se trošak koji bi društvo PCT uobičajeno snosilo obavljajući svoju poslovnu djelatnost. Stoga društvo PCT ne ostvaruje konkurentnu prednost i prema njemu se ne postupa drugačije nego prema drugim trgovačkim društvima.
- (139) Komisija ne smatra da je društvo PCT u drugačijoj situaciji od drugih društava čime bi se moglo opravdati drugačije postupanje. Kao što je već navedeno, činjenica da društvo PCT izvršava veliko ulaganje nije argument u vezi s pojmom selektivnosti. Nadalje, automatskim plaćanjem kamata društvu PCT smanjuju se uobičajeni troškovi trgovačkog društva i društvo PCT ostvaruje prednost u odnosu na druga trgovačka društva.

Opravdanost prema logici poreznog sustava

- (140) Grčka nadležna tijela i društvo PCT tvrde da čak i da je u odredbama koje se odnose na povrat pretplaćenog PDV-a postojao element selektivnosti, to bi bilo opravdano na temelju osnovnih ili vodećih načela sustava PDV-a, što su potvrdili EU i grčki sudovi.
- (141) Komisija napominje da u ovom slučaju mjere u korist društva PCT upućuju da je društvu PCT osiguran povlaštenu tretman u pogledu povrata PDV-a u odnosu na druga trgovačka društva koja provode ulaganja i odbijaju PDV i to se ne može smatrati opravdanim na temelju načela neutralnosti ili čak jednakosti sustava PDV-a.
- (142) Posebno u odnosu na povrat preplaćenog PDV-a bez obzira na fazu u kojoj se nalazi provedba predmeta ugovora, čak i ako bi se moglo prihvatiti da je odstupanje moguće zbog dužeg razdoblja gradnje, koje se može predvidjeti u slučaju većih projekata, ne može se smatrati da se beskonačnim trajanjem tog odstupanja poštuje načelo jednakosti ili neutralnosti sustava PDV-a. Budući da je društvo PCT u skladu s odredbama ugovora o koncesiji imalo obvezu završiti pristanište II do 30. travnja 2014., a pristanište III najkasnije do 31. listopada 2015., navedenom fleksibilnošću na neodređeno vremensko razdoblje ne može se objasniti kako je usporediva i zakonska činjenična situacija društva PCT drugačija od situacije drugih poduzetnika koji izvršavaju ulaganja i

⁽¹¹²⁾ Predmeti T-68/03, Olympic Airways protiv Komisije, [2007] ECT II-2911, stavak 361., C-25/07 Alicja Sosnowska protiv Dyrektor Izby Skarbowej [2008.] ECR I-5129.

⁽¹¹³⁾ Obveza povrata PDV-a nastaje od trenutka plaćanja ulaznog PDV-a i pravo na odbitak PDV-a „...odmah je primjenjivo...iako države članice maju određenu slobodu kada utvrđuju uvjete za povrat pretplaćenog PDV-a, tim se uvjetima ne može ugroziti načelo neutralnosti poreznog sustava PDV-a na način da teret PDV-a djelomično ili u potpunosti prenese na poreznog obveznika...” To znači da se povrat izvršava u razumnom roku. Predmet C-25/07 Alicja Sosnowska, [2008] ECR I-5129, stavci 15. – 16.

ostvaruju povrat preplaćenog PDV-a. S obzirom na načela sustava PDV-a u skladu s kojima se mora osigurati da trgovačka društva ne ostvaruju neopravdanu korist od uspostavljenog sustava PDV-a, takvo posebno postupanje ne može se smatrati opravdanim samom logikom sustava.

- (143) U pogledu široke definicije sredstva rada, Komisija napominje da je direktivom o PDV-u državama članicama omogućeno da same odlučuju mogu li trgovačka društva dobiti povrat pretplaćenog PDV-a ili će pretplaćeni PDV prenositi na sljedeću godinu te da same odluče kako će u svrhe PDV-a definirati pojam „sredstva rada”. Prema tome, grčka država imala je slobodu utvrditi pravila koja će se primjenjivati u tome pogledu i navesti u kojim slučajevima će se moći tražiti povrat i na kojoj osnovi. Međutim, široka definicija pojma sredstva rada kojom se društvu PCT olakšao i omogućio raniji povrat pretplaćenog PDV-a ne može se smatrati opravdanom logikom poreznog sustava jer bi to bilo protivno načelu jednakosti koje bi se trebalo primjenjivati na sva trgovačka društva koja provode ulaganja, a ne samo na društvo PCT.
- (144) U vezi s izračunom kamata nakon roka od 60 mjeseci, Komisija smatra da se ni on ne može opravdati logikom grčkog sustava PDV-a. Općenito se načelom neutralnosti PDV-a može opravdati naplaćivanje kamata u slučaju kašnjenja s povratom PDV-a kako bi se spriječilo da država prenosi teret sustava PDV-a na poreznog obveznika. Grčke odredbe u tome smislu grčki su sudovi tumačili na takav način da niti jedan porezni obveznik ne mora trpjeti posljedice mogućeg nedjelovanja države. To tumačenje neovisno je o iznosima koje je država dužna vratiti poreznom obvezniku. Stoga se prednost koju društvo PCT ostvaruje na temelju predmetnih odredbi kojima bi se trebao na grčku državu izvršiti dodatni pritisak u slučaju da ne izvrši povrat PDV-a na vrijeme ne može smatrati opravdanom zbog velikih izdataka povezanih s ovim ulaganjem.
- (145) Komisija stoga smatra da se navedenim mjerama koje se odnose na uvjete povrata PDV-a ostvaruje selektivna prednost u korist društva PCT.

5.3.3. *Prenošenje gubitka bez vremenskog ograničenja – Porez na dobit (članak 2. stavak 5. Zakona 3755/2009)*

Referentni sustav

- (146) U skladu s opće primjenjivim okvirom ⁽¹¹⁴⁾, u svrhe izračuna poreza na dobit, gubici u jednoj godini po osnovi poslovnih djelatnosti i djelatnosti slobodnih zanimanja mogu se prenositi navise 5 godina. GITC-om nisu predviđena izuzeća od primjene tog pravila.

Odstupanje od referentnog sustava

- (147) U skladu s člankom 2. stavkom 5. Zakona 3755/2009, društvo PCT može prenositi svoje gubitke bez vremenskog ograničenja. Ovom se mjerom društvu PCT odobrava jasna selektivna prednost jer odstupa od opće primjenjivog pravila od kojeg nema izuzeća u GITC-u. Zbog te odredbe, društvo PCT moći će prenositi svoje gubitke do bilo kojeg trenutka u vremenu kada će mu to biti povoljnije zbog kamata, drugim riječima, do trenutka kada će se promijeniti ravnoteža između troškova ulaganja i oporezivih prihoda, odnosno, kada će imati visoku dobit, kako bi izbjegao plaćanje poreza koje bi obično plaćao da nema tog izuzeća.
- (148) Prema tome, ovom se odredbom društvu PCT osigurava prednost koja je jednaka razlici između poreza na dobit koji stvarno plaća i kojeg bi platio da nema mogućnosti prijenosa gubitaka duže od 5 godina od njihovog nastanka.

⁽¹¹⁴⁾ Članak 105. stavak 11. u kombinaciji s člankom 4. stavkom 3. GITC-a.

- (149) Grčka nadležna tijela i društvo PCT tvrde da se pravo na prijenos gubitaka za vrijeme trajanja koncesije u ovom slučaju smatralo primjerenim kao primjena načela usklađivanja prihoda i troškova. Grčka nadležna tijela i društvo PCT tvrde da je to jedno od osnovnih načela GITC-a u tom pogledu i da se kao takvo primjenjivalo u općem sustavu čiji je dio članak 2. stavak 5., za koji smatraju da bi se trebao primjenjivati kao referentni sustav.
- (150) Nadalje, oni tvrde da u slučaju dugoročnih koncesija za izgradnju javne infrastrukture i njezino upravljanje postoji istaknuta neravnoteža između početnog razdoblja gradnje infrastrukture i naknadnih razdoblja upravljanja infrastrukturom u kojima se očekuje da će infrastruktura biti dovoljno profitabilna da može pokriti početne gubitke. Budući da ulaganja koja je potrebno izvršiti unaprijed uzrokuju znatne gubitke u trajanju dužem od 5 godina koji se mogu pokriti tek u kasnijoj fazi trajanja koncesije, petogodišnjim rokom koncesionar bi se lišio koristi pravila o prijenosu poreznog gubitka. U tom će smislu poduzetnici odgovorni za velike infrastrukturne projekte biti u drugačijoj situaciji od običnih trgovačkih društava.
- (151) Komisija smatra da se ne može smatrati da je to odstupanje od općeg pravila svojstveno logici grčkog poreznog sustava. Budući da je pravilo o prijenosu poreznog gubitka u razdoblju od 5 godina općenito i primjenjuje se jednako na sve, prijenos gubitaka u neodređenom vremenskom razdoblju ne može se smatrati opravdanim za javne infrastrukturne projekte. Desetogodišnjim rok koji se sada primjenjuje na javno-privatna partnerstva potvrđuje se zaključak da se neograničenim vremenskim razdobljem koje je predviđeno isključivo za društvo PCT tome društvu osigurava jasna selektivna prednost. Naposljetku, Komisija smatra da se, s obzirom na ciljeve Općeg zakona o porezu na dobit, svi poduzetnici koji provode ulaganja koja bi mogla trajati nekoliko godina nalaze u istoj pravnoj i činjeničnoj situaciji kao i PCT i drugi koncesionari u Grčkoj. Budući da u grčkom poreznom sustavu nisu dopuštene razlike ovisno o trajanju ulaganja poduzetnika već je utvrđeni opći rok od 5 godina za sve, ne može se smatrati da je društvo PCT drugačije od drugih trgovačkih društava u odnosu na to pravilo. Kako je navedeno u točki 107., mjera primjenjiva na sve poduzetnike odgovorne za velike infrastrukturne projekte selektivna jer se primjenjuje samo na ograničenu kategoriju poduzetnika.

Opravdanost prema logici poreznog sustava

- (152) Grčka nadležna tijela i društvo PCT tvrde da bi a) „cilj koji se ostvaruje” ovom mjerom trebao biti isti cilju koji se ostvaruje odredbom o odstupanjima, b) cilj je te odredbe primijeniti opće načelo usklađivanja prihoda i izdataka poreznog sustava na posebne značajke koncesija, c) primjenom tog načela na te projekte ne uklanja se rizik koji snose koncesionari već je cilj osigurati jednako postupanje i uklanjanje „strukturne nepovoljnosti” tih projekata, d) ova se odredba dosljedno primjenjivala na sve velike javne infrastrukturne projekte u Grčkoj, c) mogućnost prenošenja gubitaka za cijelo razdoblje trajanja koncesije primjereni je mehanizam u odnosu na posebne značajke koncesija i objekt i predstavlja objektivnu razliku između koncesionara i drugih trgovačkih društava.
- (153) Komisija napominje da se cilj poreznog sustava mora utvrditi na razini referentnog sustava, a ne na razini mjere koja predstavlja izuzeće ⁽¹¹⁵⁾. Kada bi sama mjera činila referentni sustav, niti jedna porezna mjera ne bi se mogla smatrati državnom potporom bez obzira koliko je iznimna. Cilj je sustava poreza na dobit stvarati prihode za državni proračun i on bi bio ugrožen kada bi se određenim trgovačkim društvima dopustilo da smanje oporezivu dobit u skladu sa svojim financijskim interesima. Nadalje, ulaganje visokih iznosa u velike infrastrukturne projekte ne znači da su trgovačka društva koja provode ta ulaganja u strukturno nepovoljnom položaju koji treba ispraviti sustavom poreza na dobit. Sva trgovačka društva koja provode ulaganja ostvaruju gubitke u prvoj godini ulaganja i možda neće ostvarivati dobit u razdoblju od 5 godina predviđenom GITC-om. Takvo opravdanje ni u kom slučaju ne bi proizlazilo iz načela grčkog sustava poreza na dobit. Nadalje, činjenica da je slična odredba primijenjena na određene velike infrastrukturne projekte u Grčkoj ne znači da je mjera primijenjena na društvo PCT bila opravdana. Naposljetku, navodne posebne značajke velikih koncesija ne mogu se prihvatiti kao valjani cilj općih pravila koja se primjenjuju na prijenos gubitka, kako je prethodno objašnjeno u uvodnim izjavama 98. do 100. Prema tome, grčka nadležna tijela i društvo PCT nisu dokazali da razlika u korist društva PCT može biti opravdana s obzirom na načela grčkog sustava poreza na dobit.

⁽¹¹⁵⁾ Predmet T-55/99, Confederación Española de Transporte de Mercancías (CETM) protiv Komisije [2000] II-03207, stavak 53.

- (154) Nadalje, Komisija smatra da se predmetna selektivna mjera ne može opravdati prethodno opisanom logikom grčkog poreznog referentnog sustava.

5.3.4. Izbor između tri metode amortizacije

Referentni sustav

- (155) U GITC-u predviđeno je da je opće pravilo za amortizaciju imovine „linearna metoda” amortizacije ⁽¹¹⁶⁾ ⁽¹¹⁷⁾. U skladu s člankom 1. stavkom 2. Uredbe 299/2003 ⁽¹¹⁸⁾, trgovačka društva dužna su izvršiti obračun amortizacije nepokretne imovine svake godine po stopi amortizacije utvrđenoj u toj odluci bez obzira na to ostvaruju li dobit ili gubitke u razdoblju amortizacije. Stoga, ako se obračun amortizacije izvršava po stopama koje su više od stopa predviđenih u uredbi, te se stope ne uzimaju u obzir u porezne svrhe.
- (156) Posebno u slučaju ugovora o koncesiji, rezerve za povrat imovine koja će biti vraćena državi ili trećim strankama ⁽¹¹⁹⁾ nakon određenog vremena na temelju ugovora mogu se odbiti od bruto prihoda ⁽¹²⁰⁾. Prema odluci Vlade 100/2005 ⁽¹²¹⁾, rezerve za povrat imovine koja će biti vraćena državi ili trećim strankama bez naknade oblikuju se svake godine i toliko godina koliko traju radovi na temelju koncesije. Rezerva se oduzima od bruto prihoda i ne izračunava se na temelju dobiti trgovačkog društva. Trgovačko društvo nema pravo izračunati amortizaciju na temelju odluke Vlade 299/2003, koja je opće primjenjiva, zbog ove posebne odredbe, ali i zbog činjenice da objekt koji je izgradilo trgovačko društvo ne pripada tome trgovačkom društvu već državi ili trećoj stranci. Predmetni odbitak izračunava se neovisno o tome postoji li dobit.
- (157) Naposljetku, troškovi povezani s unaprjeđenjem i dodacima na iznajmljenoj nepokretnoj imovini amortiziraju se u jednakim tranšama tijekom razdoblja trajanja zajma, pod uvjetom da primjenjiva stopa amortizacije nije niža od stope utvrđene u uredbi 299/2003 ⁽¹²²⁾.
- (158) Prema tome, opći referentni sustav u pogledu ove mjere sastoji se od metode linearne amortizacije koja je opće primjenjiva u cijelom razdoblju trajanja koncesije, a to je vremensko razdoblje utvrđeno za ugovore u skladu s kojima će amortizirana imovina biti vraćena državi ili trećoj stranci.
- (159) Grčka nadležna tijela i društvo PCT tvrde da se odredbama koje se odnose na amortizaciju omogućuje fleksibilnost izbora između alternativnih metoda amortizacije i stopa amortizacije kako bi se omogućio odgovarajući tretman različitih okolnosti. U tom pogledu upućuju na mogućnost koja se nudi poduzećima u sektorima industrije, rudarstva, vađenja kamena i miješanim poduzećima da se odluče između linearne metode ili regresivne metode amortizacije. Oni tvrde da porezni obveznici mogu sami izabrati metodu amortizacije i stope

⁽¹¹⁶⁾ U slučaju linearne metode amortizacije amortizacija se obračunava primjenom fiksne stope na početnu kupovnu vrijednost ili prilagođenu kupovnu vrijednost plus vrijednost unaprjeđenja ili dodatnih dijelova.

⁽¹¹⁷⁾ U trenutku donošenja predmetne odredbe, u članku 31. stavku 1. točki 8f) GITC-a predviđena je iznimka od tog pravila koja se odnosila na amortizaciju novih strojeva i mehaničke ili tehničke opreme poduzeća koja se bave industrijom, rudarstvom, vađenjem kamena i miješanih poduzeća takve vrste. U tim slučajevima trgovačka društva mogla su upotrebljavati regresivnu metodu amortizacije. Ova je odredba izmijenjena i sada je u njoj predviđena samo linearna metoda amortizacije za sve slučajeve.

⁽¹¹⁸⁾ Uredba 299/2003 koja se primjenjuje na „Definiciju najviše i najniže stope amortizacije” U ovoj je odluci naveden raspon između najviše i najniže stope amortizacije po kategoriji nepokretne imovine. Porezni obveznici mogu odabrati bilo koju stopu amortizacije u tom rasponu. Kada trgovačko društvo izabere stopu amortizacije u tom rasponu, ono mora završiti amortizaciju primjenom iste stope na svu imovinu iste kategorije koju je trgovačko društvo steklo u istom poreznom razdoblju. Za imovinu iste kategorije stečenu u drugim poreznim razdobljima, trgovačka društva imaju pravo upotrijebiti drugačiju stopu amortizacije, ali u svakom je slučaju obvezno završiti postupak amortizacije s početnom stopom amortizacije koja je primijenjena na svu imovinu iste kategorije stečenu u istom poreznom razdoblju.

⁽¹¹⁹⁾ Ovakva vrsta „rezervi” ne čini stvarnu imovinu trgovačkog društva već amortizaciju fiksne imovine koja će biti vraćena državi ili trećim strankama.

⁽¹²⁰⁾ Članak 31. stavak 1. točka (g) GITC-a.

⁽¹²¹⁾ YA 100/2005 (YA 1003821/10037/B0012, OJ B 80 od 2005.): Troškovi koji se mogu odbiti od bruto prihoda trgovačkih društava na temelju upravnih rješenja ili sudske prakse.

⁽¹²²⁾ Članak 31. stavak 1. točka (l) GITC-a.

amortizacije. U skladu s te dvije metode i odražavajući načelo fleksibilnosti u tome pogledu, oni upućuju na mogućnost javno-privatnih partnerstava da izaberu između linearne metode koja se primjenjuje za cijelo vrijeme trajanja projekta i desetogodišnja linearna metoda uz mogućnost odabira dužeg razdoblja amortizacije u roku od mjesec dana od okončanja projekta ⁽¹²³⁾. Na kraju ponavljaju argumentaciju dostavljenu prije odluke o pokretanju postupka navodeći da se fleksibilnost ovog sustava vidjeti i iz činjenice da druga trgovačka društva kojima su dodijeljene koncesije za velike javne infrastrukturne projekte u Grčkoj moru birati između različitih metoda amortizacije.

- (160) Komisija napominje da se mogućnost odabira između dvije vrste metoda amortizacije koja se nudi poduzećima u sektorima industrije, rudarstva, vađenja kamena i miješanim poduzećima ne bi primjenjivala na društvo PCT jer tom mogućnošću nisu obuhvaćeni ugovori putem kojih se imovina vraća državi ili trećoj stranci na kraju ugovora.
- (161) Nadalje, činjenica da su druga trgovačka društva uživala iste prednosti ne znači da takve prednosti mogu služiti kao referentni sustav. Činjenica da druga trgovačka društva kojima su dodijeljene koncesije za javne infrastrukturne projekte u Grčkoj mogu birati između različitih metoda amortizacije samo pokazuje da je ta mogućnost ograničena na kategoriju trgovačkih društva koja provode velike javne infrastrukturne projekte.
- (162) Komisija stoga smatra da je referentni sustav za tu mjeru prethodno utvrđeni sustav u uvodnim izjavama 155. do 156.

Odstupanje od referentnog sustava

- (163) Člankom 2. stavkom 6. predmetnog Zakona, društvu PCT omogućuje se izbor između tri različite metode amortizacije:
- (a) linearna metoda amortizacije za cijelo vrijeme trajanja koncesije;
- (b) amortizacija troškova izgradnje u roku od 10 godina od trenutka dovršetka radova u jednakim godišnjim iznosima ⁽¹²⁴⁾. Ako društvo PCT želi amortizirati te troškove u dužem razdoblju, ono to može učiniti, ali tada će morati o tome obavijestiti poreznu upravu u roku od mjesec dana od kraja fiskalne godine tijekom koje su dovršeni radovi;
- (c) amortizacija bilo kojeg iznosa do 100 % troškova gradnje u roku od 5 godina od puštanja objekta u promet ⁽¹²⁵⁾. U svim godinama nakon toga može amortizirati do 50 % neamortiziranih troškova gradnje dovršenog objekta bez obzira na vrijeme dovršetka. Ako društvo PCT želi primijeniti tu metodu, mora svoju namjeru prijaviti nadležnoj poreznoj upravi u bilo kojem trenutku u roku od 6 godina od početka koncesije.
- (164) Društvu PCT ponuđena je mogućnost izbora između linearne metode koja je opće primjenjiva metoda amortizacije i druge dvije metode amortizacije koje su dostupne za neke velike infrastrukturne projekte u Grčkoj. Odredbom se društvu PCT daje pravo odabira metoda amortizacije koje mogu podrazumijevati prednost u usporedbi s općim sustavom. Ako, primjerice, društvo PCT odabere jednu od dvije metode ubrzane amortizacije, ono će moći smanjiti svoju poreznu osnovu više i u ranijoj fazi nego što bi moglo primjenom standardne

⁽¹²³⁾ Članak 105. stavak 12. GITC-a kako je izmijenjen Zakonom 4013/2011. Ova je metoda predviđena u članku 97. stavku 5. Zakona 1892/1990 za izgradnju parkirnih mjesta.

⁽¹²⁴⁾ Metoda utvrđena u Zakonu 1914/1990 za projekte BOT_a. U skladu s člankom 9. stavkom 8. Zakona 2052/1992, radovi koji se izvršavaju s ukupnim ili djelomičnim financiranjem trećih stranaka, amortizacija troškova gradnje i kamata na zajmove i kredite tijekom razdoblja izgradnje, koji se smatraju troškovima gradnje, provodi se primjenom iste metode.

⁽¹²⁵⁾ Metoda amortizacije za trgovačka društva koja grade zračne luke utvrđena je u članku 26. stavku 8. Zakona 2093/1992.

linearne metode. Nadalje, ponuđena mogućnost da izabere 3. metodu amortizacije u roku od 6 godina od početka koncesije u praksi znači da društvo PCT može odabrati način i razinu do koje će smanjiti svoju oporezivu poreznu osnovicu u kasnijoj fazi kada će moći preciznije izračunati oporezivi prihod. Prema tome, ovisno o prihodima u tom trenutku možda će moći iskoristiti prednost smanjenja oporezive dobiti i platiti manje poreza nego što bi platilo da je amortiziralo svu imovinu u skladu s opće primjenjivim pravilima.

- (165) Grčka nadležna tijela i društvo PCT tvrde da odabir metode amortizacije ne može predstavljati prednost jer su korist porezne olakšice cjelokupni troškovi amortizacije i samo će biti drugačiji broj godina na koje će se proširiti.
- (166) Komisija u tom pogledu napominje da potpuna amortizacija imovine u kraćem ili duljem razdoblju može dovesti do različitog financijskog rezultata trgovačkog društva i oporezive situacije u određenom trenutku i tako će ono ostvariti korist. Ako trgovačko društvo primjerice amortizira ukupnu vrijednost imovine u razdoblju od 10 godina umjesto 35 godina, ono će moći smanjiti svoju oporezivu osnovu u ranijoj fazi. Vrijednost amortiziranih troškova koja će se uzeti u obzir u prvom slučaju bit će veća od vrijednosti istih amortiziranih troškova u dužem vremenskom razdoblju. Komisija stoga smatra da je potpuni trošak amortizacije porezna olakšica, ali načinom na koji se trošak amortizacije upotrebljava u porezne svrhe može se ostvariti dodatna prednost društvo PCT koju druga trgovačka društva nemaju.
- (167) Grčka nadležna tijela i društvo PCT spomenuli su da bi fleksibilnošću povezanom s pravilima amortizacije u Grčkoj trebao biti obuhvaćen cijeli niz mogućnosti kako bi se omogućilo primjereno postupanje s različitim okolnostima javnih infrastrukturnih projekata uz osiguranje potpune amortizacije troškova imovine.
- (168) Međutim, opće primjenjivo pravilo linearne metode ugovora o koncesiji, odnosno, ono se primjenjuje na trgovačka društva koja su u istoj pravnoj i činjeničnoj situaciji, jasno je predviđeno zakonom i „fleksibilnost” povezana sa stopama amortizacije nije opće primjenjiva na troškove ugovora o koncesiji već na druge vrste troškova ulaganja.
- (169) Grčka nadležna tijela isto tvrde da je Komisija u svojoj odluci o pokretanju postupka krivo protumačila dodatnu fleksibilnost dodijeljenu društvu PCT koja ne znači nužno i automatski određenu prednost. Primjena svake dostupne metode amortizacije i posebno raspon stopa amortizacije u svakoj metodi u vezi s određenim okolnostima ⁽¹²⁶⁾ znači, u načelu, da nije isključeno da se primjenom alternativnih metoda može ostvariti drugačiji ishod. Nadalje, sama činjenica da trgovačko društvo ima više mogućnosti od drugoga ne znači automatski da mu je osigurana prednost. Postojanje konkurentske prednosti ne može se utvrditi samo na temelju procjene konkurentnih uvjeta i različitih ishoda koji bi mogli nastati u posebnim okolnostima primjenom alternativnih metoda amortizacije koje su dostupne svakom konkurentu.
- (170) Komisija smatra je njezino obrazloženje u odluci o pokretanju postupka ⁽¹²⁷⁾ u tom pogledu u biti potvrđeno navedenim argumentima. Budući da svaka metoda amortizacije uključuje različite parametre koje treba preispitati u cilju odabira najpovoljnije metode, zbog te odredbe društvo PCT ima slobodu izračuna i može između različitih metoda amortizacije izabrati onu koja najbolje odgovara njegovim interesima. Posebno s obzirom na činjenicu da u razdoblju od 6 godina od početka provedbe projekta još uvijek može odlučiti promijeniti primjenjivu metodu amortizacije, njegova je sloboda veća od slobode običnog operatora ⁽¹²⁸⁾. Nadalje, budući da društvo PCT može izabrati metodu amortizacije koju smatra primjerenom, za razliku od drugih poduzetnika koji mogu primjenjivati samo uobičajena pravila amortizacije za koncesije, ono uživa selektivnu prednost u usporedbi s tim trgovačkim društvima. U ovom pogledu nije relevantno razmotriti konkurentne uvjete i različite ishode koji bi za različite konkurente mogli nastati u posebnim okolnostima jer to nije cilj u odnosu na koji treba usporediti sličnu pravnu i činjeničnu situaciju društva PCT.

⁽¹²⁶⁾ Npr. vrijednost imovine, profitabilnost, poslovni plan.

⁽¹²⁷⁾ Vidjeti uvodnu izjavu 165. odluke o pokretanju postupka.

⁽¹²⁸⁾ Još je veća od one predviđene za javno-privatna partnerstva (time se ne dovodi u pitanje stajalište Komisije u odnosu na fiskalne odredbe koje se primjenjuju na javno-privatna partnerstva).

- (171) Nadalje, grčka nadležna tijela ostaju pri izvornim tvrdnjama o pravilima amortizacije koja se primjenjuju na javno-privatna partnerstva i luku Solun ⁽¹²⁹⁾, druge dvije velike luke u Grčkoj, i ustraju na svoje mišljenje da se predmetnom odredbom osigurava da se prema društvu PCT ne postupa manje povoljno nego prema druga dva subjekta.
- (172) Komisija napominje da činjenica da su na javno-privatna partnerstva i luku Solun u tom trenutku mogle biti primjenjive posebne stope amortizacije ne znači da je društvo PCT moglo imati pravo na posebno postupanje niti da je takvo posebno postupanje opravdano. Zato Komisija smatra da se predmetnom odredbom osigurava selektivna prednost društvu PCT.
- (173) Ova se prednost sastoji od mogućnosti društva PCT da izabere između 3 metode amortizacije i odgovara razlici između poreza na dobit koju bi društvo PCT moralo platiti da je primijenjena linearna metoda amortizacije i poreza na dobit koju je platilo na temelju primjene različite metode amortizacije.

Opravidanost prema logici poreznog sustava

- (174) Grčka nadležna tijela i društvo PCT tvrde sljedeće: a) izbor alternativnih metoda amortizacije dio je općeg sustava koji se primjenjuje na sve poduzetnike kojima su povjereni javni infrastrukturni projekti u svim sektorima gospodarstva; b) nema diskriminacije jer su koncesionari velikih infrastrukturnih projekata u drugačijoj pravnoj i činjeničnoj situaciji od drugih djelatnosti; c) odredba je u skladu s tim ciljem i dostupna je takvim trgovačkim društvima; d) u općem sustavu amortizacije imovine važno je uzeti u obzir cilj koji se nastoji ostvariti, odabrani mehanizam i načelo fleksibilnosti; e) da nema ove odredbe postojala bi pravne nesigurnost jer postoje vrste imovine za koje nisu dostupne stope amortizacije; f) bit je odredbe omogućiti veću fleksibilnost amortizacije imovine koja nije obuhvaćena uobičajenim stopama zbog posebnost koncesija za javnu infrastrukturu; g) budući da se ovaj mehanizam sustavno primjenjuje na sve koncesije za javne infrastrukture u svim sektorima, on je u skladu s mjerodavnim načelom fleksibilnosti sustava amortizacije; h) ovaj je mehanizam odgovarajući i primjeren jer primjenjuje načelo fleksibilnosti i ne postoji primjerenija alternativa za osiguranje takve fleksibilnosti u amortizaciji jer okolnosti s kojima će se suočavati poduzetnik u trenutku odabira metode amortizacije ne mogu biti poznate unaprijed, i) društvo PCT nema posebne slobode osim one koja je opravdana u skladu s općim načelom fleksibilnosti.
- (175) Komisija prvo podsjeća da bi, u skladu s uobičajenom sudskom praksom, država članica morala dati opravdanje selektivnih mjera ⁽¹³⁰⁾. Na temelju argumenata koje su dostavila grčka nadležna tijela i korisnik ne može se zaključiti kako se mjera kojom se korisniku daje sloboda odabira može smatrati opravdanom na temelju logike poreznog sustava. Stoga ona zadržava svoje preliminarne zaključke iz odluke o pokretanju postupka da ova mjera ne može biti opravdana prirodom i općom strukturom sustava.
- (176) Nadalje, napominje da se fleksibilnost kojom se korisniku daje potpuna sloboda amortizacije imovine ne može smatrati načelom u osnovi poreznog sustava kojom se može opravdati mjera. Uslijed toga sama bi se mjera počela smatrati općim sustavom i njezina mehanika bila bi cilj u odnosu na koji se mjera može opravdati. Da je ovo obrazloženje primjenjivo, diskrecijska fiskalna mjera ne bi se mogla smatrati državnom potporom. Nadalje, mjera se ne može smatrati opravdanom tvrdnjama da se slična pravila primjenjuju na druge ugovore o koncesiji za javnu infrastrukturu u Grčkoj ⁽¹³¹⁾. Ta mjera stoga predstavlja selektivnu prednost koja ne može biti opravdana logikom ili općom strukturom sustava.

⁽¹²⁹⁾ Predmetnom odredbom uklonjena je praznina u općem grčkom poreznom sustavu u pogledu amortizacije imovine koja se upotrebljava u radu lučkog kontejnerskog terminala, kao što je ona koju će društvo PCT upotrijebiti u svrhe ugovora o koncesiji. U članku 34. Zakona 2937/2001 predviđene su posebne stope amortizacije koje će javno-privatna partnerstva i luka Solun upotrebljavati u okviru linearne metode amortizacije za posebnu vrstu lučke imovine koju upotrebljavaju. Grčka nadležna tijela tvrde da te stope nisu primjenjive na društvo PCT. Prema grčkim nadležnim tijelima, da je društvo PCT izabralo upotrebljavati linearnu metodu i da mu je dopuštena primjena tih stopa amortizacije, razdoblje amortizacije premašivalo bi razdoblje trajanja koncesije. S druge strane, da je društvo PCT moralo upotrebljavati metodu linearne amortizacije s različitim stopama amortizacije od onih koje se primjenjuju za javno-privatna partnerstva i luku Solun, ono bi bilo u nepovoljnom položaju u odnosu na te subjekte (uvodna izjava 166. odluke o pokretanju postupka).

⁽¹³⁰⁾ Vidjeti predmet Portugal protiv Komisije, stavak 81. u bilješki 80.

⁽¹³¹⁾ Vidjeti u tom pogledu procjenu Komisije iz uvodnih izjava 98 do 100.

5.3.5. Oslobođenje od plaćanja administrativne pristojbe za ugovore o zajmovima i sve dodatne ugovore u vezi s financiranjem ulagačkog projekta (članak 2. stavak 8.)

Referentni sustav

- (177) U skladu s opće primjenjivim zakonodavstvom, administrativne pristojbe stavljaju se na nekoliko pisanih akata građanskog i trgovačkog prava, uključujući na ugovore o zajmovima, kreditima i na dodatne ugovore. U skladu s Uredbom o administrativnim pristojbama, ⁽¹³²⁾, administrativne pristojbe se naplaćuju za određeni dokument u kojem je transakcija utvrđena u pisanom obliku. Administrativna pristojba povezana je sa samim aktom i stoga se stranke moraju dogovoriti koja ga stranka mora platiti. Međutim, to u praksi znači da je zajmoprimac dužan platiti odgovarajuće administrativne pristojbe za ugovore o zajmu, kreditu i dodatne ugovore jer vjerovnik ima ovlasti odrediti tko će platiti. Zbog uvođenja PDV-a kao općeg poreza na potrošnju u grčki pravni poredak Zakonom 1642/1986, nekoliko administrativnih pristojbi i poreza na promet zamijenjeno je PDV-om ⁽¹³³⁾.
- (178) U skladu s člankom 16. Zakona 1676/1986 i člankom 36. Zakona 3220/2004 ugovori o zajmu i kreditu oslobođeni su plaćanja administrativne pristojbe, kao i njihovi dodatni ugovori koje daju grčke i strane banke u Grčkoj ili koji su povezani s Grčkom, odnosno, sklopljeni su i/ili se izvršavaju u Grčkoj, njima nastaju obveze koje su izvršive u Grčkoj, uključuju jamstva u Grčkoj (načelo teritorijalnosti) ⁽¹³⁴⁾. Prema tome, u skladu s postojećim zakonom o administrativnim pristojbama, na zajmove koje daju poduzetnici koji nisu banke plaća se administrativna pristojba ⁽¹³⁵⁾ osim ako nisu povezani s Grčkom ili se izdaju kao zajmovi na temelju obveznica. Za zajmove koji se prenose između poduzetnika koji nisu banke isto se plaćaju administrativne pristojbe ⁽¹³⁶⁾, ako se za glavni zajam izvorno plaćala administrativna pristojba.
- (179) Komisija napominje da je u zakonodavstvu o administrativnim pristojbama predviđeno nekoliko izuzeća, posebno nakon uvođenja sustava PDV-a i/ili zamjene administrativne pristojbe drugim pristojbama ili porezima. Međutim, opći primjenjivi okvir za ovu mjeru i dalje je grčki sustav administrativnih pristojbi kakav je bio u trenutku donošenja predmetne odredbe. Postojanje izuzeće od ovog sustava ne znači da sustav administrativnih pristojbi ne postoji već da se svako izuzeće ⁽¹³⁷⁾ mora ocijeniti u odnosu na utemeljenost.

Odstupanje od referentnog sustava

- (180) Budući da, u skladu s opće primjenjivim okvirom, ugovori o zajmovima, kreditima i dodatni ugovori s trgovačkim društvima koja nisu banke koji su sklopljeni i izvršavaju se u Grčkoj ili imaju vezu s Grčkom ⁽¹³⁸⁾ podliježu plaćaju administrativnih pristojbi, društvo PCT moralo bi u uobičajenim uvjetima platiti administrativne pristojbe za takvu vrstu akata. Međutim, u skladu s predmetnom odredbom, društvo PCT oslobođeno je plaćanja administrativnih pristojbi koje bi inače moralo platiti za takve vrste akata. Društvo PCT oslobođeno je plaćanja administrativnih pristojbi koje bi obično moralo platiti za zajmove s bilo kojom vrstom trgovačkih društva koja nisu banke, a posebno od svog matičnog društva Cosco ⁽¹³⁹⁾.

⁽¹³²⁾ Uredba od 28. srpnja 1931., SL A 239 1931, kako je posebno izmijenjena Zakonom 2873/2000.

⁽¹³³⁾ Međutim, uvođenje PDV-a nije utjecalo na plaćanje administrativne pristojbe za ugovore o zajmu.

⁽¹³⁴⁾ U skladu s utvrđenom sudskom praksom, za zajam sklopljen izvan Grčke privatnim aktom plaća se administrativna pristojba u Grčkoj ako se on izvršava u Grčkoj. „Izvršenje u Grčkoj” nastaje kada se iznos zajma stranog zajmodavca, koji se nalazi u Grčkoj, isplaćuje zajmoprimcu u Grčkoj. „Isporuka iznosa zajma u Grčkoj” nastaje kada zajmodavac uplati iznos zajma na račun zajmoprimca u grčkoj banci (Mišljenje 964/1955 Pravnog Vijeća grčke države, Prvostupajski sud u Solunu 2123/1963, Porezni prvostupajski sud 2163/1967, Upravni prvostupajski sud 6043/2001, Državno vijeće 2996/1991 i 984/1992). Nadalje, u presudi 3639/2013 Conseil d'Etat navedeno je sljedeće „... ugovor o zajmu sklopljen privatnim aktom u inozemstvu podliježe plaćaju administrativne pristojbe ako su u njemu predviđene obveze koje bi se trebale izvršavati u Grčkoj i takva je obveza zajmodavca na temelju navedenog ugovora da prenese u Grčku, putem naloga stranoj banci, dogovoreni iznos zajma kojeg je zajmodavac uplatio u inozemstvu na ime [zajmoprimca].”

⁽¹³⁵⁾ Po stopi od 2,4 %.

⁽¹³⁶⁾ Opet po stopi od 2,4 %.

⁽¹³⁷⁾ Procjenom Komisije u ovom slučaju ne dovodi se u pitanje stajalište o izuzećima koje bi ona mogla zauzeti izvan ovog postupka.

⁽¹³⁸⁾ Kako je opisano u prethodnoj bilješci 134.

⁽¹³⁹⁾ Grčka nadležna tijela i društvo PCT upućuju na dva zajma u iznosu od 54,8 milijuna EUR i [...] milijuna EUR koje je društvo PCT sklopilo sa svojim matičnim društvom Coscom u svrhu početka ulaganja u luku Pirej.

- (181) Na taj način društvo PCT uživalo bi selektivnu prednost u usporedbi s drugim poduzetnicima koji se nalaze u sličnoj pravnoj i činjeničnoj situaciji. Ta je prednost jednaka administrativnoj pristojbi koju bi društvo PCT moralo platiti u uobičajenim uvjetima u skladu s opće primjenjivim pravilima.
- (182) Grčka nadležna tijela i društvo PCT ne dovode u pitanje činjenicu da su te transakcije sa zajmovima izuzete od plaćanja administrativne pristojbe koja bi se u uobičajenim uvjetima morala platiti. Međutim, tvrde da se tim izuzećem društvu PCT osigurava veća fleksibilnost u pogledu financijskih sredstava potrebnih za izvršenje koncesijskih obveza bez dodatnih troškova, ako se takva fleksibilnost u iznimnim okolnostima smatra nužnom. Također upućuju na činjenicu da je društvo PPA isto iskoristilo to izuzeće u kontekstu koncesije za upravljanje lukom Pirej. Stoga bi se ta mjera trebala smatrati dijelom opće mjere svojstvene grčkom poreznom sustavu čiji je cilj olakšati financiranje velikih infrastrukturnih projekata.
- (183) Međutim, kako je već prethodno navedeno za druge mjere, olakšavanje financiranja velike infrastrukture element je koji treba uzeti u obzir kada se ocjenjuje moguća spojivost državne potpore, ali ne i postojanje državne potpore.
- (184) Nadalje, grčka nadležna tijela i korisnik tvrde da se za dva podređena zajma u iznosu od [...] milijuna EUR i 54,8 milijuna EUR koje je društvo Cosco odobrilo društvu PCT u svrhu početka ulaganja u luku Pirej nije plaćala administrativna pristojba u skladu s opće primjenjivim pravilima jer su (a) izvršeni izvan Grčke, (b) uplaćeni su na bankovni račun društva PCT otvoren u banci izvan Grčke, (c) društvo PCT otplatilo ih je prijenosom novca s bankovnog računa izvan Grčke. U potporu toga dostavili su izvješće redovne porezne revizije fiskalne godine društva PCT u kojem je potvrđeno to izuzeće.
- (185) Komisija prvo napominje da činjenica da društvo PCT nije platilo administrativnu pristojbu u navedenoj transakciji nije dokaz da ju ne bi platilo ni u skladu s opće primjenjivim pravilima. U dostavljenom izvješću o poreznoj reviziji posebno se spominje predmetna odredba. Nadalje, predmetne transakcije identične su sličnoj transakciji za koju je Upravni žalbeni sud u Atini smatrao ⁽¹⁴⁰⁾ da je povrijeđeno načelo teritorijalnosti iz Zakona o administrativnim pristojbama ⁽¹⁴¹⁾. U tom su slučaju ugovor o zajmu sklopili trgovačko društvo s poslovnim nastanom u Grčkoj kao zajmoprimac i strano trgovačko društvo izvan Grčke kao zajmodavac. Zajam je potpisan izvan Grčke. Zajmodavac je uplatio iznos zajma na bankovni račun zajmoprimca izvan Grčke i strana je banka nakon uplate morala isti dan uplatiti iznos zajma na bankovni račun zajmoprimca u Grčkoj. Upravni žalbeni sud smatrao je da je taj zajam imao iste pravne rezultate kao da je potpisan u Grčkoj i kao da je iznos zajma izravno uplaćen u Grčkoj bez posredstva strane banke te da stoga podliježe plaćanju administrativne pristojbe.
- (186) Isti se scenarij primjenjuje i na zajmove koje je Cosco odobrio društvu PCT. Ugovor o zajmu potpisan je izvan Grčke, iznosi zajmova uplaćeni su na bankovni račun društva PCT u banci HSBC u Luksemburgu 21. travnja 2009. i 22. travnja 2009. su preneseni na bankovni račun društva PCT u banci HSBC u Pireju. Prema podnescima grčkih nadležnih tijela, društvo PCT upotrijebilo je 50 milijuna EUR plus PDV kao jamstvo koje je društvo PCT moralo dostaviti društvu PPA za stupanje na snagu ugovora o zajmu ⁽¹⁴²⁾. Stoga su činjenične okolnosti predmetnog ugovora o zajmu jednake činjenicama iz ugovora o zajmu između društava Cosco i PCT. Iako je zajam potpisan izvan Grčke i uplaćen na bankovni račun izvan Grčke, zatim je uplaćen na bankovni račun društva PCT u Grčkoj kako bi ga ono moglo upotrijebiti u svrhe ugovora o koncesiji u Grčkoj. Prema tome, u skladu s načelom teritorijalnosti utjelovljenom u članku 8. Zakona o administrativnim pristojbama, kako ga tumače grčki sudovi, predmetni ugovori o zajmu trebali su biti podložni plaćanju administrativnih pristojbi u skladu s opće primjenjivim pravilima. Komisija stoga smatra da je društvo PCT već ostvarilo konkretnu financijsku prednost zbog te odredbe koja ne čini primjenu opće primjenjivih pravila već odstupanje od istih.
- (187) Grčka nadležna tijela i korisnik tvrde da se ta odluka Suda ne primjenjuje u slučaju društva PCT jer su činjenice u ovom slučaju drugačije od činjenica iz ugovora o zajmu društva PCT. Tvrde da je društvo PCT moglo upotrijebiti te iznose zajmova izvan Grčke u svoje svrhe. Nadalje, tvrde da je protiv odluke podnesena žalba grčkom

⁽¹⁴⁰⁾ Odluka 617/2006 o tumačenju članka 8. Zakona o administrativnim pristojbama.

⁽¹⁴¹⁾ Članak 8. Zakona o administrativnim pristojbama. Vidjeti sudsku praksu o tome u prethodnoj bilješci 134.

⁽¹⁴²⁾ U skladu s člankom 3. stavkom 1. ugovora o koncesiji.

Vrhovnom upravnom sudu i da grčka uprava primjenjuje kružni dopis ⁽¹⁴³⁾ u skladu s kojim se na takvu transakciju ne bi plaćala administrativna pristojba. Kružni dopis opće je primjenjiv i obvezujući za javnu upravu. Zbog toga neplaćanje administrativne pristojbe u te dvije transakcije ne predstavlja odstupanje od opće primjenjivih pravila.

- (188) Komisija napominje da se ne može smatrati da kružni dopis o tumačenju primjene Zakona o administrativnoj pristojbi ne može imati veću snagu od sudskih odluka. Činjenica da je podnesena žalba protiv odluke Upravnog žalbenog suda u Ateni isto ne znači da ta odluka nije primjenjiva. Nadalje, prethodno opisano tumačenje načela teritorijalnosti ⁽¹⁴⁴⁾ grčkih sudova u skladu je s predmetnom odlukom. Komisija dalje napominje da su činjenice relevantne za ugovore o zajmu društva PCT iste i da se stoga može zaključiti da bi, u skladu s opće primjenjivim pravilima kako ih tumače grčki sudovi, društvo PCT moralo platiti odgovarajuću administrativnu pristojbu. S obzirom na to tumačenje, predmetnom odredbom očito se dodjeljuje selektivna prednost društvu PCT.

Opravdanost prema logici poreznog sustava

- (189) Grčka nadležna tijela tvrde da je ovo izuzeće u skladu s općim sustavom postupnog ukidanja administrativne pristojbe kada zakonodavac odluči da je oslobođenje od administrativne pristojbe odgovarajući mehanizam za osiguranje da se objektivno drugačije situacije u porezne svrhe tretiraju drugačije. U tu svrhu, izuzeće se primjenjuje na sve poduzetnike koji provode javne infrastrukturne projekte. Budući da je mehanizam kojim su obuhvaćene njihove posebne značajke isto razmjernan jer se njime ne ugrožava prihod od administrativne pristojbe, ti poduzetnici mogu u svakom slučaju upotrebljavati nekoliko drugih alternativnih vrsta transakcija, koje su isto izuzete od plaćanja administrativne pristojbe.
- (190) Komisija napominje da se postupno ukidanje administrativne pristojbe ne može primjenjivati kao načelo sustava administrativnih pristojbi kojim se opravdava ova mjera jer bi se takvo ukidanje moglo predvidjeti samo u odnosu na sve ugovore o zajmovima, a ne samo za ugovore društva PCT. S obzirom na posebne značajke javnih infrastrukturnih projekata, Komisija upućuje na svoju analizu u uvodnim izjavama 98. do 100. ove Odluke. Prema tome, Komisija zaključuje da grčka tijela i društvo PCT nisu dokazali da je selektivna mjera opravdana logikom poreznog sustava.

5.3.6. Oslobođenje od plaćanja administrativnih pristojbi na ugovor između vjerovnika ugovora o zajmovima u okviru kojih se prenose obveze i prava koja iz njih proizlaze (članak 2. stavak 9.)

- (191) U skladu s postojećim Zakonom o administrativnim pristojbama za zajmove koji se prenose između poduzetnika koji nisu banke isto se plaćaju administrativne pristojbe ⁽¹⁴⁵⁾, ako se za glavni zajam izvorno plaćala administrativna pristojba.
- (192) Komisija smatra da se prethodnom odredbom članka 2. stavka 9. osigurava izravna prednost u korist vjerovnika društva PCT, uključujući matično društvo Cosco. Ta je prednost jednaka iznosu administrativne pristojbe koju bi vjerovnici društva PCT obično morali platiti, u skladu s opće primjenjivim pravilima, u slučaju prijenosa zajma relevantnog za ugovor o koncesiji koji je sklopljen s društvom PCT. Navedena odredba također uključuje neizravnu prednost u korist društva PCT jer bi mu bilo lakše dobiti zajam.
- (193) Grčka nadležna tijela tvrde da je društvo Cosco 2009. dalo dva zajma društvu PCT koji su, prema grčkim nadležnim tijelima i društvu PCT, otplaćeni 2011. U skladu s predmetnom odredbom, društvo Cosco koje je matično društvo društva PCT moglo je iskoristiti oslobođenje od plaćanja administrativne pristojbe da je prenijelo

⁽¹⁴³⁾ Kružni dopis 1027/1990.

⁽¹⁴⁴⁾ Vidjeti bilješku 134.

⁽¹⁴⁵⁾ Opet po stopi od 2,4 %.

te zajmove na druge poduzetnike. Grčka nadležna tijela i društvo PCT tvrde da je društvo PCT već otplatilo te zajmove. Na osnovu toga Komisija nema razloga vjerovati da je izvršen takav prijenos. Međutim, ova bi odredba mogla podrazumijevati selektivnu prednost za društvo Cosco ili druge vjerovnike društva PCT.

- (194) Argumenti koje su navela grčka nadležna tijela i društvo PCT u pogledu oslobođenja od plaćanja administrativne pristojbe isti su kao i za oslobođenje od plaćanja administrativne pristojbe na zajmove u korist društva PCT. Na osnovu toga Komisija zaključuje da se njezino obrazloženje koje se odnosi na to izuzeće primjenjuje i na ovu mjeru. Ta je mjera stoga selektivna i ne može se smatrati opravdanom prirodom ili općom strukturom sustava.

5.3.7. *Oslobođenje od plaćanja administrativnih pristojbi za bilo koju naknadu koju je društvo PPA platilo društvo PCT u skladu s ugovorom o koncesiji, koji je izvan područja primjene zakona o PDV-u (članak 2. stavak 10.)*

Referentni sustav

- (195) U vezi s ovom mjerom, referentni sustav je sustav administrativnih pristojbi koji se primjenjuje na akte građanskog ili trgovačkog prava u Grčkoj. Pravila koja se primjenjuju na ovaj sustav već su spomenuta u uvodnim izjavama 177. i 179. ove Odluke. U skladu s pravilima o administrativnim pristojbama, administrativne pristojbe plaćaju se za pravne dokumente na koje se stavljaju, a ne za određene porezne obveznike koji potpisuju te dokumente. Prema Ministarskom kružnom dopisu 44/1987⁽¹⁴⁶⁾ u kojem se tumače odredbe o administrativnim pristojbama nakon promjena uvedenih sustavom PDV-a, za ugovore, pravne akte ili transakcije na koje se plaća PDV ne treba platiti administrativnu pristojbu.
- (196) Nadalje, u skladu s opće primjenjivim zakonom kako ga tumače i provode nadležna grčka porezna tijela, plaćanja naknade izvan je područja primjene PDV-a i stoga podliježe plaćanju administrativne pristojbe⁽¹⁴⁷⁾.
- (197) Prema istom kružnom dopisu, aktivacija dodatnog ugovora (ugovora o jamstvu, hipoteci, kaznene odredbe i svaka druga vrsta osiguranja) povezanog s ugovorom za koji se plaća PDV i stoga je oslobođen od plaćanja administrativne pristojbe, ne podliježe plaćanju razmjernog iznosa administrativne pristojbe. Međutim, ako glavni ugovor podliježe oporezivanju PDV-om ili plaćanju fiksne (a ne razmjerne) administrativne pristojbe, za aktivaciju dodatnog ugovora ovom ugovoru plaća se fiksna administrativna pristojba.
- (198) Naposljetku, administrativna pristojba plaća se za plaćanje drugih vrsta naknada, na primjer za odštetu ili međunarodnu povredu ugovora.
- (199) Grčka nadležna tijela navela su da se, u skladu s odredbama grčkog Zakona o administrativnoj pristojbi, za naknadu plaćenu u Grčkoj zbog odštete plaća administrativna pristojba po stopi od 3,6 %. Plaćanje naknade u skladu s odredbom o odšteti uključenom u ugovor podliježe plaćanju administrativne pristojbe po stopi od 2,4 %.

Odstupanje od referentnog sustava

- (200) U članku 2. stavku 10. zakona o potvrđivanju predviđeno je da je bilo koja vrsta naknade koju bi društvo PPA plaćalo društvo PCT na temelju ugovora o koncesiji koji je izvan područja primjene zakona o PDV-u oslobođena od plaćanja administrativne pristojbe.

⁽¹⁴⁶⁾ Članak 3. Ministarskog kružnog dopisa 44/1987. Provedba odredbi o plaćanju administrativnih pristojbi za različite ugovore i akte.

⁽¹⁴⁷⁾ U skladu s člankom 57. stavkom 1. točkom (b) Zakona 1642/1986, transakcije na koje se plaća PDV u skladu s člankom 2. istog Zakona, te njihovi dodatni ugovori, oslobođeni su od plaćanja administrativne pristojbe. U skladu s člankom 2. grčkog Zakona o PDV-u (Zakon 2859/2000 kojim se zamjenjuje Zakon 1642/1986 kojim je uveden PDV u grčki pravni poredak), PDV se primjenjuje na isporuku robe i usluga ako se ta isporuka izvršava uz naknadu. Prema prevladavajućem tumačenju tih odredbi, plaćanje naknade nije obuhvaćeno značenjem pružanja usluga uz naknadu i stoga je izvan područja primjene PDV-a te podliježe plaćanju administrativne pristojbe.

- (201) Budući da se, u skladu s opće primjenjivim okvirom administrativna pristojba plaća na pravne dokumente, a ne posebno na stranke u transakciji i budući da je društvo PPA bilo zakonom oslobođeno plaćanja administrativne pristojbe⁽¹⁴⁸⁾ u trenutku donošenja zakona o potvrđivanju, svaki puta kada bi plaćanje naknade u ime društvo PPA u odnosu na ugovor o koncesiji bilo izvan područja primjene PDV-a i kada bi podlijevalo plaćanju administrativne pristojbe, društvo PCT ne bi ju moralo platiti u skladu s opće primjenjivim pravilima. Zbog ove odredbe, društvo PCT posebno bi bilo oslobođeno plaćanja fiksne administrativne pristojbe u slučaju aktivacije kaznene odredbe u ugovoru o koncesiji te ako bi društvo PPA platilo naknadu zbog odštete povezane s ugovorom o koncesiji ili povredom ugovora o koncesiji. Nadalje, grčka nadležna tijela i korisnik navode da, budući da je društvo PPA, zahvaljujući toj odredbi, u tom trenutku bilo oslobođeno plaćanja administrativne pristojbe za transakcije koje se odnose na radove koje su u njegovo ime provodile treće stranke, društvo PCT isto bi bilo oslobođeno plaćanja administrativne pristojbe za svoje ugovor s društvom PPA koji podliježu plaćanju administrativne pristojbe. Stoga je učinak predmetnog izuzeća oslobađanje društva PCT od obveze plaćanja administrativnih pristojbi u takvim slučajevima, što jasno predstavlja selektivnu prednost za društvo PCT.
- (202) Grčka nadležna tijela i društvo PCT tvrde da ako plaćanje nadoknade ima kauzalnu vezu s ugovorom na koji se primjenjuje sustav PDV-a u skladu s odredbom o odšteti („kaznena odredba”) koja je u njemu sadržana, ono je oslobođeno plaćanja administrativne pristojbe. To je zato što se takva odredba o odšteti smatra dodatnim ugovorom koji se oslobodjen plaćanja administrativne pristojbe ako je glavni ugovor unutar područja primjene PDV-a. Budući da ugovor o koncesiji podliježe oporezivanju PDV-om, svako plaćanje u skladu s kaznenom odredbom iz ugovora o koncesiji oslobođeno je plaćanje administrativne pristojbe u skladu s opće primjenjivim pravilima.
- (203) Komisija napominje da u opće primjenjivom okviru zaista nije predviđeno plaćanje razmjernje administrativne pristojbe na aktivaciju kaznene odredbe ugovora koji podliježe obračunu PDV-a. Međutim, u takvim se slučajevima, prema istom kružnom dopisu na koji se pozivaju grčka nadležna tijela, plaća fiksna administrativna pristojba. Stoga, kada bi društvo PPA trebalo platiti naknadu zbog aktivacije kaznene odredbe u ugovoru o koncesiji, zbog predmetne odredbe društvo PCT ne bi platilo fiksnu administrativnu pristojbu koja bi u tom slučaju bila primjenjiva. Prema tome, odredba je podrazumijevala selektivnu prednost u korist društva PCT.
- (204) Grčka nadležna tijela i društvo PCT navode da plaćanje drugih vrsta naknada, odnosno, naknada za odštetu ili međunarodnu povredu ugovora, isto podliježe plaćanju administrativne pristojbe. U tom smislu, člankom 2. stavkom 10. uvodi se izuzeće u vezi s tim drugim vrstama nadoknada. Međutim, oni tvrde da je to izuzeće dio općeg sustava kojim su se nastojale urediti objektivno drugačije značajke/posebnosti koncesija za javnu infrastrukturu. Stoga nema stvarne razlike i u tom pogledu nije bilo selektivnosti.
- (205) Komisija napominje da grčka nadležna tijela i društvo PCT potvrđuju svoj nalaz da u slučajevima kada bi društvo PPA platilo nadoknadu društvu PCT zbog odštete povezane s ugovorom o koncesiji i/ili zbog povrede istog, društvo PCT, zbog predmetne odredbe, ne bi platilo administrativnu pristojbu koju bi obično moralo platiti. Prema tome, tome se odredbom društvu PCT osigurava prednost koja je jednaka administrativnoj pristojbi koju bi moralo platiti u takvim okolnostima i od koje je oslobođeno. U pogledu argumentacije koja se primjenjuje na opći sustav specifičan za javne infrastrukturne projekte, Komisija upućuje na svoju analizu u prethodnim uvodnim izjavama 92. do 97. i 107. Komisija posebno smatra da se mjera koja se primjenjuje na trgovačka društva koja rade na javnim infrastrukturnim projektima primjenjuje samo na jednu kategoriju poduzetnika i stoga je selektivna.

Opravdanost prema logici poreznog sustava

- (206) Grčka nadležna tijela i društvo PCT tvrde da je to oslobođenje u skladu s općim sustavom postupnog ukidanja administrativne pristojbe na temelju načela jednakosti jer predstavlja mehanizam kojim se osigurava da se posebne značajke javnih infrastrukturnih projekata u porezne svrhe u skladu s time tretiraju. Komisija ne može prihvatiti da se tim „ciljevima” opravdava predmetna mjera i upućuje na svaku analizu u uvodnim izjavama 189. do 190. koje se odnose na oslobođenje zajmova PCT-a od plaćanja administrativne pristojbe.

⁽¹⁴⁸⁾ U skladu s člankom 2. Zakona 2688/1999 u vezi s člankom 362. Zakona 1559/1950. Stajalištem Komisije u ovom pogledu ne dovodi se u pitanje stajalište koje bi ona mogla imati u budućnosti u vezi s tom odredbom.

- (207) Nadalje, grčka nadležna tijela i društvo PCT tvrde da je to oslobođenje u skladu s načelom jednakosti. Kada tog izuzeća ne bi bilo i buduću da je društvo PPA u trenutku donošenja zakona o potvrđivanju bilo oslobođeno plaćanja administrativne pristojbe za transakcije koje se odnose na radove koje u njegovo ime izvršavaju treće osobe, društvo PCT moralo bi platiti administrativnu pristojbu za svaki sporazum s društvom PPA.
- (208) Međutim, kako je već istaknuto u odluci o pokretanju postupka ⁽¹⁴⁹⁾, činjenica da bi društvo PPA moglo biti oslobođeno plaćanja administrativnih pristojbi ne znači da je takvo oslobođenje u koristi društva PCT opravdano prirodom poreznog sustava.
- (209) Komisija napominje da je ta odredba ukinuta Zakonom 4152/2013. Stoga bi se selektivna prednost u korist društva PCT odnosila samo na prošlost.

5.3.8. *Nakon zahtjeva društva PCT, zaštita osigurana u Uredbi 2687/1953 za ulaganja iz ugovora o koncesiji (članak 3.)*

Opis Uredbe i mjera koje bi mogla uključivati

a. Postupak

- (210) Uredbom 2687/1953 omogućuje se grčkoj upravi da odobrava poseban povlašteni sustav svakom trgovačkom društvu koje uvozi strani kapital u svrhe „produktivnih ulaganja”. Da bi se moglo koristiti tim sustavom, trgovačko društvo mora podnijeti zahtjev Ministarstvu nacionalnog gospodarstva. Kada trgovačko društvo podnese zahtjev, poseban odbor donosi mišljenje nakon ocjenjivanja sljedećeg:
- „produktivnosti” ulaganja, odnosno, ima li za cilj razviti nacionalnu proizvodnju te pridonosi li gospodarskom razvoju zemlje,
 - odnosi li se na strani kapital, uključujući prirodu kapitala, odnosno, stranu valutu, strojeve i materijale, izume, tehničke metode i žigove,
 - „korisnost” uvoza stranog kapitala; u Uredbi nema definicije ili kriterija u tom pogledu pa se nacionalnoj upravi ostavlja sloboda odlučivanja.
- (211) Nakon tog mišljenja, nadležni ministar, ovisno o važnosti ulaganja, predlaže neosporivu uredbu ili donosi ministarsku odluku kojom odobrava uvoz stranog kapitala pod posebnim uvjetima utvrđenima u toj odluci i odobrava neopozivi povlašteni sustav ⁽¹⁵⁰⁾.

b. Povlastice koje je moguće odobriti

- (212) Uredbom/ministarskom odlukom koja se može donijeti za određeno trgovačko društvo odobravaju se sljedeće porezne „olakšice” ⁽¹⁵¹⁾:
- zamrzavanje porezne stope za dobit u razdoblju koje ne premašuje 10 godina ili primjena niže porezne stope ⁽¹⁵²⁾,
 - smanjenje carina ili pristojbi na uvoz strojeva ili potpuno oslobođenje od istih u razdoblju koje ne premašuje 10 godina,
 - niža porezna stopa ili oslobođenje od poreza koji određuju lokalna nadležna tijela ili lučka tijela u razdoblju koje ne premašuje 10 godina,

⁽¹⁴⁹⁾ Vidjeti uvodne izjave 188. i 203. odluke o pokretanju postupka.

⁽¹⁵⁰⁾ Taj se posebni sustav može izmijeniti samo ako na to pristane trgovačko društvo kojem je odobren.

⁽¹⁵¹⁾ Članci 8. i 11. Uredbe.

⁽¹⁵²⁾ Prilagodba se može predvidjeti i u slučaju smanjenja ograničenja koja su obično primjenjiva.

- smanjenje pristojbi ili bilo kakvih naknada u vezi s upisom hipoteka ili oslobođenje od istih ili stavljanje plombe kao sigurnosti za uvezeni kapital ili za zaključenje povezanog ugovora,
 - zabrana ograničenja uvoza ili poreza,
 - zabrana retroaktivne naplate poreza,
 - izuzeće od prisilnog izvlaštenja imovine trgovačkog društva korisnika u korist države,
 - zabrana oduzimanja imovine zaštićenih poduzetnika,
 - zapošljavanje stranih državljana na tehnička i administrativna radna mjesta i dopuštenje za izvoz naknade u stranoj valuti,
 - dopuštenje za repatrijaciju zajmova ili vlasničkog kapitala (do 10 % godišnjeg uvezenog kapitala); kumulativni izvoz dobiti (do 12 % bez poreza, uvezenog i vraćenog godišnjeg kapitala); izvoz kamata (do 10 % godišnje) ⁽¹⁵³⁾.
- (213) U skladu s Uredbom, imovina trgovačkih društava koja je nastala ili je znatno povećana ⁽¹⁵⁴⁾ ulaganjem stranog kapitala, izuzeta je od prisilnog izvlaštenja u korist države te od oduzimanja ⁽¹⁵⁵⁾. Naposljetku, postoji posebna odredba kojom se utvrđuje načelo da nema retroaktivnog naplaćivanja poreza za sva trgovačka društva obuhvaćena Uredbom ⁽¹⁵⁶⁾.

Referentni sustav

- (214) Budući da se zaštita predviđena u Uredbi 2687/1953 može razlikovati ovisno o mjerama o kojima se svaki puta donosi odluka u pogledu određenog posebnog poduzetnika na kojeg se primjenjuje takva „zaštita” i oslobođenja koja se mogu odobriti društvu PCT zbog ove Uredbe utvrđena su okvirno, opći referentni sustav može uključivati različite porezne mjere od kojih će korisnik imati koristi kada uprava donese posebni sustav koji će tražiti društvo PCT.
- (215) Grčka nadležna tijela i društvo PCT tvrde da budući da je Uredba donesena kao nadređeni zakon u skladu s Ustavom, ne može se smatrati „posebnom” mjerom koja se može usporediti s „općim” zakonodavnim okvirom. Kada je ova uredba donesena i kada je dobila svoju nadređenu zakonodavnu vrijednost, većina nacionalnog zakonodavnog okvira kojeg Komisija upotrebljava kao „referentni sustav” nije ni postojala. Stoga je grčki Ustav „referentni sustav” koji treba uzeti u obzir u tom pogledu, a Uredba 2687/1953 smatra se općom mjerom. Nadalje, Komisija je bila svjesna njezinog postojanja od pristupanja Grčke.
- (216) Grčka nadležna tijela i društvo PCT tvrde da je poseban režim zaštite stranih ulaganja opća mjera koja se primjenjuje na sva strana ulaganja koja ispunjuju objektivne kriterije za njezinu primjenu. Ona isto tvrde da je logička podloga za donošenje uredbe bila potreba (a) priznavanja da su strana ulaganja u okolnostima kakve postoje u Grčkoj izložena posebnim rizicima i izazovima i zato zahtijevaju posebno postupanje u cilju postizanja cilja privlačenja takvih ulaganja i (b) osiguravanja odgovarajućeg postupanja u tom pogledu.

⁽¹⁵³⁾ Ova mjera nije predviđena u uredbi, ali grčka su ju nadležna tijela spomenula u nizu mjera koje su u prošlosti osigurane putem tog posebnog režima.

⁽¹⁵⁴⁾ U skladu s člankom 9. stavkom 2. Uredbe, ovo povećanje trebalo bi premašiti polovicu iznosa koji odgovara ukupnoj imovini tih trgovačkih društava ili više od 1 milijun USD.

⁽¹⁵⁵⁾ Osim ako je svrha oduzimanja pokrivanje potreba oružanih snaga u vrijeme rata i onoliko dugo koliko traje sukob i podložno primjerenoj naknadi.

⁽¹⁵⁶⁾ Uredbom su također predviđene druge povlastice/uvjeti za obuhvaćena trgovačka društva: i. posebni uvjeti za repatrijaciju zajmova ili vlasničkog kapitala, dopuštenje za repatrijaciju zajmova ili vlasničkog kapitala (do 10 % uvezenog kapitala godišnje); kumulativna uplata dobiti (do 12 % neto godišnje, na uvezeni kapital i kapital za koji nije izvršena repatrijacija); i uplata kamata (do 10 % godišnje) i dopuštenje za prijenos strane valute iz Grčke koja je potrebna za plaćanje najma strojeva i drugih vrsta kapitala koji je uzet u najam u inozemstvu; ii. zapošljavanje stranih državljana na tehnička i administrativna radna mjesta i dopuštenje za izvoz iznosa njihove naknade u stranoj valuti i dopuštenje za vođenje računa trgovačkog društva sa stavkama u stranoj valuti.

- (217) Nadalje, grčka nadležna tijela i društvo PCT tvrde da su u odgovoru povjerenika Tajanija ⁽¹⁵⁷⁾ u odnosu na tu uredbu isključene samo nove mjere u području carinske tarife, a ne mjere državnih potpora. Njihovo je mišljenje da je očito da primjena uredbe do danas nije uzrokovala novu nezakonitu državnu potporu jer je bila na snazi kada je Grčka pristupila EU-u i nastavila se primjenjivati bez izmjena i do danas Komisija nije poduzela korake da dovede u pitanje zakonitost te uredbe u odnosu na pravo EU-a.
- (218) Komisija napominje da se predmetna uredba ne može smatrati valjanim referentnim sustavom. Iako je istina da je ova uredba postojala prije pristupanja Grčke EU-u, to ne znači da je uredba nadređena Ugovoru o funkcioniranju Europske unije i odredbama tog Ugovora koje se odnose na državne potpore. Kada je Grčka pristupila EU-u morala se uskladiti s pravnom stečevinom, a posebno s pravilima iz Ugovora o državnim potporama. Prema tome, ako Grčka primijeni ovu uredbu odobravajući posebne prednosti određenim trgovačkim društvima, prvo bi o njima trebala obavijestiti Komisiju kako bi ih ona mogla ocijeniti u skladu s pravilima o državnim potporama i radi mogućeg odobrenja u skladu s pravilima iz Ugovora ⁽¹⁵⁸⁾.
- (219) Nadalje, ovom se uredbom upravi daje velika sloboda ⁽¹⁵⁹⁾ utvrditi uvjete i prednosti koje će biti odobrene određenim poduzetnicima koji će ih iskoristiti. Posebno postupanje sa stranim ulaganjima u Grčkoj u svrhu njihovog promicanja već uključuje selektivne elemente. Istodobno je usmjerenost na ostvarivanje cilja javne politike, a ne porezne politike. Valjani referentni sustav u svrhe analize selektivnosti može se temeljiti samo na načelima oporezivana. Ciljevi javne politike ciljevi su koji su svojstveni poreznom sustavu koji je već naveden u uvodnim izjavama 92. do 94. ove Odluke i stoga se ne mogu smatrati svrhom referentnog sustava u svrhe ocjene selektivnosti.

Odstupanje od referentnog sustava

- (220) U članku 3. Zakona 3755/2009 dopušteno je društvu PCT da zatraži sustav zaštite predviđen u navedenoj uredbi. Posljedica je te odredbe da se društvu PCT, na zahtjev podnesen grčkoj upravi, može odobriti nekoliko selektivnih prednosti. Te se prednosti većinom sastoje od poreza koje će društvu PCT morati plaćati u skladu s uobičajenim pravilima i od kojih bi moglo biti oslobođeno zahvaljujući toj odredbi. Nadalje, društvu PCT moglo bi budućnosti imati koristi od oslobođenja od drugih pravnih ograničenja (prisilno izvlaštenje, vraćanje imovine, dopuštenje zapošljavanja stranih radnika i izvoz naknade u stranoj valuti, dopuštenje za repatrijaciju zajmova ili vlasničkog kapitala) Činjenica da te prednosti, prema grčkim nadležnim tijelima, nisu još stvarno odobrene društvu PCT, ne znači da se predmetnom odredbom društvu PCT ne daje pravo da zatraži i dobije povlašteni okvir predviđen u uredbi.
- (221) U pogledu mjere u korist društva PCT, grčka nadležna tijela ne daju dodatne argumente pored onog koje je izvorno navedeno. Stoga Komisija ostaje pri svom zaključku o selektivnosti predmetne mjere ⁽¹⁶⁰⁾.
- (222) Kako je već prethodno navedeno ⁽¹⁶¹⁾ činjenica da bi se mjerom mogao ostvarivati cilj javne politike ne znači da nije selektivna, već da bi se mogla smatrati spojivom s unutarnjim tržištem da su ispunjeni određeni uvjeti ⁽¹⁶²⁾.

⁽¹⁵⁷⁾ Vidjeti uvodnu izjavu 213. odluke o pokretanju postupka.

⁽¹⁵⁸⁾ Procjenom Komisije u ovom slučaju ne dovode se u pitanje postupci koje bi mogla poduzeti u pogledu te uredbe.

⁽¹⁵⁹⁾ Članak 3. stavak 2. uredbe odnosi se okvirno na neke od povlastica i oslobođenja koje se mogu odobriti njenom primjenom. U članku 5. stavku 3. Uredbe 4256/1962 kojim se tumači uredba 1953 utvrđeno je da uprava može po vlastitom nahođenju urediti bilo koje drugo pitanje koje se odnosi na ulaganje na način koji smatra primjerenim za ostvarenje svrhe uredbe, odnosno, privlačenja stranog kapitala, ako ta pitanja nisu protivna njezinim odredbama. Stoga se može zaključiti da uprava može po vlastitom nahođenju odlučiti o novim uvjetima te o „sredstvima” kojima se može ostvariti veća privlačnost takvih ulaganja za trgovačka društva.

⁽¹⁶⁰⁾ Vidjeti uvodne izjave 209. do 216. odluke o pokretanju postupka.

⁽¹⁶¹⁾ Vidjeti uvodne izjave 92. do 97. ove Odluke.

⁽¹⁶²⁾ Predmet C-487/06 P, British Aggregates [2008.] ECR I-10515, stavak 92.

- (223) Nadalje, neovisno o prirodi sustava predviđenog u uredbi ⁽¹⁶³⁾, njegovu primjenom u pojedinim slučajevima može se ostvarivati selektivna prednost ⁽¹⁶⁴⁾, budući da svaka odluka grčke uprave može odstupati od općih poreznih pravila u korist društva PCT. Prema Poreznoj obavijesti ⁽¹⁶⁵⁾, na temelju takvih nalaza može se pretpostaviti postojanje državne potpore i treba ih podrobno analizirati. Komisija na temelju toga smatra da se predmetnom odredbom osigurava selektivna prednost u korist društva PCT koja će se provoditi ako ju društvo PCT odluči iskoristiti.

Opravdanost prema logici poreznog sustava

- (224) Grčka nadležna tijela tvrde da je svrha posebnog sustava iz ove uredbe bila privući strani kapital i olakšati obnovu države nakon Drugog svjetskog rata i Građanskog rata iz 1940.-ih. S obzirom na važnost gospodarskog razvoja Grčke, u članku 107. grčkog Ustava izričito je navedeno da on prevladava nad drugim zakonima. To je učinjeno kako bi se osigurala zaštita ulagača stranog kapitala od stalnih izmjena grčkog poreznog zakonodavstva koje ne pogoduju stranim ulaganjima. Međutim, istom se svrhom ovom zaštitnog sustava u korist razvoja grčkog gospodarstva ne može opravdati selektivni karakter mjere već se može samo uzeti u obzir u okviru procjene spojivosti.
- (225) Komisija također napominje da, budući da se ovaj sustav zaštite koji se može odobriti društvu PCT na njegov zahtjev dodjeljuje po vlastitom nahođenju, on ne može biti opravdan prirodom ili općom strukturom poreznog sustava ⁽¹⁶⁶⁾.
- (226) Prema tome, predmetna odredba predstavlja selektivnu prednost u korist društva PCT koja ne može biti opravdana logikom ili općom strukturom sustava.

Postojeća potpora

- (227) Grčka nadležna tijela i društvo PCT tvrde da, ako Komisija smatra da primjena ove uredbe čini državnu potporu, onda će to biti postojeća potpora.
- (228) Komisija napominje da je odredba u korist društva PCT donesena 2009., a ne prije pristupanja Grčke EU-u. Tom se odredbom društvu PCT daje pravo podnošenja zahtjeva i ostvarivanja tog posebnog sustava. Kada društvo PCT podnese zahtjev mora biti donesena uredba ili ministarska odluka u kojoj će biti utvrđene posebne prednosti koje će uživati društvo PCT. Stoga će, zbog posebne primjene uredbe nakon zahtjeva društva PCT, konkretna provedba mjera početi u trenutku donošenja akta o odobrenju. Stoga se može zaključiti da mjera u korist društva PCT čini novu potporu.

5.3.9. Izuzeće od primjene općih pravila o prisilnom izvlaštenju

- (229) Pritužbe zaprimljene u ovom slučaju odnosile su se za izuzeće odobreno društvu PCT u pogledu pravila o prisilnom izvlaštenju. U zakonu kojim je potvrđen ugovor o koncesiji nije se spominjalo takvo izuzeće. Grčka nadležna tijela i društvo PCT navode da takvo izuzeće nije odobreno i da Komisija nema razloga vjerovati da nije tako. Stoga Komisija smatra da takva vrsta prednosti nije odobrena društvu PCT.

⁽¹⁶³⁾ Ovom se odlukom ne dovodi u pitanje stajalište koje bi Komisija mogla zauzeti u pogledu predmetne uredbe.

⁽¹⁶⁴⁾ Vidjeti uvodne izjave 21. i 22. Obavijesti Komisije o fiskalnoj potpori.

⁽¹⁶⁵⁾ Obavijest Komisije o primjeni propisa o državnim potporama na mjere koje se odnose na izravno oporezivanje poduzetnika (SL C 384, 10.12.1998., str. 3.).

⁽¹⁶⁶⁾ Vidjeti uvodne izjave 24. i 27. Obavijesti Komisije o fiskalnoj potpori.

5.4. O usporedbi navedenih mjera državne potpore sa sličnim odredbama u drugim ugovorima o velikim infrastrukturnim projektima

- (230) Glavni argument podnesen kao opravdanje navedenih fiskalnih mjera odnosi se na nužnost podupiranja velikih infrastrukturnih projekata osiguravanjem jasnog, fleksibilnog i stabilnog fiskalnog sustava za trgovačka društva koja u Grčkoj provode takve projekte. Grčka nadležna tijela i društvo PCT potkrjepljuju svoje argumente upućujući na niz odluka Komisije u kojima je ona smatrala da slična fiskalna oslobođenja u okviru financiranja velikih infrastrukturnih ugovora o koncesijama ne čine državne potpore.
- (231) Komisija je analizirala dostavljene argumente i došla do sljedećih zaključaka.
- (232) Prvo, u skladu s utvrđenom sudskom praksom ⁽¹⁶⁷⁾, ovakva vrsta argumenta nije važna za ocjenu zakonitosti Odluke Komisije. Svaki slučaj treba ocjenjivati na temelju članka 107. stavka 1. UFEU-a uzimajući u obzir njegovu osnovanost. U slučaju iz točke 107. ove odluke, postojanje sličnih mjera u drugim ugovorima o velikim infrastrukturnim projektima znači samo da se te mjere primjenjuju na kategoriju trgovačkih društava i da su zato selektivne.
- (233) U svakom slučaju, sve odluke koje spominju grčka nadležna tijela i društvo PCT odnosile su se na drugačije situacije.
- (234) Komisija dalje smatra da predmet međunarodne zračne luke u Ateni ⁽¹⁶⁸⁾ nije primjenjiv na ovaj slučaj. U tom slučaju, potpora je odobrena za djelatnosti koje nisu bile gospodarske ili u tom trenutku nisu bile liberalizirane i stoga nije bilo riječ o državnoj potpori. S druge strane, u predmetnom slučaju, grčka država sama je otvorila pružanje usluga lučke infrastrukture tržišnom natjecanju objavom natječaja za dio luke koji je predmet ugovora o koncesiji. Stoga obrazloženje iz ove stare odluke, koje se odnosi na „neliberalizaciju”, u ovom slučaju nije primjenjivo.
- (235) U odnosu na slučajeve atenske zaobilaznice i nadvoznjaka autoceste Rio Antirrio, Komisija napominje da čak i da je sažetak fiskalnih odredbi primjenjivih na te koncesije bio uključen u opis državnih mjera koja se odnose na te projekte, ona nije izričito izrazila svoje mišljenje o tim posebnim odredbama već je samo ocijenila je li potpora koju je država pružila projektu predstavljala nužni minimum te je li rezultat provedenog natječajnog postupka bila tržišna cijena. Većina drugih odluka ⁽¹⁶⁹⁾ ni ne odnosi se na porezna oslobođenja u korist drugih koncesionara (a pogotovo ne na činjenicu da su opravdana logikom fiskalnog sustava) i u njima se samo ocjenjuje je li natječajni postupak bio dovoljno otvoren, nediskriminacijski i utemeljen na najnižoj cijeni. Činjenica da je Komisija u postupku prijave primila mjerodavne ugovore o koncesiji koji su upućivali na nekoliko poreznih oslobođenja ne znači da ih je Komisija analizirala s gledišta državnih potpora ili da je izrazila svoje mišljenje o tim određenim mjerama. Prema sudskoj praksi Suda, Komisija bi trebala jasno i izričito izraziti svoje mišljenje o mjerama kako bi korisnici mogli smatrati da te mjere ne čine državnu potporu. Tišina Komisije ne znači da su te mjere odobrene ⁽¹⁷⁰⁾.
- (236) Prema istoj logici, činjenica da je u odluci o razvoju širokopojasnog pristupa ⁽¹⁷¹⁾ Komisija spomenula kao pravnu osnovu Zakon o javno-privatnom partnerstvu koji uključuje slične odredbe ne znači da je Komisija prešutno ocijenila te odredbe. Naposljetku, predmet podmorskog tunela u Solunu ⁽¹⁷²⁾ ne čini se relevantnim jer

⁽¹⁶⁷⁾ Vidjeti, na primjer, presudu Općeg suda u predmetu T-445/05, *Assogestioni et Fineco Asset Management/Commission*, stavak 145. i citiranu sudsku praksu.

⁽¹⁶⁸⁾ Odluka Komisije u predmetu NN 27/96, međunarodna zračna luka Spata.

⁽¹⁶⁹⁾ Vidjeti Odluke Komisije u predmetima N 508/07 Ionia Odos, N 45/08 – Autocesta Elefsina-Korinthos-Patras-Pirgos-Tsakona, N 566/07 Autocesta Korinthos-Tripoli-Kalamata i Lefktro-Sparta Branch, N 565/07 Središnja grčka autocesta, N 633/07, Ugovor o koncesiji za odjeljak Maliakos-Kleidi autoceste Patras-Athens-Solun-Evzonat, N 134/07, Ugovor o koncesiji za podmorski tunel u Solunu.

⁽¹⁷⁰⁾ Spojeni predmeti T-427/04 *Francuska protiv Komisije* i T-17/05 *Francuski telekom protiv Komisije*, ECR [2009.] II-0435, stavak 264. – 266., C-474-09 P to C-476/09 P, Territorio Histórico de Vizcaya – Diputación Foral de Vizcaya, Territorio Histórico de Álava – Diputación Foral de Álava, i Territorio Histórico de Guipúzcoa – Diputación Foral de Guipúzcoa protiv Europske komisije, [2011.] I-113, stavak 70.

⁽¹⁷¹⁾ SA.32866 (11/N) – Grčka – Razvoj širokopojasnog pristupa u grčkim ruralnim područjima.

⁽¹⁷²⁾ Vidjeti odluku Komisije u predmetu N 134/07 Ugovor o koncesiji podmorskog tunela u Solunu.

porezne mjere nisu bile uključene u procjenu i, u svakom slučaju, uspješni ponuditelj nije iskoristio mogućnost, uključenu u natječajnu dokumentaciju, da iskoristi operativne subvencije.

- (237) Nadalje, grčka nadležna tijela i društvo PCT tvrde da je Komisija zadržala svoje stajalište u pogledu svoje ocjene u tim predmetima nakon donošenja odluka o državnim potporama u prosincu 2013. koje su se odnosile na izmjene četiri takva projekta ⁽¹⁷³⁾. Komisija napominje u tom pogledu da se u tim odlukama ne spominju fiskalne odredbe jer je njihov cilj drugačiji, a pogotovo ih Komisija nije ocijenila.
- (238) S obzirom na navedeno, ne može se smatrati da je Komisija „odobrila” slične odredbe u prošlosti i da bi se korisnik mogao „pozivati” na te odredbe kako bi isključio postojanje državne potpore ⁽¹⁷⁴⁾.
- (239) Komisija stoga zaključuje da prethodno analizirane mjere (osim mjere 5.3.9.) predstavljaju selektivnu prednost koja nije opravdana prirodom i općom strukturom poreznog sustava.

5.5. Narušavanje tržišnog natjecanja i utjecaj na trgovinu

- (240) Prethodne mjere kojima se osigurava selektivna prednost mogu činiti državnu potporu ako narušavaju ili prijete da će narušiti tržišno natjecanje i ako utječu na trgovinu među državama članicama. Prema utvrđenoj sudskoj praksi, smatra se da selektivna prednost koju je dodijelila država narušava ili prijete da će narušiti tržišno natjecanje ako bi mogla poboljšati konkurentan položaj primatelja u odnosu na ostale poduzetnike s kojima se natječe ⁽¹⁷⁵⁾. Stoga se pretpostavlja da je došlo do narušavanja tržišnog natjecanja u smislu članka 107. UFEU-a jer država dodjeljuje financijsku prednost poduzetniku u liberaliziranom sektoru u kojem postoji, ili bi moglo postojati, tržišno natjecanje ⁽¹⁷⁶⁾.
- (241) Budući da je grčka država na međunarodnoj razini objavila natječaj za dodjelu koncesije, koju je uzelo društvo Cosco, ona je otvorila tržište lučkih usluga tržišnom natjecanju. Budući da se za dodjelu lučkih koncesija mogu natjecati različita trgovačka društva iz nekoliko država članica, može se smatrati da bi dodjela posebnih fiskalnih prednosti društvu PCT koje nisu bile dostupne svim mogućim kandidatima u trenutku raspisivanja natječaja u najmanju ruku mogla narušavati tržišno natjecanje.
- (242) Kada je društvo PCT preuzelo ugovor o koncesiji, luka Pirej imala je znatne kapacitete (1,6 M TEU-a) i smatralo se da bi se mogla natjecati na tržištu s drugim lukama EU-a ⁽¹⁷⁷⁾. Na primjer, luka u Solunu, luka Constanza u Rumunjskoj, luka Koper u Sloveniji i niz luka u Italiji mogu se smatrati izravnim ili potencijalnim konkurentima društva PCT. Prema ugovoru o koncesiji, očekuje se da će pristaništa II i III kontejnerskog terminala koje iskorištava društvo PCT ostvariti vrlo važan potencijal (do 3,7 M TEU) do 2015. Taj novi kapacitet, čije je stvaranje olakšano predmetnim mjerama, mogao bi utjecati na tržišno natjecanje i trgovinu između država članica jer bi različite luke u nekoliko država članica mogle imati iste klijente kao društvo PCT i barem se djelomično s njim natječu na tržištu.

⁽¹⁷³⁾ Vidjeti Odluku C(2013) 9253 završna verzija – državna potpora SA.36894 o vraćanju na početak projekta društva Ionía Odos S.A.; Odluka C(2013) 9275 završna verzija – državna potpora SA.36877 o vraćanju na početak projekta društva Aegean Motorway S.A.; Odluka C(2013) 9253 završna verzija – državna potpora SA.36878 o projektu trgovačkog društva Olympia Odos S.A.; i Odluka C(2013) 9274 završna verzija – državna potpora SA. 36893 o projektu središnje autoceste (E65).

⁽¹⁷⁴⁾ U svakom slučaju, Komisija dalje razumije da su porezna oslobođenja u korist društva PCT uvedena tek u zakonu kojim je potvrđen ugovor o koncesiji, a ne u samom ugovoru o koncesiji jer društvo PPA nije nadležno za odobravanje poreznih oslobođenja. Protivno slučajevima na koje se pozivaju grčka nadležna tijela, i PCT, u ovom slučaju koncesionar je sam trebao provoditi ulagački projekt bez ikakve potpore države ili javnih tijela.

⁽¹⁷⁵⁾ Predmet 730/79 Philip Morris [1980.], ECR 267, stavak 11., spojeni predmeti T-298/97, T-312/97, T-313/97, T-315/97, T-600/97 do 607/97, T-1/98, T-3/98 to T-6/98 i T-23/98, Alzetta Mauro i ostali protiv Komisije, [2000.] ECR II-2325, stavak 80.

⁽¹⁷⁶⁾ Spojeni predmeti T-298/97, T-312/97 itd. Alzetta [2000.] ECR II-2325, stavci 141. do 147., predmet C-280/00, Altmark Trans [2003.] ECR I-7747.

⁽¹⁷⁷⁾ Vidjeti Odluku Komisije od 18. prosinca 2009. o predmetu C 21/09 (ex N 105/08, N 168/08 i N 169/08) – Grčka – Javno financiranje infrastrukture i opreme u luci Pirej (SL C 402, 29.12.2012., str. 25.), stavci 90. i 91.

- (243) Nadalje, Komisija napominje da su kontejnerski terminali za prekrcaj, kao što je terminal korisnika, izloženiji tržišnom natjecanju, uključujući iz trećih zemalja (u području Sredozemlja). Na primjer, zbog tog ulaganja, društvo Cosco usredotočilo je svoje brodarske usluge na Sredozemlju u luci Pirej umjesto o talijanskim i španjolskim lukama za prekrcaj koje je prije upotrebljavalo. Društvo PCT natječe se s drugim lukama EU-a i sljedećih će godina poboljšati svoj položaj na tržištu.
- (244) Budući da se predmetnim fiskalnim mjerama osigurao dodatni dotok novca društvu PCT, posebno u prvim fazama građevinskog projekta, njima se pomoglo društvu Cosco da proširi svoje djelatnosti na tržištu lučkih usluga EU-a i da potencijalno ojača svoj konkurentni položaj na tržištu.
- (245) Iz prethodnih razmatranja može se zaključiti da će predmetne mjere vjerojatno utjecati na trgovinu među državama članicama i narušavati ili prijetiti da će narušiti tržišno natjecanje. Prema uobičajenoj sudskoj praksi Suda, dovoljno je utvrditi da će predmetna potpora vjerojatno utjecati na trgovinu između država članica i da prijeti da će narušiti tržišno natjecanje ⁽¹⁷⁸⁾. S obzirom na prethodnu analizu, Komisija ne smatra nužnim dalje definirati točni raspon usluga ili predmetno zemljopisno tržište ili detaljno analizirati njegovu strukturu i odnose među konkurentima ⁽¹⁷⁹⁾.
- (246) U odnosu na argument koji je dostavilo društvo PCT da bi za procjenu utjecaja fiskalnih mjera na tržišno natjecanje i trgovinu trebalo analizirati istovjetne porezne sustave koji se primjenjuju na mjerodavnim tržištima, Komisija napominje da prema utvrđenoj sudskoj praksi ⁽¹⁸⁰⁾ činjenica da država članica nastoji jednostranim mjerama približiti uvjete tržišnog natjecanja u određenom sektoru gospodarstva uvjetima koji prevladavaju u drugim državama članicama ne znači da predmetne mjere nemaju obilježja državnih potpora.

Zaključak

- (247) S obzirom na navedeno, Komisija zaključuje da sve porezne pogodnosti odobrene društvu PCT čine državnu potporu u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a, osim navodnog izuzeća od primjene općih pravila o prisilnom izvlaštenju.

6. OCJENA SPOJIVOSTI MJERA

- (248) Grčka nadležna tijela i društvo PCT tvrde da bi se trebalo smatrati da su mjere potpore spojive s unutarnjim tržištem na temelju članka 107. stavka 3. točke (a) i članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a, te s pravilima EU-a o regionalnim potporama.

6.1. Primjenjivost Smjernica za regionalne potpore za 2007. – 2013. ⁽¹⁸¹⁾ („RAG“)

- (249) Komisija napominje da je društvu PCT dodijeljeno zakonsko pravo uporabe mjera potpore objavom zakona s mjerama u Službenom listu, odnosno 30. ožujka 2009. ⁽¹⁸²⁾. Stoga će Komisija ocijeniti mjere na temelju RAG-a 2007. – 2013. koji se primjenjivao u ožujku 2009.
- (250) Komisija napominje da se predmetne mjere potpore sastoje od neograničenih fiskalnih prednosti koje se ne mogu smatrati potporom za ulaganja već operativnom potporom u skladu s pravilima o regionalnim potporama. RAG-om 2007. – 2013. može se iznimno i u vrlo ograničenim slučajevima dopustiti operativna potpora ⁽¹⁸³⁾ u prihvatljivim regijama u skladu s odstupanjem iz članka 107. stavka 3. točke (a) UFEU-a. Luka Pirej nalazi

⁽¹⁷⁸⁾ Vidjeti spojene predmete T-298/97, T-312/097 itd. Alzetta [2000] ECR II-2325 stavak 95., i predmet 730/97 Philip Morris [1980.] ECR 267, stavci 9. do 12.

⁽¹⁷⁹⁾ Vidjeti između ostalog spojene predmete Alzetta, stavak 95.

⁽¹⁸⁰⁾ Vidjeti predmet C-372/97, Italija protiv Komisije [2004.] ECR I-3679, stavak 67. i u njemu spomenuta sudska praksa.

⁽¹⁸¹⁾ Smjernice za nacionalne regionalne potpore za 2007.–2013. (SL C 54, 4.3.2006., str. 13.).

⁽¹⁸²⁾ Vidjeti članak 8. Zakona 3755/2009 u kojim je utvrđen početak valjanosti tog Zakona.

⁽¹⁸³⁾ Vidjeti poglavlje 5. RAG-a 2007. – 2013. i Odluku Komisije od 13. veljače 2008. u predmetu C 7/08 (ex N 655/07) – Njemačka – Sustav jamstava Saske za zajmove radnog kapitala.

se u regiji Atika koja je u ožujku 2009. bila regija obuhvaćena pravom na regionalnu potporu u skladu s člankom 107. stavkom 3. točkom a) UFEU-a, kao regija „statističkog učinka” (¹⁸⁴). Stoga je trebalo ocijeniti jesu li mjere potpore u skladu s uvjetima za operativne potpore utvrđenima u RAG-u. U skladu s RAG-om 2007. – 2013. operativna potpora može biti dopuštena ako je opravdana u smislu svog doprinosa regionalnom razvitku i da je po svojim obilježjima i svojoj visini proporcionalna slabostima koje namjerava ublažiti. Nadalje, operativna potpora trebala bi se u načelu moći dodijeliti samo u odnosu na određene prethodno definirane opravdane izdatke ili troškove (¹⁸⁵) i biti ograničena na određeni dio tih troškova. Ona uvijek treba biti ograničenog trajanja i postupno se smanjivati, a postupno se treba ukinuti u trenutku kada predmetne regije ostvare stvarnu konvergenciju s bogatijim područjima EU-a.

- (251) Komisija napominje da se, s obzirom na prirodu potpore i slabosti koje namjerava ublažiti, te slabosti ne bi mogle ukloniti *ad hoc* potporom jer postoji mala vjerojatnost da će se odobravanjem operativne potpore jednom poduzetniku ukloniti slabosti na holistički način. Nadalje, ne može se smatrati da se opravdanje koje su dala grčka nadležna tijela i društvo PCT za mjere potpore, odnosno razvoj i modernizacija prometnog sektora pomorskih kontejnerskih terminala stvaranjem pravne sigurnosti fiskalnog sustava primjenjivog na ulagački projekt, odnosi na slabosti povezane s predmetnom regijom koje će morati biti uklonjene. Nadalje, čak i da je Komisija prihvatila da se to opravdanje primjenjuje u ovom slučaju, nema unaprijed definiranih prihvatljivih troškova povezanih s takvim slabostima ni iznosa potpore. Nadalje, mjere potpore ne smanjuju se s vremenom i nije predviđeno njihovo postupno ukidanje kada regija Atika postane regija „c” 1. siječnja 2011. (¹⁸⁶). Stoga se ne može smatrati da su mjere potpore spojive na temelju RAG-a 2007. – 2013.

6.2. Izravna primjena članka 107. stavka 3. točke (c) UFEU-a

Cilj od zajedničkog interesa

- (252) U svojoj Komunikaciji pod nazivom *Održiva budućnost prometa: prema integriranom, pristupačnom i tehnički naprednom sustavu* (¹⁸⁷), Komisija je naglasila da je razvoj luka i višemodalnih terminala od ključne važnosti za postizanje integriranog i inteligentnog logističkog sustava u EU-u. U Komunikaciji o *Strateškim ciljevima i preporukama za politiku pomorskog prometa do 2018.* (¹⁸⁸), Komisija ističe da je osiguravanje novih lučkih infrastruktura i unaprjeđenje uporabe postojećih kapaciteta od ključne važnosti kako bi se moglo osigurati da luke EU-a mogu učinkovito obavljati svoju funkciju ulaza.
- (253) Prema Uredbi (EU) br. 1315/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (¹⁸⁹), TEN-T bi se najbolje mogla razviti primjenom dvoslojne strukture koji se sastoji od sveobuhvatne mreže i osnovne mreže. Sveobuhvatna mreža čini osnovni sloj novog TEN-T-a. Sastoji se od sve postojeće planirane infrastrukture koja zadovoljavanja zahtjeve Uredbe o TEN-T-u. Osnovna mreža trebala bi predstavljati okosnicu razvoja održive multimodalne prometne mreže te bi trebala poticati razvoj cjelokupne sveobuhvatne mreže i biti uspostavljena najkasnije do 2030. Luka Pirej jedna je od morskih luka uključenih u osnovnu mrežu EU-a.
- (254) U tom kontekstu, luka Pirej jedna je od najvećih i najvažnijih luka u Sredozemnom moru i njezin je rad od ključne važnosti za razvoj grčkog gospodarstva i za razvoj ciljeva prometne politike EU-a. Ulaganjem društva PCT dio luke Pirej razvijen je u moderni pomorski kontejnerski terminal jačanjem njegove učinkovitosti, skladišnog kapaciteta, mogućnosti za opsluživanje teretnih brodova nove generacije i međupovezanosti. U skladu s ugovorom o koncesiji očekuje se da će se kapacitet povećati s najmanje 300 000 TEU u prvoj godini trajanja koncesije do najmanje 3 700 000 TEU nakon osam godina trajanja koncesije. Stoga se može smatrati da se predmetnim ulaganjem u lučke objekte s elementima državne potpore može pridonijeti cilju od zajedničkog interesa.

(¹⁸⁴) Vidjeti Odluku Komisije od 31. kolovoza 2006. u predmetu N 408/06 – Grčka – Zemljovid regionalnih potpora 2007. – 2013. (SL C 286, 23.11.2006., str. 5).

(¹⁸⁵) Na primjer, zamjensko ulaganje, troškovi prijevoza ili troškovi rada.

(¹⁸⁶) Vidjeti bilješku 184.

(¹⁸⁷) COM(2009) 279/4, stavak 46.

(¹⁸⁸) COM(2009) 8.

(¹⁸⁹) Uredba (EU) br. 1315/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o smjernicama Unije za razvoj transeuropske prometne mreže i stavljanju izvan snage Odluke br. 661/2010/EU (SL L 348, 20.12.2013., str. 1.).

Nužnost potpore i učinak poticaja

- (255) Prema praksi Komisije u ovom području, nužnost potpore utvrđena je ako se može dokazati da iznos neto prihoda nastalih zahvaljujući projektu ulaganja nije dovoljan za nadoknadu troškova ulaganja ulagača. Da ti prihodi nisu dovoljni, subjekt u tržišnom gospodarstvu u osnovi ne bi provodio projekt bez javne potpore i državna potpora smatrala bi se nužnom.
- (256) Grčka nadležna tijela i korisnik tvrde da su mjere potpore bile nužne jer bi bez njih načini financiranja projekta koje bi ostvarilo društvo PCT bili puno više opterećujući i njima bi se možda ugrozila provedba projekta.
- (257) Komisija je dosljedno smatrala da je u lučke infrastrukturne projekte potrebno ulagati velike količine kapitala čiji se povrat može ostvariti samo dugoročno i njihova se gospodarska održivost ne može uvijek osigurati bez javne potpore. Međutim, u ovom je slučaju, PPA, tijelo koje je provodilo natječajni postupak za odabir koncesionara za luku Pirej, već procijenilo da će biti osigurana gospodarska održivost projekta, čiji je dokaz činjenica da je, prema natječajnoj dokumentaciji, odabrani korisnik planirao provoditi cijelo ulaganje iz vlastitih sredstava. Pored toga, društvo PCT preuzelo je zadaću proširenja pristaništa II i izgradnje pristaništa III preuzevši na sebe sve troškove ulaganja povezane s tim projektom. U svojoj ponudi koju je PPA prihvatio procijenilo je da će njegovo ulaganje u luku Pirej biti profitabilno bez potrebe za javnom potporom jer inače ne bi podnijelo ponudu ili bi ju podnijelo uz rezerve u pogledu profitabilnosti projekta bez posebnog fiskalnog tretmana. Nadalje, činjenica da je društvo Cosco planiralo pretvoriti luku Pirej u prvi kontejnerski terminal u Sredozemnom moru upućuje na mogućnosti te luke te profitabilnost projekta ulaganja koja nikada nije dovedena u pitanje ⁽¹⁹⁰⁾. Stoga se ne može smatrati da su predmetne mjere bile nužne za osiguranje gospodarske održivosti projekta ulaganja.
- (258) Činjenica da je Kineska razvojna banka čekala donošenje zakona o ratifikaciji nije dokaz nužnosti mjera potpore. Budući da je, u skladu s grčkom zakonodavnom praksom, ugovor o koncesiji morao biti potvrđen zakonom, svaka bi banka čekala donošenje zakona o potvrđivanju i to nije nužno povezano s odobravanjem predmetnih mjera. Nadalje, zaštita koju je tražila Europska investicijska banka protiv opće ili diskriminacijske promjene u zakonu također nije dokaz nužnosti potpore.
- (259) Društvo PCT započelo je s građevinskim radovima tek kada je ugovor o koncesiji potvrđen zakonom. Ali to je povezano i s činjenicom da svi javni ugovori ovakve prirode moraju biti potvrđeni zakonom. Svako trgovačko društvo na mjestu u društva PCT u svakom bi slučaju čekalo potvrđivanje ugovora. Osim toga, Cosco se već obvezao provoditi projekt u trenutku kada je dostavio svoju ponudu i to je održano prije donošenja zakona o odobravanju, odnosno, zakona o potvrđivanju. Kada je podnesena ponuda, društvo Cosco znalo je da ima zakonsku obvezu provoditi ulaganje ako ga društvo PPA odabere kao uspješnog ponuditelja.
- (260) Nadalje, korisnik nikada nije spomenuo postojanje jaza u financiranju koji je trebalo pokriti predmetnim mjerama. Činjenica da je društvo PCT odredilo količinski iznos potpore tek nakon što je Komisija pokrenula formalni istražni postupak, odnosno, gotovo 5 godina nakon potpisivanja ugovora o koncesiji, pokazuje da društvo PCT nije uzelo u obzir iznos potpore u svom početnom poslovnom planu, a posebno kada je društvo Cosco odlučilo poduzeti ulaganje. U odnosu na odluke Komisije koje spominje korisnik, u kojima je Komisija odobrila neprijavljeni potporu u slučajevima kada potpora nije bila unaprijed količinski određena, Komisija napominje da navedeni slučajevi nisu primjenjivi u predmetnom slučaju jer se ne odnose na financiranje lučke infrastrukture u odnosu na koju treba odrediti poseban jaz u financiranju čak i za *ex-post* analizu spojivosti. Zbog toga se ne može smatrati da je ova potpora nužna za provedbu projekta jer bi ga društvo PCT provodilo u svakom slučaju.

⁽¹⁹⁰⁾ Nadalje, gospodarska održivost i profitabilnost projekta ulaganja već su potvrđene činjenicom da ulaganja društva PCT u luku Pirej već imaju vrlo pozitivne financijske rezultate.

- (261) U svakom slučaju, kako je već prethodno objašnjeno, predmetne mjere sastoje se od neograničenih fiskalnih prednosti koje čine operativnu potporu koja je obično zabranjena. Takva potpora može biti prihvaćena samo u iznimnim, posebno utvrđenim uvjetima. U kontekstu analize spojivosti financiranja projekta lučke infrastrukture na temelju članka 107. stavka 3. točke (c), ovakva vrsta potpore ne može se smatrati spojivom.
- (262) Korisnik tvrdi da se tržišni nedostatak u ovom slučaju sastoji od potrebe osiguranja stabilnosti, pravne sigurnosti i fleksibilnosti fiskalnog okvira za provedbu ugovora o koncesiji. U tom pogledu Komisija napominje da se, u skladu s njezinom stalnom praksom, potreba za osiguranjem stabilnosti, pravne sigurnosti i fleksibilnosti ne može smatrati tržišnim nedostatkom, ili valjanom osnovnom za spojivost mjera potpore. Nadalje i najvažnije, nepostojanje takvog „okvira” nije odvratio društvo Cosco od ulaganja u luku Pirej. Komisija stoga smatra da se ciljem osiguranja stabilnosti, pravne sigurnosti i fleksibilnosti ne može dokazati nužnost ili poticajni učinak predmetnih mjera potpore.
- (263) S obzirom na navedeno Komisija smatra da mjere potpore odobrene društvu PCT nisu bile nužne jer nije dokazano da bi društvo Cosco napustilo provedbu projekta bez takvih mjera. Stoga mjere potpore čine operativnu potporu kojom se društvo PCT oslobađa troškova koje bi inače moralo snositi i ne mogu se proglasiti spojivima. S obzirom na taj zaključak, Komisija ne smatra nužnim dalje razmatrati druge uvjete iz članka 107. stavka 3. točka (c) o razmjernosti i narušavanju tržišnog natjecanja da bi mogla zaključiti da su mjere potpore nespojive.

7. POVRAT POTPORE

U skladu s ustaljenom sudskom praksom, potpora koju Komisija smatra nespojivom sa zajedničkim tržištem mora se vratiti u cilju ponovne uspostave prethodnog stanja ⁽¹⁹¹⁾. Budući da prethodne mjere čine nezakonitu i nespojivu državnu potporu, Komisija bi trebala naložiti povrat nezakonito dodijeljene potpore koja nije spojiva s unutarnjim tržištem, osim ako korisnik može imati zakonita očekivanja ili se oslanja na opće načelo prava EU-a ⁽¹⁹²⁾.

Određenje iznosa

- (264) Određenje iznosa potpore koju su pružala grčka nadležna tijela i korisnik temeljilo se na hipotetskim pretpostavkama iz poslovnog plana društva PCT iz 2009. Ono stoga ne može služiti kao osnova za točno određenje iznosa potpore.
- (265) Budući da grčka nadležna tijela nisu dostavila odgovarajuće informacije, u ovoj se odluci ne utvrđuje točan iznos potpore koju je društvo PCT primilo za svaku od mjera. Međutim, Komisija smatra da bi država članica trebala primjenjivati sljedeću metodologiju na određivanje iznosa nespojive državne potpore čiji se povrat mora ostvariti od društva PTC:

— Oslobođenje od plaćanja poreza na dobit na nastale kamate do datuma puštanja u promet pristaništa III

- (266) Ova mjera uključuje potporu društvu PCT koja je jednaka porezu na dobit koju bi društvo PCT u uobičajenim uvjetima moralo platiti na zatezne kamate do puštanja u promet pristaništa III i od kojeg je društvo PCT oslobođeno na temelju članka 2. stavka 1. Zakona.
- (267) Grčka nadležna tijela navela su da društvo PCT nije iskoristilo tu odredbu u praksi jer je u svoj oporezivi iznos uključilo iznos zarađenih kamata na novčane pologe (i stoga je taj prihod bio podložan plaćanju poreza na dobit). Oni bi stoga trebali dostaviti dokaz da je zaista tako.

⁽¹⁹¹⁾ Vidjeti, primjerice, predmet C-348/93, Komisija protiv Italije, [1995] I-00673, stavak 26. i u tome spomenuta sudska praksa.

⁽¹⁹²⁾ Vidjeti, primjerice, spojene predmete T-239/04 i T-323/04, Italija i Brandt Italia SpA protiv Komisije, [2007.] II-3265, stavci 153. – 154. i u njima spomenutu sudsku praksu.

- (268) Da je društvo PCT iskoristilo ovu odredbu, grčka nadležna tijela trebala bi prvo dostaviti sljedeće datume:
- datum otkad je društvo PCT oslobođeno plaćanja poreza na dobit na dospjele kamate,
 - datum kada je pristanište III pušteno u promet.
- (269) Grčka nadležna tijela trebala bi kao osnovu uzeti odgovarajuće pologe društva PCT u grčke banke svake godine (nakon datuma oslobođenja od poreza na dobit na dospjele kamate), odgovarajuće dospjele kamate svake godine i na njih primijeniti primjenjivu stopu poreza na dobit svake godine.
- Pravo na povrat pretplaćenog PDV-a bez obzira na datum dovršetka građevinskih radova ili njegovih dijelova
- (270) Ova mjera uključuje potporu društvu PCT koja odgovara potpunom iznosu povrata PDV-a koji smije zadržati (u skladu s ovom odredbom) ako provedba ovog projekta nije počela u roku od 5 godina od nastanka povezanih troškova.
- (271) Grčka nadležna tijela navela su da je društvo PCT već stavilo u uporabu ulagački projekte u roku od 5 godina od početka provedbe projekta pa stoga petogodišnje oslobođenje nije dovelo do posebnog iznosa koji treba vratiti.
- (272) Međutim, grčka nadležna tijela nisu dostavila dokaze da je gradnja projekta završena i da je ulaganje stavljeno u uporabu. Prema tome, grčka nadležna tijela trebala bi dostaviti dokaz o dovršetku gradnje projekta. Osim toga, trebala bi dostaviti i popis računa povezanih s gradnjom i datume kada je društvo PCT zaprimilo povrate PDV-a za te račune.
- (273) Ako gradnja projekta nije gotova, datumom odobravanja potpore smatrala bi se peta godišnjica od datuma povrata PDV-a za svaki račun povezan s gradnjom. Potpora bi u tom slučaju bila iznos vraćenog PDV-a.
- Široka definicija sredstava rada => izravno pravo na 90 % povrata preplaćenog PDV-a bez revizije
- (274) Ova mjera uključuje potporu društvu PCT koja je jednaka dospjelim kamatama za vraćeni PDV za sve troškove, osim za opipljivu robu (koja je povezana sa sredstvima rada), od trenutka kada je društvo PCT moglo dobiti povrat do trenutka kada bi imalo pravo na takav povrat, odnosno, 3 godine kasnije, ili do trenutka kada bi društvo PCT moglo prebiti svoj pretplaćeni PDV (koji se odnosi na te izdatke) s izlaznim PDV-om.
- (275) Grčka nadležna tijela trebala bi razlikovati između PDV-a koji se primjenjuje na opipljivu imovinu koja je unutar područja primjene pojma sredstva rada i ulaznog PDV-a povezanog s drugim radovima i uslugama. Zatim će trebati izračunati taj ulazni PDV. Na temelju iznosa koji proizlazi iz tog izračuna, grčka nadležna tijela morat će izračunati kamate koje bi država trebala tražiti kao predujam prije razdoblje od 3 godine, do kojeg bi društvo PCT u svakom slučaju moglo dobiti povrat. Te se kamate moraju izračunavati za razdoblje od trenutka kada je povrat stavljen na raspolaganje društvu PCT do trenutka kada bi društvo PCT imalo pravo na takav povrat, odnosno 3 godine kasnije. Ako se može dokazati da bi se mogle vratiti prije isteka razdoblja od 3 godine, mjerodavne kamate izračunavat će se od trenutka kada bi društvo PCT moglo prebiti svoj ulazni PDV (u vezi s tim izdacima) s izlaznim PDV-om.
- Pravo na zatezne kamate bez vremenskih ili postupovnih zahtjeva u slučaju da država ne vrati PDV
- (276) Ova mjera uključuje potporu društvu PCT koja je jednaka kamatama koje društvo PCT može tražiti (u skladu s ovom odredbom) od grčke države nakon isteka roka od 60 dana od trenutka podnošenja porezne prijave (u kojoj traži povrat PDV-a), dok druga trgovačka društva u sličnoj situaciji ne bi imala prava na kamate.

(277) Društvo PCT izjavilo je da nije iskoristilo ovu odredbu. Međutim, ako to nije slučaj i ako je država zaista platila te kamate, onda bi grčka nadležna tijela trebala navesti točan plaćeni iznos kamata zajedno s datumima kada su izvršena plaćanja. Ti bi datumi bili datumi dodjele, a odgovarajuće plaćene kamate činile bi iznose potpore dodijeljene na te datume.

— Prijenos gubitka bez vremenskog ograničenja

(278) Potpora bi u ovom slučaju bila dodatni porez na dobit koji bi društvo PCT moralo platiti da nije bilo prijenosa gubitka preko vremenskog ograničenja od pet godina. Drugim riječima, potpora je jednaka razlici između poreza na dobit koji je društvo PCT stvarno platilo i poreza na dobit koji bi platilo da nije bilo mogućnosti prijenosa gubitaka na duže od 5 godina od njihovog nastanka.

(279) Datum dodjele u ovom bi slučaju bio datum dospijeca poreza. Grčka nadležna tijela trebala bi dostaviti podatke o gubicima koje je društvo PCT imalo svake godine te jesu li preneseni na razdoblje duže od 5 godina. Ako je tako, onda će morati izračunati učinak tih gubitaka na poreznu osnovicu i nakon toga odgovarajući iznos poreza na dobit koji društvo PCT nije platilo zbog prijenosa.

— Izbor između 3 metode amortizacije

(280) Društvo PCT izjavilo je da je upotrebljavalo linearnu metodu. Grčka nadležna tijela trebala bi dostaviti dokaz da se upotrebljavala samo linearna metoda i ne bi trebala omogućiti promjenu na druge metode amortizacije. Ako se upotrebljavala neka druga metoda amortizacije, potpora bi bila jednaka razlici između poreza na dobit koji bi društvo PCT moralo platiti ako upotrebljava linearnu metodu amortizacije i poreza na dobit u slučaju uporabe neke od druge dvije metode. Datum dodjele potpore u ovom bi slučaju bio datum dospijeca dodatnog poreza.

— Oslobođenje od plaćanja administrativne pristojbe za ugovore o zajmovima i sve dodatne ugovore u vezi s financiranjem radova

(281) Grčka nadležna tijela trebala bi navesti je li društvo PCT ugovorilo druge ugovore o zajmu spomenutih ugovora s društvom Cosco. U odnosu na te ugovore, potpora dodijeljena društvu PCT bila bi jednaka odgovarajućoj administrativnoj pristojbi za te zajmove. Datumi dodjele iznosa potpore bili bi datumu dospijeca administrativnih pristojbi.

— Oslobođenje vjerovnika društva PCT od poreza, administrativnih pristojbi, doprinosa i drugih prava u korist države ili trećih stranaka koje bi obično morali platiti na ugovore kojima se prenose obveze i prava koje proizlaze iz ugovora o zajmu društva PCT

(282) Ova mjera uključuje potporu vjerovnicima društva PCT, posebno društvu Cosco, koja je jednaka iznosu administrativne pristojbe koju bi društvo Cosco platilo u uobičajenim uvjetima, u skladu s opće primjenjivim pravilima, u slučaju prijenosa ugovorenog zajma s društvom PCT na treću stranku.

(283) Grčka nadležna tijela tvrde da je društvo Cosco 2009. dalo dva zajma društvu PCT koji su otplaćeni 2011. Na osnovu toga Komisija nema razloga vjerovati da je izvršen takav prijenos.

(284) Grčka nadležna tijela trebala bi pojasniti je li iskorištena ova odredba. Ako je tako, onda će morati utvrditi administrativnu pristojbu plativu za takve pravne akte.

— Oslobođenje od plaćanja administrativne pristojbe za bilo koju naknadu koju je društvo PPA platilo društvu PCT u skladu s ugovorom o koncesiji, a koja je izvan područja primjene zakona o PDV-u

(285) Ovom se mjerom društvu PCT osigurava prednost koja je jednaka administrativnoj pristojbi koju bi moralo platiti u takvim okolnostima i od koje je oslobođeno. Grčka nadležna tijela trebala bi pojasniti je li iskorištena ova odredba. Ako je iskorištena morat će utvrditi iznose potpore dodijeljene društvu PCT i datume dodjeljivanja na način kako je opisano za prethodno navedene mjere.

— Na zahtjev društva PCT, povlašteni sustav za strana ulaganja

(286) Grčka nadležna tijela navela su da se ovaj sustav nije upotrebljavao. Bez obzira na to, kako je navedeno u uvodnoj izjavi 220., društvo PCT ima pravo tražiti i dobiti takav povlašteni sustav.

Vremenski rokovi

(287) U roku od dva mjeseca otkad je Republika Grčka obaviještena o ovoj Odluci, ona mora obavijestiti Komisiju o mjerama koje planira poduzeti ili koje je poduzela:

i. navođenje mjera na koje bi se mogla primjenjivati uredba *de minimis* i podnošenje odgovarajuće dokumentacije kojom se to dokazuje;

ii. navođenje mjera za koje je povrat izvršen ili se planira izvršiti.

(288) U roku od četiri mjeseca otkad je Republika Grčka obaviještena o ovoj Odluci, ona mora obavijestiti Komisiju da je izvršila povrat.

(289) To će u načelu biti konačni rok za povrat.

(290) Ako je društvo PCT ostvarilo prednost koja ne premašuje pragove navedene u Uredbi Komisije (EZ) br. 1407/2013 ⁽¹⁹³⁾, ta se prednost ne smatra državnom potporom ako nisu ispunjeni svih uvjeti iz te Uredbe i ne mora se vratiti.

(291) Na iznose za povrat obračunava se kamata od dana kada su ti iznosi stavljeni na raspolaganje društvu PCT do njihova stvarnog povrata. Kamatna stopa obračunava se složenim kamatnim računom skladu s poglavljem V. Uredbe Komisije (EZ) br. 794/2004 ⁽¹⁹⁴⁾ i Uredbom Komisije (EZ) br. 271/2008 ⁽¹⁹⁵⁾ o izmjeni Uredbe (EZ) br. 794/2004.

8. ZAKLJUČAK

(292) Komisija zaključuje da je Grčka nezakonito provela sljedeće mjere potpore protivno članku 108. stavku 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije:

1. oslobođenje od plaćanja poreza na dobit na dospjele kamate do datuma puštanja u promet pristaništa III;

2. pravo na povrat PDV-a bez obzira na fazu provedbe predmeta ugovora; definicija pojma „sredstva rada” u svrhe primjene pravila o PDV-u; pravo na zatezne kamate od prvog dana nakon 60. dana od zahtjeva za povrat PDV-a;

⁽¹⁹³⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 1407/2013 od 18. prosinca 2013. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na *de minimis* potpore (SL L 352, 24.12.2013., str. 1.).

⁽¹⁹⁴⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 794/2004 od 21. travnja 2004. o provedbi Uredbe Vijeća (EZ) br. 659/1999 o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu članka 93. Ugovora o EZ-u (SL L 140, 30.4.2004., str. 1.).

⁽¹⁹⁵⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 271/2008 od 30. siječnja 2008. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 794/2004 o provedbi Uredbe Vijeća (EZ) br. 659/1999 o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu članka 93. Ugovora o EZ-u (SL L 82, 25.3.2008., str. 1.).

3. prijenos poreznog gubitka bez vremenskog ograničenja;
4. izbor između tri metode amortizacije troškova ulaganja u obnovu pristaništa II i izgradnju pristaništa III;
5. oslobođenje od plaćanja administrativne pristojbe za ugovore o zajmovima i sve dodatne ugovore u vezi s financiranjem projekta;
6. oslobođenje od plaćanja poreza, administrativne pristojbe, doprinosa i drugih prava u korist države ili trećih stranaka u vezi s ugovorima između vjerovnika ugovora o zajmu u skladu s kojima se prenose obveze i prava koja iz njih proizlaze;
7. oslobođenje od plaćanja administrativne pristojbe za bilo koju naknadu koju je društvo PPA platilo društvu PCT u skladu s ugovorom o koncesiji, a koja je izvan područja primjene zakona o PDV-u;
8. zaštita u skladu s posebnim režimom zaštite stranih ulaganja.

(293) Grčka nadležna tijela nisu izuzela društvo PCT od primjene pravila o prisilnom izvlaštenju i stoga u tom kontekstu društvu PCT nisu dodijelila nikakvu potporu.

(294) Sve prethodno navedene mjere potpore nespojive su s Ugovorom i potpora će morati biti vraćena,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Sljedeće mjere državne potpore u korist društva Piraeus Container Terminal S.A. i njegovog vjerovnika, društva Cosco, koje je Grčka nezakonito provela protivno članku 108. stavku 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, nisu spojive s unutarnjim tržištem:

1. oslobođenje od plaćanja poreza na dobit na dospjele kamate do datuma puštanja u promet pristaništa III;
2. pravo na povrat PDV-a bez obzira na fazu provedbe predmeta ugovora; definicija pojma „sredstva rada” u svrhe primjene pravila o PDV-u; pravo na zatezne kamate od prvog dana nakon 60. dana od zahtjeva za povrat PDV-a;
3. prijenos poreznog gubitka bez vremenskog ograničenja;
4. izbor između tri metode amortizacije troškova ulaganja u obnovu pristaništa II i izgradnju pristaništa III;
5. oslobođenje od plaćanja administrativne pristojbe za ugovore o zajmovima i sve dodatne ugovore u vezi s financiranjem projekta;
6. oslobođenje od plaćanja poreza, administrativne pristojbe, doprinosa i drugih prava u korist države ili trećih stranaka u vezi s ugovorima između vjerovnika ugovora o zajmu u skladu s kojima se prenose obveze i prava koja iz njih proizlaze;
7. oslobođenje od plaćanja administrativne pristojbe za bilo koju naknadu koju je društvo PPA platilo društvu PCT u skladu s ugovorom o koncesiji, koji je izvan područja primjene zakona o PDV-u;
8. zaštita u skladu s posebnim režimom zaštite stranih ulaganja.

Članak 2.

Grčka nadležna tijela nisu dodijelila državnu potporu oslobađanjem društva Piraeus Container Terminal S.A. od primjene pravila o prisilnom izvlaštenju.

Članak 3.

1. Grčka mora zatražiti od PCT-a i njegovog matičnog društva Cosco povrat nespojivih potpora iz članka 1.
2. Na iznose koji se moraju vratiti obračunavaju se kamate od datuma kad su ti iznosi korisniku stavljeni na raspolaganje do njihova stvarnog povrata.
3. Kamatna stopa obračunava se složenim kamatnim računom skladu s Poglavljem V. Uredbe (EZ) br. 794/2004 i Uredbe (EZ) br. 271/2008 o izmjeni Uredbe (EZ) br. 794/2004.
4. Grčka ukida sve odredbe kojima se dopušta nastavak mjera iz članka 1., s učinkom od datuma donošenja ove Odluke.
5. Grčka otkazuje sva preostala plaćanja potpore iz članka 1., s učinkom od datuma donošenja ove Odluke.

Članak 4.

1. Povrat dodijeljenih sredstava potpore iz članka 1. provodi se neposredno i učinkovito.
2. Grčka mora osigurati da se ova Odluka provede u roku od četiri mjeseca od dana njezine objave.

Članak 5.

1. U roku od dva mjeseca od objave ove Odluke, Grčka dostavlja sljedeće podatke:
 - (a) ukupni iznos (glavnicu i kamatu na iznos povrata) koji društvo PCT i njegovo matično društvo Cosco moraju vratiti;
 - (b) detaljni opis mjera koje su već poduzete ili se planiraju poduzeti u cilju usklađivanja s ovom Odlukom;
 - (c) dokumente kojima se dokazuje da je društvu PCT i njegovu matičnom društvu Cosco naređeno da vrate potporu.
2. Grčka izvješćuje Komisiju o napretku nacionalnih mjera poduzetih radi provedbe ove Odluke do potpunog povrata potpore iz članka 1. Na jednostavan zahtjev Komisije odmah dostavlja informacije o već poduzetim i planiranim mjerama u svrhu usklađivanja s ovom Odlukom. Dužna je također dostaviti i detaljne informacije o iznosima potpore i kamata na iznos koji su korisnici već vratili.

Članak 6.

Ova je Odluka upućena Grčkoj.

Sastavljeno u Bruxellesu 23. ožujka 2015.

Za Komisiju
Margrethe VESTAGER
Član Komisije
